

Test: AAA_2533#01#Q16#01 (eduman)

Fenn: 2533 İstehsalın iqtisadiyyatı, təşkili və idarə edilməsi

Sual sayı: 700

1) Sual: Müəssisənin və onun bölmələrinin fəaliyyətinin planlaşdırılması üçün ilkin informasiyaya aşağıdakılardan hansı aid deyildir?

- A) istehsal prosesinin optimal keyfiyyət asılıqları;
- B) istehsal prosesinin optimal kəmiyyət asılıqları;
- C) istehsala texniki xidmətin strukturu;**
- D) məhsul və xidmətlər istehsalının parametrləri;
- E) məhsul və xidmətlər istehsalının göstəriciləri.

2) Sual: Aşağıdakılardan hansı istehsalın təşkili fənninin məzmununa aid deyil?

- A) sex və istehsal sahələrinin optimal planlaşdırılması;
- B) idarəetmənin təşkili;**
- C) istehsala texniki xidmətin təşkili;
- D) istehsala hazırlığını təşkili;
- E) müəssisədə keyfiyyətə nəzarətin təşkili.

3) Sual: Aşağıdakılardan hansı istehsalın təşkili fənninin məzmununa aiddir?

- A) iqtisadi artımın stimullaşdırılması;
- B) müəssisədə maddi-texniki təminatın planlaşdırılması;
- C) məhsul satışının təşkili;
- D) idarəetmənin təşkili;**
- E) müəssisənin rasional istehsal strukturunun formalasdırılması.

4) Sual: İstehsalın təşkili fənninin aşağıdakı fənlərlərdən hansı ilə əlaqəsi yoxdur?

- A) müəssisənin iqtisadiyyatı;
- B) tətbiqi riyaziyyat;**
- C) maşınqayırmanın texnologiyası;
- D) sahə iqtisadiyyatı;
- E) dünya iqtisadiyyatı

5) Sual: İstehsalın təşkili kursuna nə öyrənilir?

- A) istehsal və qeyri-is-teh-sal amilləri, məhsul istehsalı və xidmətlər göstərilməsinin iqtisadiyyatı və idarə edilməsi məsələlərini öyrənir;
- B) məqsədlərin müəyyən edilməsi, alternativ variantların müəyyən olunması, qəbul edilmiş qərarların qiymətləndirilməsi sistemini öyrənir;
- C) informasiyanın emalı, təhlili və vərilməsi məsələlərini öyrənir;
- D)** konkret müəssisədə istehsal prosesinin əmək və maddi ünsürlərinin optimal əlaqələndirilməsini və onun fasiləsiz və ritmik baş verməsi yollarını müəyyən edən kəmiyyət və keyfiyyət asılıqlarını öyrənir;
- E) maddi nemətlərin istehsalı, bölgüsü, mübadiləsi və istehsalı sahsində qanuna uyğunluqları öyrənir.

6) Sual: İstehsal baxımından təşkiletmə dedikdə, nə nəzərdə tutulur?

- A) məqsədlərin müəyyən edilməsi, alternativ variantların müəyyən olunması, qəbul edilmiş qərarların qiymətləndirilməsi sistemi;
- B) informasiyanın emalı, təhlili və vərilməsi;
- C) idarəetmə məqsəd-lərinin, forma və metodlarının məcmusu;
- D)** canlı əməyin istehsalın maddi ünsürləri ilə səmərəli əlaqələndirilməsinə yönəldilmiş kompleks tədbirlər sistemi.
- E) plan göstəriciləri ilə faktiki göstəricilər arasındaki kənarlaşmaların müəyyən edilməsi;

7) Sual: İstehsalın təşkili fənninin obyektinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- A) ölkə iqtisadiyyatı;
- B) müəssisənin idarəedilməsi metodları;
- C) müəssisənin qeyri-istehsal bölmələri;
- D)** müəssisə və onun istehsalla əlaqədar bölmələri;
- E) müəssisənin satışla əlaqədar bölmələri

8) Sual: İstehsalın təşkili fənni aşağıdakı məsəllərdən hansını nəzərə almır?

- A) iş vaxtı itkilərini minimuma endirilməsini;
- B) istehsalın təşkilini təkmilləşdirilməsini;
- C)** mühasibat uçotunun təşkilinin təkmilləşdirilməsini;
- D) mövcud ehtiyatlardan səmərəli istifadəni təmin edilməsini;
- E) istehsalın texniki hazırlığını həyata keçirilməsini.

9) Sual: İstehsalın təşkili fənninin predmetinə aşağıdakılardan hansı aiddir deyil?

- A) istehsalın təşkil prinsipləri;
- B) istehsalın təşkili formaları;
- C) əsas kapitalın yiğiminin formaları;
- D) əməyin təşkili və normalaşdırılması;
- E) material ehtiyatlarının normalaşdırılması;

10) Sual: Aşağıdakılardan hansı müəssisədə istehsalın təşkili formalarıdır?

- A) axınılı, predmet və düzxətli forması;
- B) təmərküzləşmə, düzxətli və fərdi forması;
- C) ixtisaslaşdırma texnoloji, fərdi və qarışq forması;
- D) texnoloji, predmet, düzxətli, fərdi və qarışq forması;**
- E) kooperativləşmə, fərdi və qarışq forması.

11) Sual: İstehsalın təşkili nədir?

- A) istehsal prosesinin maddi resursrla təmin edilməsi prosesindən ibarətdir;
- B) canlı əməyin istehsalın maddi ünsürləri ilə səmərəli əlaqələndirilməsinə yönəldilmiş kompleks tədbirləri əhatə edir;**
- C) müəssisənin istehsal vasitələri ilə təmin edilməsi prosesidir;
- D) müəssisəndə istehsalın əmək resursları ilə təmin edilməsi prosesidir;
- E) istehsalı ərazi üzrə səmərəli yeləşdirilməsi prosesini əhatə edir;

12) Sual: İstehsalın təşkilinin funksiyasına nə aiddir?

- A) texnoloji prosesin parametrlərininin müəyyən edilməsi;
- B) xammal və materialları lazımı xassələrə malik məhsula çevirmək üçün onlarla nə etmək lazımlığı və bunun hansı maşın və avadanlıqların köməyi ilə edilməsi haqqında biliklərin məcmusu;
- C) müəssisənin pul vəsaitlərinin idarə olunması;
- D) həyata keçirilən əməliyyatların məzmununun müəyyən edilməsi;
- E) texnoloji avadanlığın, ixtisaslı fəhlələrin mövcudluğu şəraitində, istehsalın səmərəliliyinin iqtisadi meyarları əsasında optimal istehsal programının müəyyən edilməsi.**

13) Sual: Texnologiya nədir?

- A) mümkün variantların təhlili əsasında və istehsalın məqsəd və şərtlərinə uyğun olaraq ən səmərəli variantın seçilməsidir;

- B) xammal və materialları lazımi xassələrə malik məhsula çevirmək üçün onlarla nə etmək lazım olduğu və bunun hansı maşın və avadanlıqların köməyi ilə edilməsi haqqında biliklərin məcmusudur;
- C) konkret müəssisədə istehsal prosesinin əmək və maddi ünsürlərinin optimal əlaqələndirilməsini və onun fasiləsiz və ritmik baş verməsi yollarını müəyyən edən kəmiyyət və keyfiyyət asilliqlərini öyrənir;
- D) resursların istifadəsi üzrə məhdudiyyətləri nəzərə almaqla optimallığın müəyyən meyarı üzrə avadanlıqların yüklenməsinin hesablanmasıdır;
- E) texnoloji avadanlığın, ixtisaslı fəhlələrin mövcudluğu şəraitində, istehsalın səmərəliliyinin iqtisadi meyarları əsasında optimal istehsal programının müəyyən edilməsidir.

14) Sual: İstehsalın təşkili aşağıdakılardan hansı ilə əlaqədardır?

- A) idarəetmə;
- B) sosiologiya;
- C) mühasibat uçotu;
- D) marketinq
- E) maliyyə; .

15) Sual: İstehsalın təşkili fənni aşağıdakı məsəllərdən hansını nəzərə alır?

- A) kadrların seçilməsini;
- B) rəhbər kadrların hazırlanması, xidməti vəzifə üzrə hərəkətin idarə olunmasını;
- C) mühasibat uçotunun təşkilinin təkmilləşdirilməsini;
- D) müəssisənin marketinq fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsini;
- E) istehsalın texniki hazırlığını həyata keçirilməsini.

16) Sual: İstehsalın təşkili fənni aşağıdakı məsələlərdən hansını öyrənir?

- A) müəssisənin quruluşu və onun daha da təkmilləşdirilməsi istiqamətlərini;
- B) mili iqtisadiyyatın quruluşu və onun daha da təkmilləşdirilməsi istiqamətlərini;
- C) müəssisədə satışını səmərəli təşkili formalarını;
- D) müəssisədə idarəetmə aparatının optimallaşdırılmasını;
- E) əmək haqqının forma və sistemlerinin optimallaşdırılmasını.

17) Sual: İstehsalın təşkili fənni elm sahəsinə aiddir?

- A) sırf iqtisadi fənlərə aiddir;

- B) sərf texniki fərqlərə aiddir;
- C) yalnız maşınqayırmanın texnologiyasını öyrənən elmdir;
- D) iqtisadi və siyasi fənlər arasında ortaçı mövqedə durur;
- E) iqtisadi və texniki fənlər arasında ortaçı mövqedə durur.

18) Sual:Müəssisənin və onun bölmələrinin fəaliyyətinin planlaşdırılması üçün ilkin informasiyaya aşağıdakılardan hansı aiddir?

- A) alınan xammal və materialların keyfiyyət və kəmiyyət parametrləri və göstəriciləri;
- B) işçilərə olan tələbatın həcmi;
- C) istehsala texniki xidmətin strukturu;
- D) məhsul və xidmətlər istehsalının parametr və göstəriciləri;**
- E) idarəetmə işçilərinin sayı və strukturu.

19) Sual:Aşağıdakılardan hansı istehsalın təşkilinin funksiyasına aid deyildir?

- A) istehsalda «dar» yerlərin müəyyən edilməsi;
- B) avadanlıqların yüklənməsinin optimallaşdırılması;
- C) məkan baxımından istehsal prosesinin rasionallaşdırılması;
- D) istehsal prosesinə sərf olunan vaxtin minimallaşdırılması;
- E) istehsal ehtiyatlarının optimal həcmiinin müəyyən edilməsi.**

20) Sual:Aşağıdakılardan hansı istehsalın təşkilinin deyil, texnologianın funksiyasına aiddir?

- A) texnoloji prosesin parametrlərininin müəyyən edilməsi;**
- B) avadanlıqların yüklənməsinin optimallaşdırılması;
- C) məkan baxımından istehsal prosesinin rasionallaşdırılması;
- D) istehsal prosesinə sərf olunan vaxtin minimallaşdırılması;
- E) texnoloji avadanlığın, ixtisaslı fəhlələrin mövcudluğu şəraitində, istehsalın səmərəliliyinin iqtisadi meyarları əsasında optimal istehsal programının müəyyən edilməsi.

21) Sual:Müəssisədə daşınan yüklərin hərəkət istiqamətlərini səmərəli təşkil etmək üçün istehsal və anbar binaları hansı ardıcılıqla yerləşdirilməlidir?

- A) xammal və material anbarı - hazırlıq -emaletmə sexləri - hazır məhsul anbarı;
- B) xammal və material anbarı - hazır məhsul anbarı - hazırlıq -emaletmə sexləri;

- C) hazırlıq - xammal və material anbarı - emaletmə sexləri - hazır məhsul anbarı;
- D) hazırlıq - emaletmə sexləri - xammal və material anbarı - hazır məhsul anbarı;
- E) emaletmə sexləri - xammal və material anbarı - hazırlıq - hazır məhsul anbarı.

22) Sual:Aşağıdakılardan hansı müəssisənin Baş Planına qoyulan tələblərə aiddir?

- A) müəssisədə istehsal edilən məhsulların nomenklaturasının azaldılması;
- B) nəqliyyat vasitələrinin marşrutunun rəqqas sxeminin tətbiqi;
- C) istehsal avadanlıqlarının yerləşdirilməsində düzxətlilik prinsipinin təmin edilməsi;
- D) istehsalat, idarəetmə və anbar binalarının təhlükəsizliyinin təmin edilməsi;**
- E) müəssisənin idarəetmə strukturunun mütərəqqiliyinin təmin olunması.

23) Sual:Müəssisənin ümumi ərazisinin sahəsi 1000 kv. m, tikinti aparılmış ərazinin sahəsi 500 kv.m., yollar, qurğular və digər istehsal-texniki istifadədə olan ərazi 300 kv. m-ə bərabərlirsə, onda ərazidən istifadə əmsalı neçəyə bərabərdir?

- A) 0,3;
- B) 0,5;
- C) 0,8;**
- D) 300000;
- E) 500000.

24) Sual:Müəssisənin ümumi ərazisinin sahəsi 1000 kv. m., tikilmiş binaların tutduğu ərazinin sahəsi 400 kv.m-dirə, onda binaların sıxlığı əmsalı neçəyə bərabərdir?

- A) 0,4;**
- B) 0,5;
- C) 2,5;
- D) 400000;
- E) 250.

25) Sual:Müəssisənin ümumi ərazisinin sahəsi 1000 kv. m., tikinti aparılmış ərazisinin sahəsi isə 500 kv.m-dirə, onda tikinti əmsalı neçəyə bərabərdir?

- A) 2
- B) 0,5;**

C) 500000;

D) 4

E) 0

26) Sual: Binaların sıxlığı əmsalı necə hesablanır?

- A) müəssisənin ərazisinin ümumi sahəsinin binaların tikintisi üçün istifadə sahəyə olan nisbəti kimi;
- B)** müəssisənin ərazisinin binaların tikintisi üçün istifadə sahəsinin ümumi sahəyə olan nisbəti kimi;
- C) müəssisənin ərazisinin tikinti məqsədi üçün istifadə edilmiş sahəsinin ümumi sahəyə olan nisbəti kimi;
- D) müəssisənin sərəncamında olan ərazinin sahəsi istifadə edilən ərazinin sahəsinə olan nisbəti kimi;
- E) müəssisənin ərazisindən istifadə edilən sahənin ümumi sahəyə olan nisbəti kimi.

27) Sual: Tikinti əmsalı necə hesablanır?

- A) müəssisənin ərazisinin ümumi sahəsinin binaların tikintisi üçün istifadə sahəyə olan nisbəti kimi;
- B) müəssisənin ərazisinin binaların tikintisi üçün istifadə sahəsinin ümumi sahəyə olan nisbəti kimi;
- C)** müəssisənin ərazisinin tikinti məqsədi üçün istifadə edilmiş sahəsinin ümumi sahəyə olan nisbəti kimi;
- D) müəssisənin sərəncamında olan ərazinin sahəsi istifadə edilən ərazinin sahəsinə olan nisbəti kimi;
- E) müəssisənin ərazisindən istifadə edilən sahənin ümumi sahəyə olan nisbəti kimi.

28) Sual:ərazidən istifadə əmsalı necə hesablanır?

- A) müəssisənin ərazisinin ümumi sahəsinin binaların tikintisi üçün istifadə sahəyə olan nisbəti kimi;
- B) müəssisənin ərazisinin binaların tikintisi üçün istifadə sahəsinin ümumi sahəyə olan nisbəti kimi;
- C) müəssisənin ərazisinin tikinti məqsədi üçün istifadə edilmiş sahəsinin ümumi sahəyə olan nisbəti kimi;
- D) müəssisənin sərəncamında olan ərazinin sahəsi istifadə edilən ərazinin sahəsinə olan nisbəti kimi;
- E)** müəssisənin ərazisindən istifadə edilən sahənin ümumi sahəyə olan nisbəti kimi.

29) Sual:Aşağıdakılardan hansı əşya prinsipi üzrə yaradılan sexlərin üstünlüklerinə aid deyildir?

- A)** istehsalın ixtisaslaşdırılmasının daha da dərinləşdirilməsi üçün geniş imkanlar yaranır;
- B) istehsal tsikli azalır;
- C) ixtisaslaşdırılmış istehsalların yaradılmasına imkan verir;
- D) istehsalın mexaniklədirilməsi və avtomatlaşdırılması səviyyəsinin yüksəldilməsi üçün şərait yaranır;

E) sexin işçilərinin konkret məmulat növünün hazırlanmasında məsuliyyəti artır.

30) Sual:Aşağıdakılardan hansı texnoloji prinsipi üzrə yaradılan sexlərin üstünlüklerinə aiddir?

- A) istehsalın ixtisaslaşdırılmasının daha da dərinləşdirilməsi üçün geniş imkanlar yaranır;
- B) istehsal tsikli azalır;
- C) ixtisaslaşdırılmış istehsalların yaradılmasına imkan verir;
- D) istehsalın mexaniklədirilməsi və avtomatlaşdırılması səviyyəsinin yüksəldilməsi üçün şərait yaranır;
- E) sexin işçilərinin konkret məmulat növünün hazırlanmasında məsuliyyəti artır.

31) Sual:Aşağıdakılardan hansı texnoloji prinsipi üzrə yaradılan sexlərin üstünlüklerinə aid deyildir? A) istehsalın ixtisaslaşdırılmasının

- A) istehsalın ixtisaslaşdırılmasının daha da dərinləşdirilməsi üçün geniş imkanlar yaranır;
- B) istehsala rəhbərlik və texnoloji proseslərin gedişatına operativ nəzarət asanlaşır
- C) mövcud maşın və avadanlıqlardan, texnoloji alət və tərtibatlardan, maddi- enerji və əmək ehtiyatlarından səmərəli istifadə olunur;
- D) texnoloji istehsal tullantılarının həcmi minimuma endirilir;
- E) sexin işçilərinin konkret məmulat növünün hazırlanmasında məsuliyyəti

32) Sual:Aşağıdakılardan hansı əşya prinsipi üzrə yaradılan sexlərin üstünlüklerinə aiddir?

- A) istehsalın ixtisaslaşdırılmasının daha da dərinləşdirilməsi üçün geniş imkanlar yaranır;
- B) istehsala rəhbərlik və texnoloji proseslərin gedişatına operativ nəzarət asanlaşır;
- C) mövcud maşın və avadanlıqlardan, texnoloji alət və tərtibatlardan, maddi- enerji və əmək ehtiyatlarından səmərəli istifadə olunur;
- D) texnoloji istehsal tullantılarının həcmi minimuma endirilir;
- E) sexin işçilərinin konkret məmulat növünün hazırlanmasında məsuliyyəti artır.

33) Sual:Aşağıdakılardan hansı əşya prinsipi üzrə yaradılan sexlərin çatışmazlığına aiddir?

- A) maşın və avadanlıqları tez-tez yenidən sazlamaq lazım gəlir ki, bu da vaxt itkisinə səbəb olur;
- B) sexdaxili yükdaşımaların həcmi çoxalır;
- C) sexin idaəredilməsi mürəkkəbləşir;
- D) istehsal tsiklinin uzunluğunu artırır;
- E) hazırlanmış məhsulların keyfiyyəti üçün sex işçilərinin məhsuliyyəti azalır.

34) Sual:Aşağıdakılardan hansı texnoloci prinsipi üzrə yaradılan sexlərin çatışmazlığına aid deyildir?

- A) maşın və avadanlıqları tez-tez yenidən sazlamaq lazım gəlir ki, bu da vaxt itkisinə səbəb olur;
- B) sexdaxili yükdaşımaların həcmi çoxalır;
- C) sexin idaəredilməsi mürəkkəbləşir;**
- D) istehsal tsiklinin uzunluğunu artırır;
- E) hazırlanmış məhsulların keyfiyyəti üçün sex işçilərinin məhsuliyəti azalır.

35) Sual: Aşağıdakılardan hansı texnoloci prinsipi üzrə yaradılan sexlərin çatışmazlığına aiddir?

- A) maşın və avadanlıqları tez-tez yenidən sazlamaq lazım gəlir ki, bu da vaxt itkisinə səbəb olur;
- B) sexin struktur mürəkkəbləşir;
- C) sexin idaəredilməsi mürəkkəbləşir;**
- D) zəruri növlərinin yaradılmasına ehtiyac yaranır;
- E) bir sıra avdanlıqları tam yükləmək mümkün olmur.

36) Sual: Aşağıdakılardan hansı əşya prinsipi üzrə yaradılan sexlərin çatışmazlığına aid deyil?

- A) maşın və avadanlıqları tez-tez yenidən sazlamaq lazım gəlir ki, bu da vaxt itkisinə səbəb olur;
- B) sexin struktur mürəkkəbləşir;
- C) sexin idaəredilməsi mürəkkəbləşir;**
- D) zəruri növlərinin yaradılmasına ehtiyac yaranır;
- E) bir sıra avdanlıqları tam yükləmək mümkün olmur.

37) Sual: Aşağıdakılardan hansı müəssisənin istehsal quruluşuna təsir göstərmir?

- A) istehsalın həcmi;
- B) idarəetmə orqanlarının tərkibi;**
- C) müəssisənin ixtisaslaşma dərəcəsi;
- D) məhsulun nomenklaturası;
- E) məhsulun hazırlanması texnologiyası.

38) Sual: Müəssisənin dinamik istehsal sistemi kimi idarə oluna bilmə xassəsi nəyi əks etdirir?

- A) istehlakçı üçün lazım olan məhsulun yaradılmasını;
- B) müəssisənin sabit fəaliyyət göstərməsini;
- C) müəssisənin xarici mühitin dəyişiliklərinə uyğunlaşmaq qabiliyyətini;**

- D) istehsal sisteminin nisbətən uzun müddət ərzində nəticəliliyini qoruyub saxlaması qabiliyyətini;
E) istehsal sisteminin müəyyən zaman ərzində arzuolunuuan istiqamətdə fəaliyyətinin dəyişdirilməsi mümkünlüyünü.

39) Sual:Müəssisənin dinamik istehsal sistemi kimi uzunömürlülük xassəsi nəyi əks etdirir?

- A) istehlakçı üçün lazım olan məhsulun yaradılmasını;
B) müəssisənin sabit fəaliyyət göstərməsini;
C) müəssisənin xarici mühitin dəyişiliklərinə uyğunlaşmaq qabiliyyətini;
D) istehsal sisteminin nisbətən uzun müddət ərzində nəticəliliyini qoruyub saxlaması qabiliyyətini;
E) istehsal sisteminin müəyyən zaman ərzində arzuolunuuan istiqamətdə fəaliyyətinin dəyişdirilməsi mümkünüyünü.

40) Sual:Müəssisənin dinamik istehsal sistemi kimi çeviklik xassəsi nəyi əks etdirir?

- A) istehlakçı üçün lazım olan məhsulun yaradılmasını;
B) müəssisənin sabit fəaliyyət göstərməsini;
C) müəssisənin xarici mühitin dəyişiliklərinə uyğunlaşmaq qabiliyyətini;
D) istehsal sisteminin nisbətən uzun müddət ərzində nəticəliliyini qoruyub saxlaması qabiliyyətini;
E) istehsal sisteminin müəyyən zaman ərzində arzuolunuuan istiqamətdə fəaliyyətinin dəyişdirilməsi mümkünüyünü.

41) Sual:Müəssisənin dinamik istehsal sistemi kimi etibarlılıq xassəsi nəyi əks etdirir?

- A) istehlakçı üçün lazım olan məhsulun yaradılmasını;
B) müəssisənin sabit fəaliyyət göstərməsini;
C) müəssisənin xarici mühitin dəyişiliklərinə uyğunlaşmaq qabiliyyətini;
D) istehsal sisteminin nisbətən uzun müddət ərzində nəticəliliyini qoruyub saxlaması qabiliyyətini;
E) istehsal sisteminin müəyyən zaman ərzində arzuolunuuan istiqamətdə fəaliyyətinin dəyişdirilməsi mümkünüyünü.

42) Sual:Müəssisənin dinamik istehsal sistemi kimi nəticəlilik xassəsi nəyi əks etdirir?

- A) istehlakçı üçün lazım olan məhsulun yaradılmasını;**
B) müəssisənin sabit fəaliyyət göstərməsini;
C) müəssisənin xarici mühitin dəyişiliklərinə uyğunlaşmaq qabiliyyətini;
D) istehsal sisteminin nisbətən uzun müddət ərzində nəticəliliyini qoruyub saxlaması qabiliyyətini;
E) istehsal sisteminin müəyyən zaman ərzində arzuolunuuan istiqamətdə fəaliyyətinin dəyişdirilməsi mümkünüyünü.

43) Sual:Müəssisə dinamik istehsal sistemi kimi hansı xasslərə malikdir?

- A) nəticəlilik, etibarlılıq, çeviklik, uzunömürlülük, idarə oluna bilmə;
- B) mütənasiblik, parallelilik, düzxətlilik, ahəngdarlıq, fasiləsizlik;
- C) uzunömürlülük, etibarlıq, estetiklik, erqonomiklik, tenxnologilik;
- D) intensivlik, ekstensivlik, yenilik, səmərəlilik, qənaətçillik;
- E) təbiilik və səmərəlilik.

44) Sual:İstehsal sisteminin açıqlığı aşağıdakılardan hansı ilə bağlı deyil?

- A) müəssisənin digər müəssisələrlə kooperasiya əlaqəsinə girməsi;
- B)** müəssisədə eyni zamanda bir-birinə keçən altsistemlərin olması;
- C) vergilərin ödənilməsi;
- D) məhsul satışı;
- E) xammal və materialların alınması.

45) Sual:İstehsal sisteminin açıqlığı dedikdə, nə nəzərdə tutulur?

- A) məhsul yaratmaq qabiliyyəti;
- B) xidmət yaratmaq qabiliyyəti
- C) müxtəlif alt sistemlərin olması və xarici mühitin təsirinin mövcudluğu;
- D)** müəssisənin xarici mühitlə qarşılıqlı təsirdə olması.
- E) müəssisədə eyni zamanda bir-birinə keçən altsistemlərin olması;

46) Sual:İstehsal sisteminin mürəkkəbliyi dedikdə, nə nəzərdə tutulur?

- A) məhsul yaratmaq qabiliyyəti;
- B) müəssisədə eyni zamanda bir-birinə keçən altsistemlərin olması;
- C) müəssisənin maddi əşyalarla mübadiləsinin olması;
- D)** müxtəlif alt sistemlərin olması və xarici mühitin təsirinin mövcudluğu;
- E) müəssisənin xarici mühitlə qarşılıqlı təsirdə olması.

47) Sual:İstehsal sisteminin çoxstrukturluluğ dedikdə, nə nəzərdə tutulur?

- A) məhsul yaratmaq qabiliyyəti;
- B)** müəssisədə eyni zamanda bir-birinə keçən altsistemlərin olması;

- C) müəssisənin maddi əşyalarla mübadiləsinin olması;
- D) müxtəlif alt sistemlərin olması və xarici mühitin təsirinin mövcudluğu;
- E) müəssisənin xarici mühitlə qarşılıqlı təsirdə olması.

48) Sual: İstehsal sisteminin məqsədə uyğunluğu dedikdə, nə nəzərdə tutulur?

- A) məhsul yaratmaq qabiliyyəti;
- B) müəssisədə eyni zamanda bir-birinə keçən altsistemlərin olması;
- C) müəssisənin maddi əşyalarla mübadiləsinin olması;
- D) müxtəlif alt sistemlərin olması və xarici mühitin təsirinin mövcudluğu;
- E) müəssisənin xarici mühitlə qarşılıqlı təsirdə olması.

49) Sual: Aşağıdakılardan hansı müəssisənin istehsal sistemi kimi fəaliyyətinin xarakterik əlamətinə aid deyildir?

- A) çox strukturluluq;
- B) məqsədə uyğunluq;
- C) mürəkkəblik;
- D) açıqlıq;
- E) məhdudluq.

50) Sual: Müəssisənin istehsal sistemi kimi fəaliyyətinin xarakterik əlaməti hansıdır?

- A) çox strukturluluq;
- B) müstəqillik;
- C) birbaşa tabeçilik ;
- D) intensivlik;
- E) məhdudluq.

51) Sual: İstehlak olunan xammal və materialların növü müəssisənin qurluşunun mürəkkəbləşməsi necə təsir göstərir?

- A) anbarların sayı və həcmının dəyişməsi vasitəsilə;
- B) enerji təsərrüfatının işçilərinin sayının artması vasitəsilə;
- C) idarəetmə işçilərinin sayının artması vasitəsilə ;
- D) istehsal avadanlıqlarının azalması vasitəsilə;
- E) müəssisənin qaz və su kəmərlərinin artması vasitəsilə

52) Sual:Müəssisənin qurluşuna təsir göstərən aşağıdakı amillərdən hansı müəssisədaxili amillərə aid deyil?

- A) istehsalın ixtisaslaşdırılması və kooperativləşdirilməsi;
- B) istehsalın həcmi;
- C) istehsala texniki xidmətin təşkili səviyyəsi;
- D) istehlak olunan xammal və materialların növü;
- E) müəssisənin qaz və su kəmərlərilə təmin olunma səviyyəsi.**

53) Sual:Müəssisənin qurluşuna təsir göstərən aşağıdakı amillərdən hansı sahə amillərinə aiddir?

- A) istehsalın ixtisaslaşdırılması və kooperativləşdirilməsi;
- B) istehsalın həcmi;
- C) elmi-tədqiqat və təcrübə-konstruktur işlərinin yerinə yetirilməsi imkanları;
- D) ölkə itisadiyyatındaki sahələrin tərkibi;
- E) müəssisənin qaz və su kəmərlərilə təmin olunma səviyyəsi.**

54) Sual:Müəssisənin qurluşuna təsir göstərən aşağıdakı amillərdən hansı regional amillərə aiddir?

- A) istehsalın ixtisaslaşdırılması və kooperativləşdirilməsi;
- B) istehsalın həcmi;
- C) sahədə təchizat və satışın təşkili xüsusiyyətləri;
- D) ölkə itisadiyyatındaki sahələrin tərkibi;
- E) müəssisənin qaz və su kəmərlərilə təmin olunma səviyyəsi.**

55) Sual:Müəssisənin qurluşuna təsir göstərən aşağıdakı amillərdən hansı makroiqtisadi amillərə aiddir?

- A) istehsalın ixtisaslaşdırılması və kooperativləşdirilməsi;
- B) istehsalın həcmi;
- C) sahədə təchizat və satışın təşkili xüsusiyyətləri;
- D) ölkə itisadiyyatındaki sahələrin tərkibi;**
- E) müəssisənin qaz və su kəmərlərilə təmin olunma səviyyəsi.

56) Sual:Müəssisədə seçim imkanları nəyi əks etdirir?

- A) qərarların qəbul edilməsi ilə əldə olunması arzu edilən son nəticələri;

- B) müəssisənin kadrları, istehsal vasitələri, informasiya və maliyyə vəsaitlərinin məcmusunu;
- C) buraxılan məhsulların iqtisadi təyinatının ümumiliyini;
- D) qərar qəbul edən şəxsin sərbəst şəkildə seçə bildiyi, bir-birindən asılı olmayan tədbirlər variantlarını (problemin həlli variantlarını);**
- E) müəssisənin qarşısında duran iqtisadi və sosial vəzifələrin ümumiliyini.

57) Sual:Müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyətinin qarşısında duran məqsədlər nəyi əks etdirir?

- A) qərarların qəbul edilməsi ilə əldə olunması arzu edilən son nəticələri;
- B) müəssisənin kadrları, istehsal vasitələri, informasiya və maliyyə vəsaitlərinin məcmusunu;
- C) buraxılan məhsulların iqtisadi təyinatının ümumiliyini;
- D) qərar qəbul edən şəxsin sərbəst şəkildə seçə bildiyi, bir-birindən asılı olmayan tədbirlər variantlarını (problemin həlli variantlarını);
- E) müəssisənin qarşısında duran iqtisadi və sosial vəzifələrin ümumiliyini.

58) Sual: Operativ informasiya hansı məlumatları əks etdirir?

- A) məhsulun reallaşdırılmasına aid məlumatları;
- B) məhsulun istehsalı texnologiyası haqqında məlumatları;
- C) məhsulun xarakteristikasına aid məlumatları;
- D) istehsal xərclərinə aid məlumatları;
- E) istehsal prosesinin gedişatına nəzarət prosesində gündəlik əldə edilən məlumatlar.**

59) Sual: Kommersiya informasiyası hansı məlumatları əks etdirir?

- A) məhsulun reallaşdırılmasına aid məlumatları;
- B) məhsulun istehsalı texnologiyası haqqında məlumatları
- C) məhsulun xarakteristikasına aid məlumatları;
- D) istehsalın operativ idarəedilməsi ilə bağlı;**
- E) istehsal prosesinin gedişatına nəzarət prosesində gündəlik əldə edilən məlumatlar.

60) Sual: Texniki informasiya hansı məlumatları əks etdirir?

- A) məhsulun reallaşdırılmasına aid məlumatları;
- B) istehsal xərclərinə aid məlumatları;
- C) məhsulun xarakteristikasına aid məlumatları;**
- D) istehsalın operativ idarəedilməsi ilə bağlı;

E) istehsal prosesinin gedişatına nəzarət prosesində gündəlik əldə edilən məlumatlar.

61) Sual:Müəssisədə informasiya öz tərkibinə görə hansı növlərə bölünür?

- A) texniki və operativ;
- B) intensiv və ekstensiv;
- C) kommersiya və ödənişsiz;
- D) dəyişən və sabit;
- E) qısamüddətli və uzunmüddütlü.

62) Sual:Aşağıdakılardan hansı müəssisənin əmlakının yaranma mənbələrinə aid deyildir?

- A) təsisçilərin pul və maddi payları;
- B) məhsul satışından, görülən işlərdən, göstərilən xidmətlərdən və habelə təsərrüfat fəaliyyətinin digər növlərindən alınan gəlirlər;
- C) qiymətli kağızların satışından əldə edilən gəlirlər;
- D) ödənilmiş vergilər;**
- E) bank kreditləri və digər kreditlər.

63) Sual:Aşağıdakılardan hansı müəssisənin istehsal-texniki vəhdəti demək deyildir?

- A) maşınlar (aqreqatlar) dəsti və material-enerji axılarının kəmiyyət asılılığı və hər bir müəssisə tərkibində nisbətən sabit məkan bağlılığının olması;
- B) buraxılan məhsulların iqtisadi təyinatının ümumiliyi;
- C) buraxılan məhsulların konstruktiv quruluşları və hazırlanması texnologiyalarının oxşarlığı
- D) müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyətinə xidmət göstərmək baxımlıdan ümumi olan köməkçi və xidmətedici bölmələrin mövcudluğu;
- E) müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələrinin ümumiyyəti.

64) Sual:Müəssisənin iqtisadi vəhdətə malik olması nə deməkdir?

- A) maşınlar (aqreqatlar) dəsti və material-enerji axılarının kəmiyyət asılılığı və hər bir müəssisə tərkibində nisbətən sabit məkan bağlılığının olması;
- B) idarəetmənin, perspektiv, cari və operativ planların, uçot və hesabatın vahid sisteminin;
- C) müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyətinə xidmət göstərmək baxımlıdan ümumi olan köməkçi və xidmətedici bölmələrin mövcudluğu;

D) vahid nizam-na-mə-nin mövcudluğu;

E) müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələrinin ümu-miliyi.

65) Sual:Müəssisənin təşkilati vəhdətə malik olması nə deməkdir?

A) maşın-lar (aqreqatlar) dəsti və material-enerji axınlarının kəmiyyət asılılığı və hər bir müəssisə tərkibin-də nis-bə-tən sabit məkan bağlılığının olması;

B) idarəetmənin, perspektiv, cari və operativ plan-ların, uçot və hesabatın vahid sisteminin;

C) müəs-sisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyətinə xidmət göstərmək ba-xı-min-dan ümumi olan kö-mək-ci və xidmətedici bölmələrin möv-cud-luğu;

D) müəssisənin qarşısında duran iq-tisadi və sosial vəzifələrin ümu-miliyi;

E) müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələrinin ümu-miliyi.

66) Sual:Müəssisənin istehsal-texniki vəhdətə malik olması nə deməkdir?

A) maşın-lar (aqreqatlar) dəsti və material-enerji axınlarının kəmiyyət asılılığı və hər bir müəssisə tərkibin-də nis-bə-tən sabit məkan bağlılığının olması;

B) idarəetmənin, perspektiv, cari və operativ plan-ların, uçot və hesabatın vahid sisteminin;

C) vahid nizam-na-mə-nin mövcudluğu

D) müəssisənin qarşısında duran iq-tisadi və sosial vəzifələrin ümu-miliyi;

E) müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələrinin ümu-miliyi.

67) Sual: Asılı müəssisə nədir?

A) bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında üstün iştira-kına və ya onlar arasında bağlanmış müqaviləyə görə onun qəbul et-di-yi qərarları müəyyənləşdirmək imkanına malik olursa, onda ikinci müəssisə birincinin asılı müəssisəsi hesab edilir;

B) bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalının 100 faizinə malikdirlər, onda ikinci müəssisə birincinin asılımüəssisəsi hesab edilir;

C) bir müəssisə digərinin istehsal etdiyi məhsulların hamısını alırsa, onda birinci müəssisə ikincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir;

D) bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında 10 faizə malikdirlər, onda ikinci müəssisə birincinin asılı müəssisəsi hesab edilir;

E) bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında 20 faizdən çox paya malikdirlər, onda ikinci müəssisə birincinin asılı müəssisəsi hesab edilir.

68) Sual:Törəmə müəssisə nədir?

A) bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında üstün iştira-kına və ya onlar arasında bağlanmış müqaviləyə görə onun qəbul et-di-yi qərarları müəyyənləşdirmək imkanına malik olursa, onda ikinci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir;

B) bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalının 49 faizinə malikdirlər və ya onlar arasında bağlanmış müqaviləyə görə onun istehsal etdiyi məhsulun

- 75 faizini alırsa, onda ikinci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir;
- C) bir müəssisə digərinin istehsal etdiyi məhsulların hamısını alırsa və bağlanmış müqaviləyə görə onun istehsal etdiyi məhsulun hamısını yaxın iki ildə almalıdırса, onda birinci müəssisə ikincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir;
- D) bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında 10 faizə malikdirlər və bu iştirak payı müəssisənin ümumi yığıncağını istənilən vaxi çağırmağa imkan verirsə, onda ikinci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir;
- E) bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında 25 faizə malikdirlər, onda ikinci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir.

69) Sual:Müəssisənin hüquqi şəxs kimi xüsusiyyətlərinə aid deyil,

- A) müəssisə, iştirakçılarının tərki-bin-dən asılı ol-ma-yaraq, prinsipjə, müddətsiz mövjud olur
- B) müəssisə, müs-tə-qil iradəyə malik olur;
- C) müəssisə, iştirakçılarının mülkiyyətin-dən fər-q-li olan, xüsusiləşmiş mülkiy-yətə malik olur;
- D)** müəssisənin bağlılığı əqdlərə görə yaranan öhdəlikdə onun rəhbərinin şəxsi öhdəliklərinə çevrilir;
- E) müəssisə öz öhdəliklərinə görə müstəqil məsuliyyət daşıyır.

70) Sual:Müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyəti ilə əlaqədar qərarların qəbul edilməsində nəzərə alınmayan amillər:

- A) müəssisənin qarşısına qoyulan məqsədlər;
- B) müəssisənin istehsal potensialı;
- C) müəssisənin istehsal gücü;
- D)** müəssisənin fəaliyyət göstərəmədiyi sahədə əsas fondların quruluşu;
- E) potensial və mövcud alıcıların zövqlərinin dəyişməsi.

71) Sual:Müəssisənin xarici mühitini formalaşdırın subyektlərə aid deyil,

- A) dövlət orqanları;
- B) oun məhsulunun potensial və mövcud istehlakçıları;
- C)** onun kadrları;
- D) onun təhcizatçıları;
- E) borc verən qurumlar.

72) Sual:Müəssisənin istehsal potensialı nədir?

- A) müəssisəyə dövlətin icazə verdiyi maksimum istehsal imkanı və istehsal gücü;
- B) müəssisə məhsullarının satıla biləcək maksimum həcmi və ;

- C) müəssisənin kadrları, istehsal vasitələri, informasiya və maliyyə vəsaitlərinin məcmusudur;
- D) müəssisənin illik istehsal həcmi;
- E) bazarın yerli məhsul tutumu;

73) Sual:Müəssisənin istehsal quruluşuna aid deyil:

- A) istehsal bölmələrinin işçilərinin onların ümumi syaında payları
- B) istehsal bölmələrinin əsas fondlarının onların ümumi həcmində payları
- C) istehsal bölmələrinin istehsalın ümumi həcmində payları
- D) müəssisənin istehsal bölmələrində işləyənlərin sayında ayrı-ayrı kateqoriyalı işçilərin payları**
- E) müəssisənin məhsul buraxılışında ayrı-ayrı istehsal bölmələrinin paylarını

74) Sual:Əməyin tətbiq zonasına nə deyilir?

- A) əsas sex;
- B) köməkçi sex;
- C) istehsal sahəsi;
- D) iş yeri;**
- E) xidmətedici sex.

75) Sual:Müəssisənin Baş Planı dedikdə nə nəzərdə tutulur?

- A) müəssisənin ərazisində onun bölmələrinin yerləşdirilməsi planı;
- B) müəssisənin iqtisadi və sosial inkişafının kompleks planı;
- C) müəssisənin idarəetmə strukturunun layihəsi;
- D) müəssisənin perspektiv inkişaf planı;
- E) müəssisənin təşkilat strukturunun təkimilləşdirilməsi planı.

76) Sual:Aşağıdakılardan hansı müəssisənin istehsal strukturuna daxildir?

- A) xidmətedici təsərrüfat, əsas, köməkçi və əlalçı sexlər, idarəetmə orqanları, yeməkxana;
- B) əsas, köməkçi, və əlaltı sexlər, xidmətedici təsərrüfat;
- C) əsas, köməkçi, xidmətedici və əlaltı sexlər, idarəetmə orqanları;**
- D) xidmətedici və əlaltı sexlər, idarəetmə orqanları, yeməkxana;
- E) xidmətedici təssərrüfat, idarəetmə orqanları, yeməkxana, kitabxana.

77) Sual:Aşağıdılardan hansı müəssisənin Baş Planına qoyulan tələblərə aid deyil?

- A) istehsal və anbar binaları məhsulun hazırlanmasının texnoloji ardıcılılığı üzrə yerləşdirilməsi;
- B) yükdaşıma məntəqələri arasındaki məsafə mümkün qədər qısa olması;
- C) istehsalat, idarəetmə və anbar binalarının təhlükəsizliyinin təmin edilməsi;
- D)** müəssisənin idarəetmə strukturunun mütərəqqiliyinin təmin olunması.
- E) istehsalın genişləndirilməsinə, yenidənqurulmasına və texnika ilə silahlanma səviyyəsinin yüksəldilməsinə şərait yaratması;

78) Sual:Aşağıdakı sexlərdən hansı texnoloji prinsip üzrə qurulmamışdır?

- A) dəmirçi sexi;
- B) tökmə sexi;
- C)** mühərrik sexi;
- D) rəngləmə sexi;
- E) mexaniki emal sexi.

79) Sual:Aşağıdakı sexlərdən hansı əşya prinsip üzrə qurulmamışdır?

- A) ayaqqabı sexi;
- B) alət sexi;
- C) mühərrik sexi;
- D) tara sexi;
- E)** mexaniki emal sexi.

80) Sual:Aşağıdakı sexlərdən hansı texnoloji prinsip üzrə qurulmuşdur?

- A) mühərrik sexi;
- B)** mexaniki emal sexi;
- C) ayaqqabı sexi;
- D) tara sexi;
- E) alət sexi.

81) Sual:Aşağıdılardan hansı bənd müəssisənin ümumi strukturunu tam şəkildə əhatə edir?

- A)** xidmətedici təsərrüfat, əsas, köməkçi və əlalçı sexlər, idarəetmə orqanları, yeməkxana, kitabxana, tibb məntəqəsi

- B) əsas, köməkçi, xidmətedici və əlaltı sexlər, idarəetmə orqanları;
- C) xidmətedici və əlaltı sexlər, idarəetmə orqanları, yeməkxana
- D) xidmətedici təssərrüfat, idarəetmə orqanları, yeməkxana, kitabxana, tibb məntəqəsi
- E) əsas, köməkçi, və əlaltı sexlər, xidmətedici təsərrüfat;

82) Sual:Müəssisənin nizamnaməsi nədir?

- A) təsisçilərin hüquq və vəzifələrinin tənzimləyən hüquqi sənəddir;
- B) müəssisə haqqında ümumi məlumatın əks olunduğu hüquqi sənəddir;
- C) müəssisənin fəaliyyətni və bu fəaliyyətin təşkilini nizamlayan qaydaların məcmusudur;**
- D) müəssisənin fəaliyyətinin əsas göstəriciləri üzər məlumatları əks etdirən hüquqi sənəddir;
- E) müəssisənin satış bazarları haqqında məlumatları əks etdirən hüquqi sənəddir.

83) Sual:Müəssisənin ərazisi hansı zonalara ayrılır?

- A) idarəetmə zonası, istirahət zonası və təhcizat zonası;
- B) inzibati zona, nəqliyyat şəbəkələri zonası və anbar zonası;
- C) maddi-texniki təhcizat zonası, istehsalat zonası və satış zonası;
- D) idarəetmə zonası, istehsalat zonası və istirahət zonası;
- E) idarəetmə zonası, istehsalat zonası və anbar zonası.**

84) Sual:Aşağıdakılardan hansı xidmətedici təsərrüfata aid deyildir?

- A) nəqliyyat təsərrüfatı;
- B) anbar təsərrüfatı;
- C) alət təsərrüfatı;**
- D) enerci təsərrüfatı;
- E) istilik-güt təsərrüfatı.

85) Sual:Aşağıdakılardan hansı xidmətedici təsərrüfata aiddir?

- A) mexaniki-emal sexi;
- B) Təmir təsərrüfatı;
- C) alət təsərrüfatı;
- D) enerji təsərrüfatı;**

E) tullantıların emalı sexi.

86) Sual: Hansı sex əsas sex deyildir?

- A) naxış vurma sexi;
- B) hazırlıq sexi;
- C) alət sexi;**
- D) mexaniki-emal sexi;
- E) yığma sexi.

87) Sual: Hansı sex əsas sexlərə aiddir?

- A) elektrik təmir sexi;
- B) təmir-mexaniki sex;
- C) alət sexi;
- D) mexaniki-emal sexi;**
- E) model sexi

88) Sual: Hansı sex köməkçi sex deyildir?

- A) elektrik təmir sexi;
- B) təmir-mexaniki sex;
- C) alət sexi;
- D) mexaniki-emal sexi;**
- E) model sexi.

89) Sual:əşya prinsip üzrə sexlərin yaradılması nəyə əsaslanır?

- A) müəyyən bir məmulatın və ya onun hansı bir hissəsinin hazırlanmasına;**
- B) müxtəlif məmulatların hazırlanması zamanı yerinə yetirilən işlərin texnoloji eyniliyinə;
- C) sexdə yerləşdirilmiş avadanlıqların sayına əsaslanır;
- D) müəssisədə tullantılardan təkrarən istifadəyə əsaslanır;
- E) müəssisədə bəzi sexlər yerinə yetirilən işlərin texnoloji eyniliyinə görə yaradılır, bəziləri məmulatların (detalların) istehsalına cəmləşirlər.

90) Sual: Texnoloji prinsip üzrə sexlərin yaradılması nəyə əsaslanır?

- A) müəyyən bir məmulatın və ya onun hansı bir hissəsinin hazırlanmasına;
- B) müxtəlif məmulatların hazırlanması zamanı yerinə yetirilən işlərin texnoloji eyniliyinə;**
- C) sexdə yerləşdirilmiş avadanlıqların sayına əsaslanır;
- D) müəssisədə tullantılardan təkrarən istifadəyə əsaslanır;
- E) müəssisədə bəzi sexlər yerinə yetirilən işlərin texnoloji eyniliyinə görə yaradılır, bəziləri məmulatların (detalların) istehsalına cəmləşirlər.

91) Sual: Qarışiq prinsip üzrə sexlərin yaradılması nəyə əsaslanır?

- A) müxtəlif məmulatların hazırlanması zamanı yerinə yetirilən işlərin texnoloji eyniliyinə;
- B) müəyyən bir məmulatın və ya onun hansı bir hissəsinin hazırlanmasına;
- C) müəssisədə bəzi sexlər yerinə yetirilən işlərin texnoloji eyniliyinə görə yaradılır, bəziləri məmulatların (detalların) istehsalına cəmləşirlər;**
- D) müəssisədə tullantılardan təkrarən istifadəyə əsaslanır;
- E) əməliyyatda iştirak edən işçilərin sayına əsaslanır.

92) Sual:İstehsalın həcminin artması müəssisənin qurluşuna necə təsir göstərir?

- A) müəssisənin bölmələrin sayı, tərkibi, ölçüsü və onlarda çalışan işçilərin sayı artır;
- B) müəssisədə istehsal edilən məhsulun nomenklaturası genişlənir;
- C) istehlak olunan xammal və materialın növü, çeşidi artır;
- D) müəssisənin istehsal qurluğu sadələşir;
- E) müəssisədə idarəetmənin strukturunda funksional bölmələrin ixtisarına şərait yaranı.

93) Sual:Müəssisənin quruluşu dedikdə, nə nəzərdə tutlur?

- A) müəssisənin tərkibinə daxil olan bölmələrin tabeçiliyi
- B) müəssisənin tərkibinə daxil olan bölmələr arasında kəmiyyət nisbəti**
- C) müəssisənin tərkibinə daxil olan bölmələrin inkişaf səviyyəsi
- D) müəssisənin tərkibinə daxil olan təhcizat bölmələrinin sayı
- E) müəssisənin tərkibinə daxil olan istehsal bölmələrində avadanlıqların sayı

94) Sual:Müəssisənin vəsailələrinə (struktur bölmələrinə) aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- A) sex
- B) istehsal sahəsi
- C) briqada**

- D) iş yeri
- E) istehsal meydançası

95) Sual:İstehsal etdikləri xammal və materialların xarakterinə görə sənaye müəssisələri bölünürülər:

- A) orta və iri müəssisələrə
- B) istehsal və xidmət müəssisələrinə
- C) axınlı və fərdi müəssisələrə
- D) kütləvi və seri-yalı müəssisələrə
- E) hasiledici və emaledici müəssisələrə

96) Sual:İstehsalın təşkili üsuluna görə sənaye müəssisələri bölünürülər:

- A) kiçik, orta və iri müəssisələrə
- B) istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələrinə
- C) əl əməyinə əsaslanan, mexanikləşdirilmiş və avtomatlaşdırılmış müəssisələrə
- D) kütləvi, seri-yalı və fərdi müəssisələrə
- E) axınlı, dəstəli və fərdi müəssisələrə

97) Sual:Məssisənin nizamnaməsində aşağıdakılardan hansı əks olunmur?

- A) müəssisənin fəaliyyət istiqamətləri;
- B) müəssisənin fəaliyyətinin yenidən təşkili məsələləri;
- C) müəssisənin ləğv edilməsi məsələləri
- D)** müəssisənin sex və istehsal sahələrinin təşkili məsələləri;
- E) müəssisənin idarəetmə və nəzarət orqanları.

98) Sual:Müəssisələrin qarşısında duran əsas vəzifələrə aid deyil:

- A) ən az xərjlə daha yüksək iqtisadi nəticələr əldə etmək;
- B) buraxılıjaq məhsulların keyfiyyətini yaxşılaşdırmaq;
- C) əmək məhsulldarlığının yüksəldilməsinə və fondveriminin artırılmasına nail olmaq;
- D) müəssisənin maliyyə resurslarından səmərəli istifadə etmək;
- E)** dövlət büdcəsinə ödənilən vergilərin həcmini artırmaq.

99) Sual:Müəssisənin istehsal quruluşu:

- A) onun təsərrüfat fəaliyyətinin idarə edilməsi mexanizmidir;
- B) onun idarəetmə strukturudur;
- C) onun kapitalının strukturunu əks etdirir;
- D) onun dövriyyə vəsaitlərinin strukturunu əks etdirir.
- E) onun daxili bölmələrinin tərkibi və nisbətlərini əks etdirir;

100) Sual: Hansı sex əlaltı sexdir?

- A) naxış vurma sexi;
- B)** tullantıların emalı sexi;
- C) alət sexi;
- D) mexaniki-emal sexi;
- E) yiğma sexi.

101) Sual:Müəssisənin quruluşunun hansı növü var?

- A) ümumi və xüsusi
- B) istehsaldaxili və istehsaldankənar
- C)** ümumi və istehsal
- D) texniki və texnoloji
- E) cari və hazırlıq

102) Sual: Mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması dərəcəsinə görə sənaye müəssisələri bölünürülər:

- A) kiçik, orta və iri müəssisələrə
- B) istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələrinə
- C)** əl əməyinə əsaslanan, mexanikləşdirilmiş və avtomatlaşdırılmış müəssisələrə
- D) kütləvi, seri-yalı və fərdi müəssisələrə
- E) axınlı, dəstəli və fərdi müəssisələrə

103) Sual: Miqyasına görə görə sənaye müəssisələri bölünürülər:

- A)** kiçik, orta və iri müəssisələrə
- B) istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələrinə

- C) əl əməyinə əsaslanan, mexanikləşdirilmiş və avtomatlaşdırılmış müəssisələrə
- D) kütləvi, seri-yalı və fərdi müəssisələrə
- E) axınlı, dəstəli və fərdi müəssisələrə

104) Sual: İl ərzində işləmə müddətlərinə görə sənaye müəssisələri bölünürülər:

- A) fasiləsiz, fasiləli və mövsümi işləyən sənaye müəssisələri
- B) istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələrinə
- C) əl əməyinə əsaslanan, mexanikləşdirilmiş və avtomatlaşdırılmış müəssisələrə
- D) kütləvi, seri-yalı və fərdi müəssisələrə
- E) axınlı, dəstəli və fərdi müəssisələrə

105) Sual: Buraxılan məhsulun iqtisadi təyinatına görə müəssisələr bölünürlər:

- A) kiçik və orta müəssisələrə
- B) istehsal və kommersiya müəssisələrinə
- C) əl əməyinə əsaslanan və avtomatlaşdırılmış müəssisələrə
- D) istehlak şeyləri və istehsal vasitələri istehsal edən müəssisələrə**
- E) ixtisaslaşdırılmış və universal müəssisələrə

106) Sual: Müəssisənin fəaliyyətində onun qarşısında duran vəzifələrə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- A) ən az xərclə daha yüksək nəticələr əldə etmək;
- B) buraxılacaq məhsulların keyfiyyətini müntəzəm surətdə yaxşılaşdırmaq;
- C) elmi cəhətdən əsaslandırılmış norma və normativləri işləyib hazırlamaq;
- D) istehsalın texnika ilə silahlanma səviyyəsinin yüksəltmək;
- E) istehsal-təsərrüfat fəaliyyətini tənzimləyən qanun və qaydaları təkmilləşdirmək.**

107) Sual: Müəssisədə sexlər hansı prinsiplər üzrə qurulurlar?

- A) texnoloji prinsipi və əşya prinsipi;**
- B) fasiləsizlik prinsipi və mütanasiyəblik prinsipi;
- C) bərabərlik prinsipi və ahəngdarlıq prinsipi;
- D) ahəngdarlıq prinsipi və paralellik prinsipi;
- E) düzxətlilik prinsipi və bərabərlik prinsipi.

108) Sual: İxtisaslaşdırılma dərəcəsinə görə müəssisələr bölünürülər:

- A) kütləvi, seri-yalı və fərdi müəssisələrə;
- B) axınlı, dəstəli və fərdi müəssisələrə;
- C)** ixtisaslaşdırılmış, universal və qarışq müəssisələr;
- D) kiçik, orta və iri müəssisələrə;
- E) istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələrinə.

109) Sual: İstehsalın təşkili tipinə görə sənaye müəssisələri bölünürülər:

- A) kiçik, orta və iri müəssisələrə;
- B) istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələrinə;
- C) əl əməyinə əsaslanan, mexanikləşdirilmiş və avtomatlaşdırılmış müəssisələrə;
- D)** kütləvi, seri-yalı və fərdi müəssisələrə;
- E) axınlı, dəstəli və fərdi müəssisələrə.

110) Sual: Müəssisənin istehsal quruluşuna aid deyil.

- A) istehsal bölmələri arasındaki nisbət
- B) istehsal bölmələrinin əsas fondlarının dəyərinin nisbəti
- C) istehsal bölmələri arasındaki tabeçilik
- D)** istehsal sahələri arasındaki əmək bölgüsü
- E) bölmələrin heyyətlərinin say nisbəti

111) Sual: Məhsulun istehsalında iştirak etməyən bölmə hansıdır?

- A) əsas sex
- B) yardımçı sex
- C)** sosial-məişət bölməsi
- D) köməkçi sex
- E) xidmətedici sex

112) Sual: Müəssisənin quruluşunun formallaşmasına aşağıdakı amillərdən hansı təsir göstərmir?

- A) istehsalın həcmi

- B) istehsalın ixtisaslaşdırılması və kooperativləşdirilməsi səviyəyəsi
- C) məhsulun nomenklaturası
- D) müəssisənin nizamnamə fondu**
- E) məhsulun konstruktiv quruluşu və onun hazırlanması texnolojiyası

113) Sual:Müəssisə miqyasında istehsalın təşkili hansı aspektlərdə həyata keçirilir?

- A) məkan, zaman və beynəlxalq aspektlərdə;
- B) məkan, qarışiq və funksional aspektlərdə;
- C) universal, zaman və funksional aspektlərdə;
- D) universal, qarışiq və funksional aspektlərdə;
- E) məkan, zaman və funksional aspektlərdə.**

114) Sual:Müəssisənin əlaltı sexləri nə ilə məşğul olurlar?

- A) əsas sexlərin istehsal tullantılarından təkrarən istifadə edilməsi məqsədilə yaradılır və onlar müəssisədə hazırlanan məhsulların maya dəyərinin aşağı salınmasında mühüm rol aynayırlar;**
- B) bilavasitə məhsulun hazırlanması ilə məşğul olmurlar, lakin onlar həm əsas və həm də köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar;
- C) bilavasitə məhsulun hazırlanması ilə məşğul olmurlar, lakin onlar, həm əsas və həmdə köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün bütün zəruri şəraiti yaradırlar;
- D) bilavasitə məhsul istehsalı ilə məşğul olmurlar, lakin onlar əsas sexlərin normal fəaliyyət göstəriciləri üçün bütün zəruri şərait yaradırlar;
- E) bilavasitə maddi nemətlər istehsalı ilə məşğul olurlar.

115) Sual:Müəssisənin hansı struktur bölməsi onun ilk əsas inzibati-istehsal vahididir?

- A) istehsal sahəsi
- B) iş yeri
- C) sex**
- D) briqada
- E) idarəetmə aparatı

116) Sual:Məhsulun hazırlanmasında maşınqayırmanın aşağıdakı sexlərindən hansı əsas sex hesab edilir?

- A) təmir sexi
- B) yiğma sexi**

- C) enerji sexi
- D) tara sexi
- E) alət sexi

117) Sual:Aşağıdakı amillərdən hansı müəssisənin ahəngdar işləməsində əsas rol oynayır?

- A) əmək haqqının təşkili;
- B) müəssisənin dispetçer xidməti**
- C) maşın və avadanlıqların modernləşdirilməsi;
- D) müəssisənin satış şöbəsi;
- E) müəssisənin social xidmət bölməsi.

118) Sual: Qarışiq prinsip üzrə qurulmuş sexlər hansı istehsal şəraitində geniş tətbtq edilir?

- A) kütləvi və iri seriyalı**
- B) kütləvi və orta seriyalı
- C) orta və iri seriyalı
- D) fərdi və kiçik seriyalı
- E) fərdi və iri seriyalı

119) Sual: Texnoloji prinsip üzrə qurulmuş sexlər hansı istehsal şəraitində geniş tətbtq edilir?

- A) kütləvi və iri seriyalı
- B) kütləvi və orta seriyalı
- C) orta və iri seriyalı
- D) fərdi və kiçik seriyalı**
- E) fərdi və iri seriyalı

120) Sual:Dəstədə detalları sayı 10 ədəd, bütün əməliyyatlarda bir detalın emalına sərf olunan vaxt 10 dəqiqədir, onda əmək predmetlərinin texnoloji prosesə ardıcıl verilməsi zamanı istehsal tsiklinin uzunluğu nəyə bərabərdir ?

- A) 4 saat;
- B) 1 dəqiqə;
- C) 10 dəqiqə;
- D) 0 dəqiqə;

E) 1 saat 40 dəqiqə.

121) Sual: İstehsal prosesinin sex strukturu:

- A) maşınlar (aqreqatlar) dəsti və material-enerji axınlarının kəmiyyət asılılığı və hər bir müəssisə tərkibində nisbətən sabit məkan bağlılığının olması ilə xarakterizə olunur;
- B) avadanlıqlar (iş yerləri) texnoloji proses üzrə yerləşdirilir və detallar partiyası istehsal sahəsində bir iş yerindən digərinə ardıcıl verilərək emal olunması ilə xarakterizə olunur;
- C) avadanlıqların (iş yerlərinin) materialların axınına paralel yerləşdirilməsinə əsaslanan istehsal sahələrinin yaradılması ilə xarakterizə olunur;
- D) bitməmiş istehsalın və istehsal ehtiyatları həcminin yüksək olması ilə əlaqədar maddi-texniki təminatın təşkilinin mürəkkəbliyi ilə xarakterizə olunur;
- E) aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması ilə xarakterizə olunur.

122) Sual: İstehsal tsiklinin uzunluğu azaldıqda nə baş verir?

- A) məhsul istehsalının həcmi artır;
- B) istehsal əsas fondlarının dəyəri azalır;
- C) tədəvül xərcləri aşağı düşür;
- D) məhsulun maya dəyəri artır;
- E) müəssisənin öhdəlikləri artır.

123) Sual: İstehsal tsiklinin uzunluğuna hansı iqtisadi amil təsir göstərir?

- A) texnoloji proseslərin mürəkkəbliyi;
- B) əməyin texniki silahlanması səviyyəsi;
- C) məhsul vahidinə səmərəli vaxt normalarının hesablanması;
- D) xidmətedici proseslərin yerinə yetirilməsi səviyyəsi;
- E) məhsul satışının səmərəli təşkili.

124) Sual: İstehsal tsiklinin uzunluğuna hansı təşkilatii amil təsir göstərir?

- A) texnoloji proseslərin mürəkkəbliyi;
- B) əməyin texniki silahlanması səviyyəsi;
- C) məhsul vahidinə səmərəli vaxt normalarının hesablanması;
- D) xidmətedici proseslərin yerinə yetirilməsi səviyyəsi;

E) məhsul satışının səmərəli təşkili.

125) Sual: İstehsal tsiklinin uzunluğuna hansı texnoloji amil təsir göstərir?

- A) istehsalın gedisatında yaranan fasılələrin müddəti;
- B) əməyin texniki silahlanma səviyyəsi;**
- C) iş yerlərinin təşkili;
- D) xidmətedici proseslərin yerinə yetirilməsi səviyyəsi;
- E) məhsul satışının səmərəli təşkili.

126) Sual: İstehsal tsiklinin uzunluğuna aşağıdakı amillərdən hansı təsir göstərmir?

- A) texnoloji proseslərin mürəkkəbliyi;
- B) əməyin texniki silahlanma səviyyəsi;
- C) iş yerlərinin təşkili;
- D) istehsal proseslərinin mexanikləşdirmə və texniki cəhətdən silahlanması səviyyəsini;
- E) məhsul satışının səmərəli təşkili.**

127) Sual: İstehsal tsiklinin uzunluğu göstəricisindən hansı məqsədlə istifadə edilmir?

- A) müəssisənin istehsal programını müəyyən edərkən;
- B) sexin istehsal tapşırıqlarını müəyyən edərkən;
- C) bitməmiş istehsalın həcmini hesablayarkən;
- D) dövriyyə fondlarının kəmiyyəti planlaşdırıllarkən;
- E) müəssisənin balansı tərtib edilərkən.**

128) Sual: Ayrı-ayrı müəssisələrdə istehsal tsiklinin ölçüsü hansı amilin təsiri nəticəsində fərqlənir?

- A) müəssisənin məhsulunun qiyməti;
- B) müəssisənin məhsulunun xarakterindən;**
- C) müəssisənin idaəetmə aparatından;
- D) müəssisənin yerləşəm yerindən;
- E) müəssisənin təşkilati-hüquqi formasından.

129) Sual: Universal istehsal prosesləri hansı istehsal tiplərində tətbiq edilir?

- A) fərdi və kütləvi;
- B)** fərdi və kiçik seriyalı;
- C) fərdi və iri seriyalı;
- D) kütləvi və kiçik seriyalı;
- E) kütləvi və iri seriyalı.

130) Sual: İxtisaslaşmış istehsal prosesləri hansı istehsal tiplərində tətbiq edilir?

- A) fərdi və kütləvi;
- B) fərdi və kiçik seriyalı;
- C) fərdi və iri seriyalı;
- D) kütləvi və kiçik seriyalı;
- E)** kütləvi və iri seriyalı.

131) Sual: İxtisaslaşmış avadanlıqlardan hansı istehsallarda istifadə edilir?

- A) fərdi və kütləvi istehsal tiplərində;
- B) fərdi və kiçik seriyalı istehsal tiplərində;
- C) fərdi və iri seriyalı istehsal tiplərində;
- D) kütləvi və kiçik seriyalı istehsal tiplərində;
- E)** kütləvi və iri seriyalı istehsal tiplərində.

132) Sual: Universal avadanlıqlardan hansı istehsallarda istifadə edilir?

- A) fərdi və kütləvi istehsal tiplərində;
- B)** fərdi və kiçik seriyalı istehsal tiplərində;
- C) fərdi və iri seriyalı istehsal tiplərində;
- D) kütləvi və kiçik seriyalı istehsal tiplərində;
- E) kiçik və iri seriyalı istehsal tiplərində.

133) Sual: İstehsalın təşkilinin fərdi üsulunu aşağıdakı əlamətlərdən hansı xarakterizə edir?

- A) əmək predmetlərinin bir iş yerindən digərinə verilməsi üçün əməliyyatlararası xüsusi nəqliyyatın mövcud olması;
- B) ayrı-ayırı əməliyyatların icrası üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması;
- C) emal olunacaq materialın istehsala partiyalarla buraxılması;

D) bitməmiş istehsalın və istehsal ehtiyatları həcminin yüksək olması ilə əlaqədar maddi-texniki təminatın təşkilinin mürəkkəbliyi;
E) ixtisaslaşmış aqreqat və avadanlıqla yanaşı universal avadanlıqlardan da geniş istifadə olunması.

134) Sual: İstehsalın təşkilinin fərdi üsulunu aşağıdakı əlamətlərdən hansı xarakterizə etmir?

- A) istehsalı təkrar olunmayan geniş nomenklatura;
- B) yalnız universal avadanlıqlardan istifadə;
- C)** emal olunacaq materialın istehsala partiyalarla buraxılması;
- D) iriləşdirilmiş texnologiyaların hazırlanması;
- E) bitməmiş istehsalın və istehsal ehtiyatları həcminin yüksək olması ilə əlaqədar maddi-texniki təminatın təşkilinin mürəkkəbliyi.

135) Sual: İstehsalın təşkilinin dəstəli üsulunu aşağıdakı əlamətlərdən hansı xarakterizə etmir?

- A) əmək predmetlərinin bir iş yerindən digərinə verilməsi üçün əməliyyatlararası xüsusi nəqliyyatın mövcud olması;
- B)** ayrı-ayrı əməliyyatların icrası üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması;
- C) emal olunacaq materialın istehsala partiyalarla buraxılması;
- D) bir iş yerinə bir neçə əməliyyatın təhkim edilməsi;
- E) ixtisaslaşmış aqreqat və avadanlıqla yanaşı universal avadanlıqlardan da geniş istifadə olunması.

136) Sual: İstehsalın təşkilinin dəstəli üsulunu aşağıdakı əlamətlərdən hansı xarakterizə edir?

- A) istehsal prosesinin böyük sayda əməliyyatlara bölünməsi;
- B) ayrı-ayrı əməliyyatların icrası üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması;
- C) avadanlıqların texnoloji xəritəyə müvafiq olaraq yerləşdirilməsi;
- D) istehsal prosesinin fasıləsizliyinin səviyyəcə yüksək olması;
- E)** ixtisaslaşmış aqreqat və avadanlıqla yanaşı universal avadanlıqlardan da geniş istifadə olunması.

137) Sual: İstehsalın təşkilinin axınlı üsulunu aşağıdakı əlamətlərdən hansı xarakterizə edir?

- A) yüksək ixtisashlı və nisbətən geniş ixtisas profilli kadrlardan istifadə edilməsi
- B)** ayrı-ayrı əməliyyatların icrası üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması;
- C) emal olunacaq materialın istehsala partiyalarla buraxılması;
- D) bir iş yerinə bir neçə əməliyyatın təhkim edilməsi;
- E) ixtisaslaşmış aqreqat və avadanlıqla yanaşı universal avadanlıqlardan da geniş istifadə olunması.

138) Sual: İstehsalın təşkilinin axınlı üsulunu aşağıdakı əlamətlərdən hansı xarakterizə etmir?

- A) istehsal prosesinin böyük sayıda əməliyyatlara bölünməsi;
- B) ayrı-ayırı əməliyyatların icrası üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması;
- C) avadanlıqların texnoloji xəritəyə müvafiq olaraq yerləşdirilməsi;
- D) istehsal prosesinin fasılısızlığının səviyyəcə yüksək olması;
- E) ixtisaslaşmış aqreqat və avadanlıqla yanaşı universal avadanlıqdan da geniş istifadə olunması.

139) Sual: İstehsalın tipinin xüsusiyyətlərini müəyyən edən amillərə aşağıdakılardan hansı aid deyildir?

- A) məhsulun nomenklaturasının genişliyi;
- B) buraxılışın müntəzəmliyi;
- C) buraxılışın stabilliyi ;
- D) buraxılışın həcmi;
- E) məhsulun keyfiyyəti.

140) Sual: Kimyəvi və fiziki istehsal prosesləri zamanı:

- A) bir neçə növ xammal və materialdan bir növ məhsul istehsalı edilir;
- B) bir növ xammal və materialdan bir neçə növ məhsul hazırlanır;
- C) əmək predmetinin forma və ölçüsünün dəyişməsi mexaniki güc vasitəsilə baş verir;
- D) bir növ xammal və materialdan bir növ məhsul istehsal edilir;
- E) əmək predmetinin forma və qurluşundakı dəyişiliklər istiliyin və elektrik energisinin təsirləri altında baş verir.

141) Sual: Mexaniki istehsal prosesləri zamanı:

- A) bir neçə növ xammal və materialdan bir növ məhsul istehsalı edilir;
- B) bir növ xammal və materialdan bir neçə növ məhsul hazırlanır;
- C) əmək predmetinin forma və ölçüsünün dəyişməsi mexaniki güc vasitəsilə baş verir;
- D) əmək predmetinin forma və qurluşundakı dəyişiliklə kimyəvi reaksiyaların təsirləri altında baş verir;
- E) əmək predmetinin forma və qurluşundakı dəyişiliklər istiliyin və elektrik energisinin təsirləri altında baş verir.

142) Sual: Aşağıdakılardan hansı fasılısız istehsal proseslərinə aiddir?

- A) dəzgah istehsalı;
- B) mebel istehsalı;

- C) neft emalı;
- D) parça istehsalı;
- E) köynək istehsalı.

143) Sual:Aşağıdakılardan hansı fasıləli istehsal proseslərinə aiddir?

- A) dəzgah istehsalı;
- B) çuqun istehsalı;
- C) neft emalı;
- D) şüşə istehsalı;
- E) [yeni cavab]

144) Sual:İstehsalın tipinə görə istehsal proseslərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- A) sintez və analizə əsaslanan istehsal prosesləri;
- B) mexaniki və kimiyəvi istehsal prosesləri;
- C) əmək və təbii istehsal prosesləri;
- D) fasılələi və fasıləsiz istehsal prosesləri;
- E) fərdi və kütləvi istehsal prosesləri.

145) Sual: Vaxtaşırı təkrarlanması baxımından istehsal proseslərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- A) sintez və analizə əsaslanan istehsal prosesləri;
- B) mexaniki və kimiyəvi istehsal prosesləri;
- C) əmək və təbii istehsal prosesləri;
- D)** fasılələi və fasıləsiz istehsal prosesləri;
- E) fərdi və kütləvi istehsal prosesləri.

146) Sual:Aşağıdakılardan hansı əmək predmetlərinə edilən təsirə görə istehsal proseslərinin növlərinə aiddir?

- A) sintez və analizə əsaslanan istehsal prosesləri;
- B)** mexaniki və kimiyəvi istehsal prosesləri;
- C) əmək və təbii istehsal prosesləri;
- D) fasılələi və fasıləsiz istehsal prosesləri;
- E) fərdi və kütləvi istehsal prosesləri.

147) Sual:Aşağıdakılardan hansı mürəkkəb istehsal proseslərinin növlərinə aiddir?

- A) sintez və analizə əsaslanan istehsal prosesləri;
- B) mexaniki və kimiyəvi istehsal prosesləri;
- C) əmək və təbii istehsal prosesləri;
- D) fasıləli və fasılısız istehsal prosesləri;
- E) fərdi və kütləvi istehsal prosesləri.

148) Sual:Aşağıdakılardan hansı analizə əsaslanan istehsal proseslərinə aiddir?

- A) kərpic istehsali;
- B) un istehsali;
- C) neft emalı;
- D) şüşə istehsali;
- E) gil qablar istehsali.

149) Sual:Aşağıdakılardan hansı sintezə əsaslanan istehsal proseslərinə aiddir?

- A) kərpic istehsali;
- B) un istehsali;
- C) neft emalı;
- D) şüşə istehsali;
- E) gil qablar istehsali.

150) Sual:Aşağıdakılardan hansı sadə istehsal proseslərinə aid deyildir?

- A) kərpic istehsali;
- B) un istehsali;
- C) stəkan istehsali;
- D) şüşə istehsali;
- E) gil qablar istehsali.

151) Sual:Aşağıdakılardan hansı mürəkkəb istehsal proseslərinə aiddir?

- A) kərpic istehsali;

- B) un istehsalı;
- C) stəkan istehsalı;
- D) şüşə istehsalı;**
- E) gil qablar istehsalı.

152) Sual: Aşağıdakılardan hansı mürəkkəb istehsal proseslərinə aid deyil?

- A) kərpic istehsalı;**
- B) neft emalı;
- C) çuqun istehsalı;
- D) şüşə istehsalı;
- E) neft-kimya məhsulları istehsalı.

153) Sual: Aşağıdakılardan hansı sadə istehsal proseslərinə aiddir?

- A) kərpic istehsalı;**
- B) neft emalı;
- C) çuqun istehsalı;
- D) şüşə istehsalı;
- E) neft-kimya məhsulları istehsalı.

154) Sual: İstehsal tsikli necə müəyyən olunur?

- A) vaxt vahidi ərzində əməliyyata daxil olan (və ya əməliyyatdan çıxan) detalların sayı ilə;
- B) materialın və ya materiallar partiyasının əməliyyatda qaldığı vaxtıñ ölçüsü ilə;
- C) nəzarət əməliyyatlarının yerinə yetirilməsinə sərf olunan vaxtin ölçüsü ilə;
- D) xammal və materialların istehsal prosesinin ilk əməliyyatına daxil olduğu andan hazır məhsulun alınmasına qədər sərf olunan təqvim vaxtin ölçüsü ilə;**
- E) bir iş yerində əməliyyata sərf olunan vaxtin ölçüsü ilə.

155) Sual: Əməliyyatların taktı necə müəyyən olunur?

- A) vaxt vahidi ərzində əməliyyata daxil olan (və ya əməliyyatdan çıxan) detalların sayı ilə;
- B) materialın və ya materiallar partiyasının əməliyyatda qaldığı vaxtıñ ölçüsü ilə;**
- C) nəzarət əməliyyatlarının yerinə yetirilməsinə sərf olunan vaxtin ölçüsü ilə;

D) təbii əməliyyatlarının yerinə yetirilməsinə sərf olunan vaxtin ölçüsü ilə;

E) bir iş yerində əməliyyata sərf olunan vaxtin ölçüsü ilə.

156) Sual: əməliyyatların tempi necə müəyyən olunur?

A) vaxt vahidi ərzində əməliyyata daxil olan (və ya əməliyyatdan çıxan) detalların sayı ilə;

B) materialın və ya materiallar partiyasının əməliyyatda qaldığı vaxtin ölçüsü ilə;

C) nəzarət əməliyyatlarının yerinə yetirilməsinə sərf olunan vaxtla;

D) təbii əməliyyatlarının yerinə yetirilməsinə sərf olunan vaxtla;

E) bir iş yerində əməliyyata sərf olunan vaxtla.

157) Sual: əməl:

A) istehsal prosesinin xüsusiləşdirilmiş tərkib hissəsi olmaqla – bir iş yerində bir və ya bir neçə işçi tərəfindən əmək predmeti (xammal, material, yarımfabrikat) üzərində ardıcıl yerinə yetirilən işlərin cəmindən ibarətdir;

B) müəyyən məqsədli təyinatı olan və fəhlə tərəfindən yerinə yetirilən bitkin, tamamlanmış hərəkətlərin məcmusudur;

C) fəhlənin özünün bir neçə fiziki hərəkətinin (bədən, əl, barmaq və s.) və ya hərəkətlər kompleksinin hər hansı predmetin götürülməsi və ya onun yerinin dəyişdirilməsi ilə bağlı görülən işdir;

D) işçilərin müdaxiləsi olmadan, təbii yolla, öz-özünə baş verir;

E) istehsal prosesinin texnoloji baxımdan həmcins, təşkilati baxımdan ayrılmaz hissəsi olub, əmək predmetinin emalı üçün istifadə olunan istehsal komponentlərinin və avadanlıqların tərkibcə və habelə sonuncuların iş rejimlərinin sabitliyi ilə səciyyələnir.

158) Sual: Keçid:

A) istehsal prosesinin xüsusiləşdirilmiş tərkib hissəsi olmaqla – bir iş yerində bir və ya bir neçə işçi tərəfindən əmək predmeti (xammal, material, yarımfabrikat) üzərində ardıcıl yerinə yetirilən işlərin cəmindən ibarətdir;

B) müəyyən məqsədli təyinatı olan və fəhlə tərəfindən yerinə yetirilən bitkin, tamamlanmış hərəkətlərin məcmusudur;

C) fəhlənin özünün bir neçə fiziki hərəkətinin (bədən, əl, barmaq və s.) və ya hərəkətlər kompleksinin hər hansı predmetin götürülməsi və ya onun yerinin dəyişdirilməsi ilə bağlı görülən işdir;

D) işçilərin müdaxiləsi olmadan, təbii yolla, öz-özünə baş verir;

E) istehsal prosesinin texnoloji baxımdan həmcins, təşkilati baxımdan ayrılmaz hissəsi olub, əmək predmetinin emalı üçün istifadə olunan istehsal komponentlərinin və avadanlıqların tərkibcə və habelə sonuncuların iş rejimlərinin sabitliyi ilə səciyyələnir.

159) Sual: Fənd:

A) istehsal prosesinin xüsusiləşdirilmiş tərkib hissəsi olmaqla – bir iş yerində bir və ya bir neçə işçi tərəfindən əmək predmeti (xammal, material,

yarımfabrikat) üzərində ardıcıl yerinə yetirilən işlərin cəmindən ibarətdir;

B) müəyyən məqsədli təyinatı olan və fəhlə tərəfindən yerinə yetirilən bitkin, tamamlanmış hərəkətlərin məcmusudur;

C) fəhlənin özünün bir neçə fiziki hərəkətinin (bədən, əl, barmaq və s.) və ya hərəkətlər kompleksinin hər hansı predmetin götürülməsi və ya onun yerinin dəyişdirilməsi ilə bağlı görülən işdir;

D) işçilərin müdaxiləsi olmadan, təbii yolla, öz-özünə baş verir;

E) istehsal prosesinin texnoloji baxımdan həmcins, təşkilati baxımdan ayrılmaz hissəsi olub, əmək predmetinin emalı üçün istifadə olunan istehsal komponentlərinin və avadanlıqların tərkibcə və habelə sonuncuların iş rejimlərinin sabitliyi ilə səciyyələnir.

160) Sual: Əməliyyat:

A) istehsal prosesinin xüsusiləşdirilmiş tərkib hissəsi olmaqla – bir iş yerində bir və ya bir neçə işçi tərəfindən əmək predmeti (xammal, material, yarımfabrikat) üzərində ardıcıl yerinə yetirilən işlərin cəmindən ibarətdir;

B) müəyyən məqsədli təyinatı olan və fəhlə tərəfindən yerinə yetirilən bitkin, tamamlanmış hərəkətlərin məcmusudur;

C) fəhlənin özünün bir neçə fiziki hərəkətinin (bədən, əl, barmaq və s.) və ya hərəkətlər kompleksinin hər hansı predmetin götürülməsi və ya onun yerinin dəyişdirilməsi ilə bağlı görülən işdir;

D) işçilərin müdaxiləsi olmadan, təbii yolla, öz-özünə baş verir;

E) istehsal prosesinin texnoloji baxımdan həmcins, təşkilati baxımdan ayrılmaz hissəsi olub, əmək predmetinin emalı üçün istifadə olunan istehsal komponentlərinin və avadanlıqların tərkibcə və habelə sonuncuların iş rejimlərinin sabitliyi ilə səciyyələnir.

161) Sual: İstehsal prosesinin tərkib elementlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyildir?

A) əsas əmək proseslər;

B) köməkçi əmək proseslər;

C) xidmətedici əmək proseslər;

D) təbii proseslər;

E) idarəetmə prosesləri.

162) Sual: Dövriyyə zadeli nə vaxt yaradılır?

A) bir iş yerində əməliyyata sərf olunan vaxtin başqasına nisbətən fərqləndiyi halda yaradılır;

B) ayrı-ayrı iş yerlərində, istehsal sahələri – ndə istehsalın həcminin artırılması üçün yaradılır;

C) bir iş yerində əməliyyata sərf olunan vaxtin başqasına bərabər olduğu halda yaradılır;

D) iş yerlərinin əvvəlcədən nəzərdə tutul – ma – müş boşdayanmalar yarandığı və zay məhsulların buraxıldığı təqdirdə siğortalanmaq üçün yaradılır

E) zadellərə olan günlük minimum tələbatı ödəmək üçün yaradılır.

163) Sual:Dəstəli istehsalda zadelin həcmi:

- A) zadellərə günlük maksimum tələbatın istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur;
- B) zadellərə günlük maksimum təlabatla minimum tələbat arasındakı fərqi istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur;
- C) zadellərə orta günlük tələbatın istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur;
- D) zadellərə günlük minimum tələbatın istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur;
- E) zadellərə günlük minimum tələbatın sexlərin sayına hasili kimi müəyyən olunur.

164) Sual:Aşağıdakılardan əmək proseslərinin səmərələşdirilməsinin istiqamətlərinə aid deyil?

- A) müəyyən iş yerinə texnoloji proseslərin təhkim olunması məqsədə uyğunluğunun müəyyən edilməsi;
- B) texnoloji avadanlığın, alət və qurğuların işinin səmərəliliyini və qənaətçilliyini təmin edən tədbirlərin işlənib hazırlanması.;
- C) istehsal proseslərində əmək cisimlərinin paralel hərəkət formalarının tətbiqi;
- D) müəyyən əməliyyatların yerinə yetirilməsində daha səmərəli əmək proseslərinin tətbiqi;
- E) müəssisənin fəaliyyətinin maliyyə təminatının yaxşılaşdırılması .

165) Sual: Ahəngdarlıq prinsipi:

- A) müəssisənin ayrı-ayrı bölmə-ləri və iş yerləri arasında əməyin peşələrə görə düzgün bölgüsünü və on-ların kooperasiyasını eks etdirir;
- B) müəyyən məhsulun istehsalı ilə əlaqədar istehsal prosesinin ayrı-ayrı mərhələlərinin eyni zaman kəsiyində həyata keçirilməsini nəzərdə tutur;
- C) müəssisənin qarşılıqlı əlaqəli və biri-birindən asılı olan bölmələrinin vaxt vahidi ərzində mümkün olan bərabər məhsuldarlığını nəzərdə tutur;
- D) xammal, material və ya yarımfabrikatın istehsala buraxılıb hazır məhsul alınana qədər onların ən qısa yolunun təmin edilməsinə əsaslanır;
- E) müəyyən miqdardan məhsulun hazırlanması üzrə istehsal prosesi və onu təşkil edən ayrı-ayrı tərkib hissə-lərinin eyni vaxtdan bir təkrar olunmasına əsaslanır.

166) Sual: Fasiləsizlik prinsipi:

- A) müəssisənin ayrı-ayrı bölmə-ləri və iş yerləri arasında əməyin peşələrə görə düzgün bölgüsünü və on-ların kooperasiyasını eks etdirir;
- B) müəyyən məhsulun istehsalı ilə əlaqədar istehsal prosesinin ayrı-ayrı mərhələlərinin eyni zaman kəsiyində həyata keçirilməsini nəzərdə tutur;
- C) müəssisənin qarşılıqlı əlaqəli və biri-birindən asılı olan bölmələrinin vaxt vahidi ərzində mümkün olan bərabər məhsuldarlığını nəzərdə tutur;
- D) xammal, material və ya yarımfabrikatın istehsala buraxılıb hazır məhsul alınana qədər onların ən qısa yolunun təmin edilməsinə əsaslanır;
- E) əməliyyatlararası fasilələrin maksimum ixtisar edilməsini nəzərdə tutur.

167) Sual:Düzxətlilik prinsipi:

- A) müəssisənin ayrı-ayırı bölmələri və iş yerləri arasında əməyin peşələrə görə düzgün bölgüsünü və onların kooperasiyasını əks etdirir;
- B) müəyyən məhsulun istehsalı ilə əlaqədar istehsal prosesinin ayrı-ayrı mərhələlərinin eyni zaman kəsiyində həyata keçirilməsini nəzərdə tutur;
- C) müəssisənin qarşılıqlı əlaqəli və biri-birindən asılı olan bölmələrinin vaxt vahidi ərzində mümkün olan bərabər məhsuldarlığını nəzərdə tutur;
- D) xammal, material və ya yarımfabrikatın istehsala buraxılıb hazır məhsul alınana qədər onların ən qısa yolunun təmin edilməsinə əsaslanır;**
- E) əməliyyatlararası fasılələrin maksimum ixtisar edilməsini nəzərdə tutur.

168) Sual:Mütənasiblik prinsipi:

- A) müəssisənin ayrı-ayırı bölmələri və iş yerləri arasında əməyin peşələrə görə düzgün bölgüsünü və onların kooperasiyasını əks etdirir;
- B) müəyyən məhsulun istehsalı ilə əlaqədar istehsal prosesinin ayrı-ayrı mərhələlərinin eyni zaman kəsiyində həyata keçirilməsini nəzərdə tutur;
- C) müəssisənin qarşılıqlı əlaqəli və biri-birindən asılı olan bölmələrinin vaxt vahidi ərzində mümkün olan bərabər məhsuldarlığını nəzərdə tutur;
- D) xammal, material və ya yarımfabrikatın istehsala buraxılıb hazır məhsul alınana qədər onların ən qısa yolunun təmin edilməsinə əsaslanır;
- E) əməliyyatlararası fasılələrin maksimum ixtisar edilməsini nəzərdə tutur.

169) Sual:Xətti struktura malik sexlər:

- A) maşınlar (aqreqatlar) dəsti və material-enerji axınlarının kəmiyyət asılılığı və hər bir müəssisə tərkibində nisbətən sabit məkan bağlılığının olması ilə xarakterizə olunurlar;
- B) avadanlıqlar (iş yerləri) texnoloji proses üzrə yerləşdirilir və detallar partiyası istehsal sahəsində bir iş yerindən digərinə ardıcıl verilərək emal olunması ilə xarakterizə olunurlar;**
- C) avadanlıqların (iş yerlərinin) materialların axınına paralel yerləşdirilməsinə əsaslanan istehsal sahələrinin yaradılması ilə xarakterizə olunurlar;
- D) bitməmiş istehsalın və istehsal ehtiyatları həcminin yüksək olması ilə əlaqədar maddi-texniki təminatın təşkilinin mürəkkəbliyi ilə xarakterizə olunurlar;
- E) aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması ilə xarakterizə olunurlar.

170) Sual: Texnoloji avadanlıqların (iş yerlərinin) miqdardından asılı olaraq istehsal sistemlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyildir?

- A) xüsusiləşmiş iş yerinə malik birhəlqəli istehsal sistemi;
- B) sex strukturlu istehsal sistemi;
- C) xətti strukturlu istehsal sistemi;
- D) qarışiq strukturlu istehsal sistemi;
- E) zaman strukturlu istehsal sistemi.**

171) Sual:İstehsalın təşkilinin məkan strukturu:

- A) istehsal meydançasında yerləşdirilmiş texnoloji avadanlıqların miqdarı (iş yerlərinin sayı) və onların əhatə olunduqları sahədə əmək predmetlərinin hərəkəti istiqaməti üçün nəzərdə tutulmuş yerlərlə müəyyən olunur;
- B) bitməmiş istehsalın və istehsal ehtiyatları həcminin yüksək olması ilə əlaqədar maddi-texniki təminatın təşkilinin mürəkkəbliyi ilə müəyyən olunur;
- C) istehsal prosesinin xüsusiləşdirilmiş tərkib hissəsi olmaqla – bir iş yerində bir və ya bir neçə işçi tərəfindən əmək predmeti (xammal, material, yarımfabrikat) üzərində ardıcıl yerinə yetirilən işlərin cəmindən ibarətdir;
- D) fəhlənin özünün bir neçə fiziki hərəkətinin (bədən, əl, barmaq və s.) və ya hərəkətlər kompleksinin hər hansı predmetin götürülməsi və ya onun yerinə dəyişdirilməsi ilə bağlı görülən işdir;
- E) istehsal prosesinin texnoloji baxımdan həmcins, təşkilati baxımdan ayrılmaz hissəsi olub, əmək predmetinin emalı üçün istifadə olunan istehsal komponentlərinin və avadanlıqların tərkibcə və habelə sonuncuların iş rejimlərinin sabitliyi ilə səciyyələnir.

172) Sual: Dəstədə detallarnı sayı 10 ədəd, bütün əməliyyatlarda bir detalın emalına sərf olunan vaxt 10 dəqiqədirse, onda əmək predmetlərinin texnoloji prosesə ardıcıl verilməsi zamanı istehsal tsiklinin uzunluğu nəyə bərabərdir?

- A) 4 saat;
- B) 1 dəqiqə;
- C) 10 dəqiqə;
- D) 0 dəqiqə;
- E) 1 saat 40 dəqiqə.

173) Sual: Ayrı-ayrı müəssisələrdə istehsal tsiklinin ölçüsünün fərqlənməsinə hansı amil təsir göstərmir?

- A) müəssisənin məhsulunun qiyməti;
- B) müəssisənin məhsulunun xarakteri;
- C) texnologiyanın xüsusiyyəti;
- D) istehsalın tipi;
- E) istehsalın texniki və təşkilati səviyyəsi.

174) Sual: İstehsal prosesləri mürəkkəblik dərəcəsinə görə necə təsnifləşdirilir?

- A) əsas, köməkçi və xidmətedici istehsal prosesləri;
- B) sintetik, analitik və birbaşa istehsal prosesləri;
- C) mexaniki və fiziki-kimyəvi istehsal prosesləri;
- D) dəstəli, fərdi və əsas istehsal prosesləri;
- E) əsas, köməkçi və fərdi istehsal prosesləri;

175) Sual:Aşağıdakılardan hansı istehsal tsiklinin azaldılmasının əsas istiqamətlərinə aid deyil?

- A) texnologiyanın təkmilləşdirilməsi;
- B) nəqliyyat və nəzarət əməliyyatlarının texnoloci əməliyyatlarla səmərəli şəkildə əlaqələndirilməsi;
- C) təbii proseslərin süni üsulların köməyi ilə sürətləndirilməsi;
- D) növbələrarası fasilələrin azaldılması məqsədilə müəssisənin iş reciminin təkmilləşdirilməsi;
- E) məhsulun material tutumluğunu azaldılması;

176) Sual:əmək predmetlərinin texnoloji prosesə ardıcıl verilməsi zamanı istehsal tsiklinin uzunluğu necə hesablanır?

- A) dəstədəki detalların sayının bütün əməliyyatlarda bir detalın emalına faktiki vaxt sərfinə hasili kimi;
- B) dəstədəki detalların emalı zamanı təbii proseslərə sərf olunan vaxtin cəmi kimi;
- C) dəstədəki detalların daşınması üçün sərf onunan vaxtin ölçülməsi kimi;
- D) dəstədəki detalların sayının bir detalın sexlərarası daşınmasına faktiki vaxt sərfinə hasili kimi;
- E) dəstədəki detalların sayının bir detalın sexdə qalma vaxtına hasili kimi.

177) Sual:əmək cisminin hansı hərəkət formasında istehsal tsikli daha qısa olur?

- A) paralel
- B) ardıcıl
- C) qarışışq
- D) paralel-qarışışq
- E) ardıcıl-qarışışq

178) Sual:İstehsal tsikli nədir?

- A) xammalın istehsala daxil olduğu andan hazır məhsula çevrilməsinə qədər olan vaxt intervalıdır;
- B) xammalın istehsala daxil olduğu andan onun istehlakına qədər olan vaxt intervalıdır;
- C) xammalın əsas sexdə olma vaxtıdır;
- D) xammalın əsas və köməkçi sexdə olma vaxtıdır;
- E) xammalın əsas köməkçi və xidmətedici sexlərdədə olma vaxtıdır;

179) Sual:İstehsal prosesləri təşkili tipinə görə necə qruplaşdırılır?

- A) fərdi, seryalı, kütləvi;

- B) fərdi, dəstəli, axınlı;
- C) fərdi, dəstəli, kütləvi;
- D) fərdi, kütləvi, axınlı;
- E) dəstəli, kütləvi, seryalı.

180) Sual: İstehsal prosesləri təşkili üsuluna görə necə qruplaşdırılır?

- A) dəstəli, seryalı, axınlı;
- B) fərdi, dəstəli, axınlı;**
- C) dəstəli, fərdi, kütləvi;
- D) kütləvi, fərdi, axınlı;
- E) kütləvi, fərdi, seryalı;

181) Sual: Əməliyyatın tempi:

- A) vaxt vahidi ərzində istehsal edilmiş detallara sərf olunan əməhin kəmiyyətini əks etdirir;
- B) vaxt vahidi ərzində istehsal edilmiş detalların sayını əks etdirir;
- C) vaxt vahidi ərzində əməliyyata daxil olan detalların sayını əks etdirir;**
- D) vaxt vahidi ərzində əməliyyatda iştirak edən işçilərin sayını əks etdirir;
- E) ma-te-ria-lın və ya materiallar partiyasının əməliyyatda qaldığı vaxtı özündə əks etdirir.

182) Sual: Əməliyyatın taktı:

- A) vaxt vahidi ərzində əməliyyata daxil olan detalların sayını əks etdirir;
- B) ma-te-ria-lın və ya materiallar partiyasının əməliyyatda qaldığı vaxtı özündə əks etdirir;**
- C) əməliyyata daxil olan ma-te-ria-lların sayını özündə əks etdirir;
- D) əməliyyatda iştirak edən işçilərin sayını əks etdirir;
- E) müəssisədə bir gündə istehsal edilmiş detalların sayını əks etdirir.

183) Sual: İstehsalın təşkilinin hansı prinsipində dövrlər üzrə bərabər, yaxud artan ölçüdə məhsul buraxılışını nəzərdə tutur?

- A) Düzxəttilik prinsipi;
- B) Mütasiblik prinsipi;
- C) Paralellik prinsipi;
- D) Ahəngdarlıq prinsipi;**

E) Fasiləsizlik prinsipi;

184) Sual: İstehsalın təşkilinin hansı prinsipində müəssisənin sex, istehsal sahəsi və iş yerləri üzrə məhsul buraxılışının uyğunlaşmasını nəzərdə tutur?

- A) Düzxəttilik prinsipi;
- B)** Mütənasiblik prinsipi;
- C) Paralellik prinsipi;
- D) Ahəngdarlıq prinsipi;
- E) Fasiləsizlik prinsipi;

185) Sual: Aşağıdakı prinsiplərdən hansı istehsalın təşkili prinsiplərinə aid deyil?

- A) fasiləsizlik prinsipi;
- B) mütənasiblik prinsipi;
- C)** bərabərlik prinsipi;
- D) ahəngdarlıq prinsipi;
- E) paralellik prinsipi;

186) Sual: İstehsalat sahələri və iş yerləri hansı prinsiplər əsasında yaradılır?

- A) mütənasiblik və düzxətlilik prinsipləri üzrə;
- B)** əşya və düzxətlilik prinsipləri üzrə;
- C) mütənasiblik və texnoloji prinsiplər üzrə;
- D) mütənasiblik və qarışiq prinsiplər üzrə;
- E) əşya və texnoloji prinsiplər üzrə.

187) Sual: Paralellik prinsipi:

- A) müəssisənin ayrı-ayrı bölmələri və iş yerləri arasında əməyin peşələrə görə düzgün bölgüsünü və onların kooperasiyasını əks etdirir;
- B)** müəyyən məhsulun istehsalı ilə əlaqədar istehsal prosesinin ayrı-ayrı mərhələlərinin eyni zaman kəsiyində həyata keçirilməsini nəzərdə tutur;
- C) müəssisənin qarşılıqlı əlaqəli və biri-birindən asılı olan bölmələrinin vaxt vahidi ərzində mümkün olan bərabər məhsuldarlığını nəzərdə tutur;
- D) xammal, material və ya yarımfabrikatın istehsala buraxılıb hazır məhsul alınana qədər onların ən qısa yolunun təmin edilməsinə əsaslanır;
- E) əməliyyatlararası fasilələrin maksimum ixtisar edilməsini nəzərdə tutur.

188) Sual: İxtisaslaşma prinsipi:

- A) müəssisənin ayrı-ayrı bölmələri və iş yerləri arasında əməyin peşələrə görə düzgün bölgüsünü və onların kooperasiyasını əks etdirir;
- B) müəyyən məhsulun istehsalı ilə əlaqədar istehsal prosesinin ayrı-ayrı mərhələlərinin eyni zaman kəsiyində həyata keçirilməsini nəzərdə tutur;
- C) müəssisənin qarşılıqlı əlaqəli və biri-birindən asılı olan bölmələrinin vaxt vahidi ərzində mümkün olan bərabər məhsuldarlığını nəzərdə tutur;
- D) xammal, material və ya yarımfabrikatın istehsala buraxılıb hazır məhsul alınana qədər onların ən qısa yolunun təmin edilməsinə əsaslanır;
- E) əməliyyatlararası fasilələrin maksimum ixtisar edilməsini nəzərdə tutur.

189) Sual: İstehsal tsiklinin uzunluğu göstəricisindən hansı halda istifadə edilmir?

- A) məhsulun və onun hissələrinin istehsal müddəti hesablanması;
- B) operativ-istehsal planlarının tərtibində;
- C) bitməmiş istehsalın həcminin hesablanması;
- D) dövriyyə fondlarının kəmiyyətinin planlaşdırılmasında;
- E) idarəetmə aparatının strukturunu planlaşdırarkən.

190) Sual: İstehsal tsiklinə aşağıdakılardan hansı amil təsir göstərmir?

- A) istehsalın və əməyin təşkili;
- B) istehsalın ixtisaslaşdırılması;
- C) istehsalın mexnikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması;
- D)** satış şöbəsinin təşkili;
- E) müəssisənin iş rejimi.

191) Sual: İstehsal tsiklinin qısaldılması təsir göstərmir?

- A) müəssisənin məhsul buraxılışı imkanlarının artmasına;
- B) fondveriminin və əmək məhsullarının yüksəldilməsinə;
- C) əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsinə;
- D)** müəssisənin investisiya qoyuluşlarının həcminin artmasına;
- E) dövriyyə vasitələrinə olan tələbatın azalmasına.

192) Sual: Müəssisədə iş yerlərinə bu və ya digər istehsal əməliyyatlarının, texnoloji proseslərin təhkim olunması məqsədə uyğunluğunun müəyyən edilməsi tədbirlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- A)** iş yerinin ixtisaslaşdırılması dərəcəsinin artırılması;

- B) istehsal proseslərində əmək cisimlərinin paralel hərəkət formalarının tətbiqi;;
- C) səmərəli soyutma qızdırma və yiğma rejiminin tətbiqi;
- D) emal edilən hissələri avtomatik yükləyən və boşaldan qurğuların tətbiqi;
- E) müəyyən əməliyyatların yerinə yetirilməsində daha səmərəli əmək proseslərinin tətbiqi.

193) Sual: Aparatlaşdırılmış proseslər:

- A) mexanikləşdirilmiş əmək vasitələrinin köməyi ilə fəhlənin (işçinin) bilavasitə yerinə yetirdiyi proseslərdən ibarətdir;
- B) icrası mexanizm və maşınlar tərəfindən in həyata keçirilən proseslərin fəhlə tərəfindən istiqamətləndirilməsidir;
- C) məmulat və detalların emalının fəhlənin idarə etdiyi maşın tərəfindən, köməkçi işlər isə əl ilə fəhlə tərəfindən həyata keçirildiyi proseslərdür;
- D) fəhlə tərəfindən sazlanması, onun vaxtı-vaxtında xammal və materiala yüklənməsinə və hazır məhsulun boşaldılmasına nəzarət etməklə əməliyyatların tamamilə maşın və avadanlıqlar tərəfindən həyata keçirildiyi proseslərdür;
- E) xüsusi aqreqatlarda (məsələn, marten peçlərində, elektrik vannalarda və s.) əmək cisimlərinə istilik, elektrik və ya kimyəvi enerjinin təsiri ilə yerinə yetirilən proseslərdür.

194) Sual: Maşınlı proseslər:

- A) mexanikləşdirilmiş əmək vasitələrinin köməyi ilə fəhlənin (işçinin) bilavasitə yerinə yetirdiyi proseslərdən ibarətdir;
- B) icrası mexanizm və maşınlar tərəfindən in həyata keçirilən proseslərin fəhlə tərəfindən istiqamətləndirilməsidir;
- C) məmulat və detalların emalının fəhlənin idarə etdiyi maşın tərəfindən, köməkçi işlər isə əl ilə fəhlə tərəfindən həyata keçirildiyi proseslərdür;
- D) fəhlə tərəfindən sazlanması, onun vaxtı-vaxtında xammal və materiala yüklənməsinə və hazır məhsulun boşaldılmasına nəzarət etməklə əməliyyatların tamamilə maşın və avadanlıqlar tərəfindən həyata keçirildiyi proseslərdür;
- E) xüsusi aqreqatlarda (məsələn, marten peçlərində, elektrik vannalarda və s.) əmək cisimlərinə istilik, elektrik və ya kimyəvi enerjinin təsiri ilə yerinə yetirilən proseslərdür.

195) Sual: Maşın-əl prosesləri

- A) mexanikləşdirilmiş əmək vasitələrinin köməyi ilə fəhlənin (işçinin) bilavasitə yerinə yetirdiyi proseslərdən ibarətdir;
- B) icrası mexanizm və maşınlar tərəfindən in həyata keçirilən proseslərin fəhlə tərəfindən istiqamətləndirilməsidir;
- C) məmulat və detalların emalının fəhlənin idarə etdiyi maşın tərəfindən, köməkçi işlər isə əl ilə fəhlə tərəfindən həyata keçirildiyi proseslərdür;
- D) fəhlə tərəfindən sazlanması, onun vaxtı-vaxtında xammal və materiala yüklənməsinə və hazır məhsulun boşaldılmasına nəzarət etməklə əməliyyatların tamamilə maşın və avadanlıqlar tərəfindən həyata keçirildiyi proseslərdür;
- E) xüsusi aqreqatlarda (məsələn, marten peçlərində, elektrik vannalarda və s.) əmək cisimlərinə istilik, elektrik və ya kimyəvi enerjinin təsiri ilə yerinə yetirilən proseslərdür.

196) Sual: Avtomatlaşdırılmış proseslər:

- A) mexanikləşdirilmiş əmək vasitələrinin köməyi ilə fəhlənin (işçinin) bilavasitə yerinə yetirdiyi proseslərdən ibarətdir;
- B) icrası mexanizm və maşınlar tərəfindən in həyata keçirilən proseslərin fəhlə tərəfindən istiqamətləndirilməsidir;
- C) məmulat və detalların emalının fəhlənin idarə etdiyi maşın tərəfindən, köməkçi işlər isə əl ilə fəhlə tərəfindən həyata keçirildiyi proseslərdür;
- D)** fəhlə tərəfindən sazlanması, onun vaxtlı-vaxtında xammal və materiala yüklənməsinə və hazır məhsulun boşaldılmasına nəzarət etməklə əməliyyatların tamamilə maşın və avadanlıqlar tərəfindən həyata keçirildiyi proseslərdür;
- E) xüsusi aqreqatlarda (məsələn, marten peçlərində, elektrik vannalarda və s.) əmək cisimlərinə istilik, elektrik və ya kimyəvi enerjinin təsiri ilə yerinə yetirilən proseslərdür.

197) Sual: əl-mexanikləşdirilmiş proseslər:

- A) mexanikləşdirilmiş əmək vasitələrinin köməyi ilə fəhlənin (işçinin) bilavasitə yerinə yetirdiyi proseslərdən ibarətdir;
- B) icrası mexanizm və maşınlar tərəfindən in həyata keçirilən proseslərin fəhlə tərəfindən istiqamətləndirilməsidir;
- C) məmulat və detalların emalının fəhlənin idarə etdiyi maşın tərəfindən, köməkçi işlər isə əl ilə fəhlə tərəfindən həyata keçirildiyi proseslərdür;
- D) fəhlə tərəfindən sazlanması, onun vaxtlı-vaxtında xammal və materiala yüklənməsinə və hazır məhsulun boşaldılmasına nəzarət etməklə əməliyyatların tamamilə maşın və avadanlıqlar tərəfindən həyata keçirildiyi proseslərdür;
- E) xüsusi aqreqatlarda (məsələn, marten peçlərində, elektrik vannalarda və s.) əmək cisimlərinə istilik, elektrik və ya kimyəvi enerjinin təsiri ilə yerinə yetirilən proseslərdür

198) Sual: Vaxta görə əməliyyatları yerinə yetirilməsinin təşkili formaları hansılardır? (Sürət 07.10.2015 11:14:50)

- A) ardıcıl, birqərarlı və qarşıq formaları
- B) ahəngdar, paralel və qarşıq formaları
- C) ardıcıl, paralel və fasılısız formaları
- D) ardıcıl, fərdi və qarşıq formaları
- E)** ardıcıl, paralel və qarşıq formaları

199) Sual: Məhsulun hazırlanmasındaki roluna görə istehsal prosesi: (Sürət 07.10.2015 11:14:20)

- A) fərdi, dəstəli və axınlı istehsal proseslərinə ayrıılır
- B) fərdi, kütləvi və seriyalı istehsal proseslərinə ayrıılır
- C)** əsas, köməkçi və xidmətediji istehsal proseslərinə ayrıılır
- D) əmək, təbii və fərdi istehsal proseslərinə ayrıılır
- E) normal, cari və perspektiv istehsal proseslərinə ayrıılır

200) Sual: İstehsal tsikli nədir? (Sürət 07.10.2015 11:14:07)

- A) xammalın istehsala daxil olduğu andan hazır məhsula çevrilməsinə qədər olan vaxt intervalıdır
- B) xammalın istehsala daxil olduğu andan onun istehlakına qədər olan vaxt intervalıdır
- C) xammalın əsas sexdə olma vaxtıdır
- D) xammalın əsas və köməkçi sexdə olma vaxtıdır
- E) xammalın əsas köməkçi və xidmətedici sexlərdədə olma vaxtıdır

201) Sual: İstehsal tsiklinin uzunluğu göstəricisindən: (Sürət 07.10.2015 11:15:36)

- A) müəssisənin istehsal edilən məhsulların keyfiyyətini qiymətləndirərkən istifadə olunur
- B) bitməmiş istehsalın həcmini hesablayarkən istifadə olunur**
- C) məhsulun maliyyə vəziyyətini qiymətləndirərkən istifadə olunur
- D) kollektivin sosial inkişafını planlaşdırarkən istifadə edilir
- E) satış kanallarını müəyyən etmək üçün istifadə edilir

202) Sual: Müəssisə miqyasında istehsalın təşkili hansı aspektlərdə həyata keçirilir? (Sürət 07.10.2015 11:15:18)

- A) məkan, zaman və beynəlxalq aspektlərdə
- B) məkan, qarşıq və funksional aspektlərdə
- C) universal, zaman və funksional aspektlərdə
- D) universal, qarşıq və funksional aspektlərdə
- E) məkan, zaman və funksional aspektlərdə**

203) Sual: Müəssisədə istehsalın təşkili əhatə edir? (Sürət 07.10.2015 11:14:45)

- A) iş qüvvəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrinin artırılmasına yönəldilmiş texniki-təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir
- B) iş qüvvəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrinin zaman və məkan baxımından düzgün əlaqələndirilməsinə yönəldilmiş texniki-təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir**
- C) iş qüvvəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrini ilə müəssisənin səmərəli təminatına yönəldilmiş təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir
- D) iş qüvvəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrinin zaman baxımından keyfiyyətlərinin artırılmasına yönəldilmiş texniki-təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir
- E) iş qüvvəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrinin ərazi baxımından düzgün yerləşdirilməsinə yönəldilmiş texniki-təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir

204) Sual: İstehsalın tipi müəyyən olunur: (Sürət 07.10.2015 11:14:38)

- A) məhsulun nomenklaturasının genişliyi, buraxılışın müntəzəmliyi, stabilliyi və həcmi ilə şərtlənən istehsalın texniki, təşkilati və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə
- B) məhsulun nomenklaturasının genişliyi, buraxılışın müntəzəmliyi, stabilliyi və həcmi ilə şərtlənən istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə
- C) məhsulun nomenklaturasının genişliyi, buraxılışın müntəzəmliyi, stabilliyi və həcmi ilə şərtlənən istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji, mexaniki və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə
- D) istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji, mexaniki, kimyəvi və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə
- E) istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji, mexaniki, fiziki və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə;

205) Sual: İstehsal prosesləri təşkili tipinə görə necə qruplaşdırılır? (Sürət 07.10.2015 11:14:25)

- A) fərdi, seryalı, kütləvi
- B) fərdi, dəstəli, axınlı
- C) fərdi, dəstəli, kütləvi
- D) fərdi, kütləvi, axınlı
- E) dəstəli, kütləvi, seryalı

206) Sual: İstehsal prosesinə nə daxil deyil? (Sürət 07.10.2015 11:14:14)

- A) əsas əmək prosesi
- B) köməkçi əmək prosesi
- C) xidmətedici əmək prosesi
- D) tədavül prosesi**
- E) tə-bii proseslər

207) Sual: İstehsalın təşkilinin hansı prinsipi xammal, material və ya yarımfabrikatın istehsala buraxılıb hazır məhsul alınana qədər onların ən qısa yolunun təmin edilməsinə əsaslanır?

- A) Düzxəttilik prinsipi;**
- B) Mütanasiblik prinsipi;
- C) Paralellik prinsipi;
- D) Fasiləsizlik prinsipi;

E) İxtisaslaşma prinsipi.

208) Sual: İstehsalın təşkilinin hansı prinsipi müəyyən məhsulun istehsalı ilə əlaqədar istehsal prosesinin ayrı-ayrı mərhələlərinin eyni zaman kəsiyində həyata keçirilməsini nəzərdə tutur?

- A) Düzxəttilik prinsipi;
- B) Mütanasiblik prinsipi;
- C) Paralellik prinsipi;**
- D) Fasiləsizlik prinsipi;
- E) İxtisaslaşma prinsipi.

209) Sual: İstehsalın təşkilinin hansı prinsipi əməliyyatlararası fasılələrin maksimum ixtisar edilməsini nəzərdə tutur?

- A) Düzxəttilik prinsipi;
- B) Mütanasiblik prinsipi;
- C) Paralellik prinsipi;
- D) Fasiləsizlik prinsipi;**
- E) İxtisaslaşma prinsipi.

210) Sual: İstehsalın təşkilinin hansı prinsipi müəssisənin ayrı-ayırı bölməleri və iş yerləri arasında əməyin peşələrə görə düzgün bölgüsünü və onların kooperasiyasını nəzərdə tutur?

- A) Düzxəttilik prinsipi;
- B) Mütanasiblik prinsipi;
- C) Paralellik prinsipi;
- D) Ahəngdarlıq prinsipi;
- E) İxtisaslaşma prinsipi.**

211) Sual: İstehsal prosesi ibarətdir:

- A) əmək və təbii proseslərdən;**
- B) nəqliyyat və maddi-təminat proseslərindən;
- C) əmək və idarəetmə proseslərindən;
- D) tənzimləmə və koordinasiya proseslərindən;
- E) istehsal və satış proseslərindən;

212) Sual: İstehsal tsiklinə aşağıdakılardan hansı daxil deyildir?

- A) texnoloji əməliyyatlarının ye-rinə yetirilməsinə sərf olunan vaxt;
- B) tə-bii əməliyyatlarının ye-rinə yetirilməsinə sərf olunan vaxtdır;
- C) nəzarət əməliyyatlarının ye-rinə yetirilməsinə sərf olunan vaxt;
- D) nəqletmə əməliyyatlarının ye-rinə yetirilməsinə sərf olunan vaxt;
- E) satış əməliyyatlarının yerinə yetirilməsinə sərf olunan vaxt.

213) Sual: Bunlardan hansı müəssisədə əmək proseslərinə aid olunmur?

- A) əl əməyinin tətbiqinə əsaslanan proseslər;
- B) təbii proseslər;**
- C) əl-mexanikləşdirilmiş proseslər;
- D) maşın-əl prosesləri;
- E) maşınılı proseslər;

214) Sual: Müəssisədə aşağıdakılardan hansı əmək proseslərinə aid deyil?

- A) əl əməyinin tətbiqinə əsaslanan proseslər;
- B) əl-mexanikləşdirilmiş proseslər;
- C) maşın-əl prosesləri;
- D) maşınılı proseslər;
- E) rənglənmiş maşınların boyasının quruması prosesi.

215) Sual: Təhkimetmə əmsali necə hesablanır?

- A) iş yerlərinin texnoloji əməliyyatların sayına nisbəti kimi;
- B) ahəngdarlıq göstəricisinin birqərarlıq göstəricisinə nisbəti kimi;
- C) birqərarlıq göstəricisinin ahəngdarlıq göstəricisinə nisbəti kimi;
- D) qurulmuş avadanlıqların işçilərin sayına nisbəti kimi;
- E) vaxt vahidi ərzində yerinə yetirilən və ya yetirilməli olan texnologici əməliyyatların iş yerlərinin sayına nisbəti kimi.

216) Sual: Təhkimetmə əmsali nədir?

- A) İsteh-sa-lın tipini xarakterizə edən göstərijidir;**

- B) İsteh-sa-lın təşkili üsulunu xarakterizə edən göstərijidir;
- C) İsteh-sa-lın ahəngdarlığını xarakterizə edən göstərijidir;
- D) İsteh-sa-lın birqərarlığını xarakterizə edən göstərijidir;
- E) İsteh-sa-lın operativliyini xarakterizə edən göstərijidir;

217) Sual: Kiçik seriyalı istehsallar üçün təhkimetmə əmsalı neçəyə bərabərdir?

- A) 10-15;
- B) 16 -20;
- C) 1 – 10;
- D) 21 – 40;**
- E) 11 – 20;

218) Sual: Hissə (detal) üzrə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- A) hissənin (detalin) istehsal programında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin hissə (detal) növünün vahidi üzrə material məsrəfi normasına vurulur;
- B) hissənin (detalin) istehsal programında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin hissə (detal) növünün vahidinin material tutumluğu göstəricisinə vurulur;
- C) hissənin (detalin) istehsal programında nəzərdə tutulmuş həcminin həmin hissə (detal) növünün vahidinin material məsrəfi normasına nisbəti kimi;
- D) hissənin (detalin) sayının həmin hissə (detal) növünün vahidinin material tutumluğu göstəricisinə nisbəti kimi;
- E) hissənin (detalin) hər vahidi üzrə material məsrəfi norması hissənin (detalin) istehsal programında nəzərdə tutulmuş həcminə nisbəti kimi.

219) Sual:Məmulat üzrə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- A) məmulatın istehsal programında nəzərdə tutulmuş həcminin həmin məmulat vahidi üzrə material məsrəfi normasına nisbəti kimi;
- B) məmulat vahidi üzrə material məsrəfi normasının həmin məmulatın istehsal programında nəzərdə tutulmuş həcminə nisbəti kimi;
- C) məmulatın istehsal programında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin məmulat vahidinin material tutumluğu göstəricisinə vurulur;
- D) məmulatın istehsal programında nəzərdə tutulmuş həcminin həmin məmulat vahidinin material tutumluğu göstəricisinə nisbəti kimi;
- E) məmulatın istehsal programında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin məmulat vahidi üzrə material məsrəfi normasına vurulur.

220) Sual:Müəssisədə materiala təlabatı hesablaşdırıldığda aşağıdakı hansı metoddan istifadə edilmir?

- A) məmulat üzrə hesablama metodu;
- B) materialtutumluğa görə hesablama metodu;**
- C) nümunəvi təmsilçiyyə (tipik nümayəndəyə) görə hesablama metodu;

- D) hissə (detal) üzrə hesablama metodu;
- E) oxşarlıqla görə hesablama metodu (analogi metod);

221) Sual:Aşağıdakı ünsürlərdən hansı texniki vaxt normasına aid deyil?

- A) əsas vaxt;
- B) iş yerinə xidmət vaxtı;
- C) mənzuniyyət vaxtı;**
- D) köməkçi vaxt;
- E) hazırlıq-tamamlama vaxtı.

222) Sual:Aşağıdakılardan hansı vaxt normasına aid deyil?

- A) əsas vaxt
- B) istirahət vaxtı
- C) növbələrarası vaxt**
- D) köməkçi vaxt
- E) hazırlıq –tamamlama vaxtı

223) Sual: Vaxt norması nədir?

- A) vaxt vahidində müvafiq ixtisaslı bir fəhlənin (icraçının), yaxud bir neçə icraçının müəyyən şəraitdə istehsal etməli olduğu məhsulun (işin) miqdarıdır;
- B) məhsul (iş) vahidi istehsalın sərf olunan iş vaxtinin elmi əsaslandırılmış, nizama salınmış həcmi;**
- C) növbə ərzində bir aqretata xidmət etmək üçün laizm olan fəhlələrin maksimum sayı və yaxud müəyyən təşkilati-texniki şəraitdə bir işçinin xidmət etdiyi mexanizmləri, cihazların və digər avadanlıqların miqdarıdır.;
- D) verilən işin həcmini yerinə yetirmək üçün işə çıxan fəhlələrin zəruri miqdarının müəyyən edilməsidir;
- E) əsas işin yerinə yetirilməsində fəhlənin köməkçi xarakter daşıyan işlərə sərf etdiyi vaxta deyilir;

224) Sual:Müəssisələrdə əməyin təşkili zamanı hansı norma növündən istifadə edilmir?

- A) vaxt norması;
- B) hasilat norması;
- C) xidmət norması;
- D) məhsuldarlıq norması;**

E) say normaları;

225) Sual: İş yerinə xidmət vaxtı norması nədir? (Sürət 07.10.2015 11:07:08)

- A) müəyyən müddət ərzində bri-qada tərəfindən yerinə yetirilməli olan zəruri çeşid və həjmdə iş-lərin plan ölçüsüdür
- B) rəhbərə bilavasitə tabe olan işçilərin sayının plan ölçüsüdür
- C) məhsul vahidinin hazırlanması və ya müəyyən həjm-də işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan iş vaxtının plan ölçüsüdür
- D) fəhlənin avadanlıqların və iş yerinin işçi vəziyyətdə saxlanması ilə əlaqədar sərf etdiyi vaxtin plan ölçüsüdür**
- E) müəyyən işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan müəyyən peşə-ixtisas tərkibdə işçilərin sayının plan ölçüsüdür

226) Sual: İki məh-sulgöndərmə arasındakı vaxt intervalında müəssisənin normal işi-ni tə-min etmək üçün hansı növ ehtiyat yaradılır?

- A) sıgorta ehtiyatı
- B) cari ehtiyat**
- C) hazırlıq ehtiyatı
- D) mövsümü ehtiyat
- E) müəssisədaxili ehtiyat

227) Sual: Hazırlıq ehtiyatının həcmi necə hesablanır?

- A) istehsal programında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcminin materialın kəmiyyət və keyfiyyətcə qəbuluna və is-teh-sal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxta nisbəti kimi;
- B) materialdan orta günlük məsrəf norması istehsal programında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcminə vurulur;
- C) materialın kəmiyyət və keyfiyyətcə qəbuluna və is-teh-sal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxt-dövriyyə vəsaitlərinin orta qalığına vurulur;
- D) materialdan orta günlük məsrəf norması materialın kəmiyyət və keyfiyyətjə qəbuluna və is-teh-sal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxt-a nisbəti kimi;
- E) materialdan orta günlük məsrəf norması materialın kəmiyyət və keyfiyyətcə qəbuluna və is-teh-sal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxt-a vurulur;**

228) Sual: Cari ehtiyatın maksimum həcmi necə hesablanır?

- A) orta günlük material məsrəfi norması iki məhsul göndərilməsi arasındaki vaxt intervalına nisbəti kimi;
- B) orta günlük material məsrəfi norması iki məhsul göndərilməsi arasındaki vaxt intervalına vurulur;**
- C) iki məhsul göndərilməsi arasındaki vaxt intervalı orta günlük material məsrəfi normasına nisbəti kimi;

- D) orta günlük material məsrəfi norması istehsal programına vurulur;
E) iki məhsul göndərilməsi arasındaki vaxt intervalı istehsal programına vurulur;

229) Sual:Müəssisədə mövsümi ehtiyat hansı hallarda yaranır?

- A) müəssisənin xammal və materialla təminatında onun miqdarı, və ya vaxt-taşırlığında kənarlaşma-lar baş verən zaman istehsalın fasi-ləsizliyini təmin etmək məqsədilə;
B) gələcəkdə xammal və materiala tələbin artması ehtimalı ilə;
C) istehsal prosesinin fasılısızlığı ilə əlaqədar;
D) xammal və materialın istehsa-li və ya tədarükün mövsümi olması ilə əlaqədar;
E) iki məhsul-göndərmə (alma) arasındakı vaxt intervalında müəssisənin ahəngdar işləməsini təmin etmək məqsədilə.

230) Sual:İstehsal vasitələrinə tələbatın hesablanması-sında hansı göstəricilərdən daha çox istifadə olunur?

- A) əmək məhsuldarlığı və qəbul edilmiş sifarişlər portfelindən;
B) fondverimi və dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətindən;
C) işçilərin sayı və vaxt fondundan;
D) dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsali və materialın məsrəf normasından;
E) qəbul edilmiş sifarişlər portfeli və materialın məsrəf normasından.

231) Sual: Material məsrəf normasının tərkibinə nələr daxildir?

- A) dəstləşdirici məmulatlar, texnoloji tullantılar və itkilər, təşkilati-texniki tullantı və itkilər
B) xammal və yanacaq, material və dəstləşdirici məmulatlar, xalis (faydalı) məsrəf
C) xammal, təşkilati-texniki tullantı və itkilər, xalis (faydalı) məsrəf
D) təşkilati-texniki tullantı və itkilər, xalis (faydalı) məsrəf, texnoloji tullantılar və itkilər
E) xalis (faydalı) məsrəf, xammal, material və dəstləşdirici məmulatlar

232) Sual: Tranzit norması nədir?

- A) istehsalçı müəssisədən bir sifarişlə bir istehlakçıya göndəriləcək məhsulun minimum həcmidir;**
B) istehlakçının istehsalçıya bir dəfəyə gəndərəmək üçün öhdəsinə götürdüyü material həcminin maksimum miqdarıdır;
C) istehsalçı müəssisədən bir il ərzində bir istehlakçıya göndəriləcək məhsulun minimum həcmidir;
D) istehsalçı müəssisədən bir il ərzində bir istehlakçıya göndəriləcək məhsulun maksimum həcmidir;
E) istehlakçının istehsalçıya bir dəfəyə gəndərəmək üçün öhdəsinə götürdüyü material həcminin minimum miqdarıdır.

233) Sual:Məsrəf normasına daxil olmayan nədir?

- A) texnoloji tullantılar
- B) texnoloji itkilər
- C) xalis məsrəf
- D) təchizat itkiləri**
- E) texniki-təşkilati itkilər

234) Sual:Nümunəvi təmsilçiyyə görə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- A) qrupa daxil olan məhsullar üzrə istehsal programında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcmi nümunəvi təmsilçinin material məsrəfi normasına nisbəti kimi;
- B) qrupa daxil olan məhsullar üzrə istehsal programında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcmi yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərni nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsala vurulur;
- C) məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (his-sə-nin) istehsal programında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmini oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi norması ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalının hasilinə vurulur;
- D) nümunəvi təmsilçinin material məsrəfi norması qrupa daxil olan məhsullar üzrə istehsal programında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcminə vurulur;**
- E) nümunəvi təmsilçinin material məsrəfi norması yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhət-lə-ri-ni nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsala vurulur.

235) Sual: Oxşarlığa görə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- A) məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (his-sə-nin) istehsal programında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi onun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhət-lə-ri-ni nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsala vurulur;
- B) oxşar məmulatın (hissənin) istehsal programında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi onun material məsrəfi norması ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhət-lə-ri-ni nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalin hasilinə vurulur;
- C) məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (his-sə-nin) istehsal programında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi normasına nisbəti kimi;
- D) məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (his-sə-nin) istehsal programında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmini oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi norması ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhət-lə-ri-ni nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalının hasilinə vurulur;**
- E) məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (his-sə-nin) həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi normasına vurulur.

236) Sual: Kadr axıcılığının motiv-lərinə aid deyil: (Sürət 07.10.2015 11:05:47)

- A) əmək şəraitinin əlverişsiz və əmək haqqının səviyyəsinin aşağı olması
- B) ixtisasın artırılması im-kanlarının yoxluğu
- C) xidməti vəzifə üzrə inkişaf im-kanlarının yoxluğu
- D) istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsi yüksəldilməsi**
- E) işin möv-süm-lü olması

237) Sual:əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin iqtisadi amillərinə aşağıdakılardan hansı aiddir? (Sürət 07.10.2015 11:05:33)

- A) elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətlərinin istehsala tətbiqi
- B) istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi
- C) işçilər üçün əlve-riş-li maliyyə və di-gər iqtisadi stimulların yaradılması**
- D) istehsalın təmərküzləşmə və ixtisas-laş-ma səviyyəsinin yüksəldilməsi
- E) ye-ni texnoloci proses-lə-rin iş-lən-məsi və tətbiqi

238) Sual:əmək haqqının səviyyəsinə təsir göstərməyən amil hansıdır? (Sürət 07.10.2015 11:05:29)

- A) fərdi əmək müqaviləsinin şərtləri
- B) əmək bazarının konyukturası
- C) dövlətin sosial siyasəti
- D) müəssisənin yaşayış yerinə yaxınlığı**
- E) işin xarakteri

239) Sual:əmək haqqının səviyyəsinə təsir göstərməyən amil hansıdır?

- A) fərdi əmək müqaviləsinin şərtləri;
- B) əmək bazarının konyunkturası;
- C) dövlətin sosial siyasəti;
- D) müəssisənin yaşayış yerinə yaxınlığı;**
- E) işin xarakteri;

240) Sual:Müəssisə miqyasında əmək kollektivinin sosial inkişafının planlaşdırılması obyektlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- A) rəhbər kadrların xidməti vəzifə üzrə hərəkətin idarə olunması;
- B) əmək kollektivinin iş şəraiti**

- C) müəssisənin qurluşunun təkmilləşdirilməsi;
- D) istehsalın texniki səviyyəsini yüksəltmək;
- E) iş maşınlarından intensiv istifadə.

241) Sual:Müəssisədə əmək şəraitinin təmin edilməsinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- A) işçilərin icra etdikləri işin məzmunu və xarakteri baxımından razı olmalarının təmin olunması;
- B) iş yerində əmək şəraitinin sanitar normalarına müvafiq olması;
- C) işçilərin təşkilati-texniki təminatının yüksək olması;
- D) kollektivdə əlverişli sosial-psixolji mühitin yaradılması;
- E) kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanmasını təmin etmək.

242) Sual:Aşağıdakı fikirlərdən hansı əmək kollektivlərinin sosial problemlərin həllində rolü baxımından düzgün deyil?

- A) hər bir müəssisədə əmək münasibətləri sosial proseslərin başlangıcını, əsasını təşkil edir;
- B) əmək koolektivləri cəmiyyətin təşkilində xüsusi yerə malikdirlər;
- C) əmək kollektivi hər bir işçinin yaradıcı potensialını həyata keçirdiyi bir yerdir;
- D)** əmək kollektivləri müəssisənin təsis edilməsində əsas rol oynayır;
- E) əmək kollektivlərində işçinini həyat tərzi formalaşır.

243) Sual:əməyin ödənilməsinin tarif sisteminə daxildir: (Sürət 05.10.2015 14:22:41)

- A) əməyin ödənilməsi qaydası və əmək şəratinə qoyulan tələblər
- B) tarif ixtisas məlumat (sorğu) kitabı, əmək haqqı təlimatı, əmək məcəlləsi
- C) iş yerlərinin təşkilinə qoyulan tələblər, işçilərin ixtisasına qoyulan tələblər, işçinin əmək haqqı
- D)** tarif cədvəli, tarif dərəcəsi, tarif ixtisas məlumat (sorğu) kitabı
- E) işçilərin mükafatlandırması sistemi, əmək haqqının minimum səviyyəsi

244) Sual:əmək haqqı nədir? (Sürət 05.10.2015 14:22:36)

- A) iş qüvvəsinin kəmiyyəti və keyfiyyətinə görə işçiye müəssisə tərəfindən ödənilən pul vəsaitidir
- B) vaxtilə müəssisədə işləyib, lakin indi təqaüddə olan işçilərə müəssisələrin ödədiyi vəsait
- C) işçinin ixtisas dərəcəsi əsasında ödənilən vəsait
- D) işəgötürənin işçi ilə bağladığı müqaviləyə görə onun işdən çıxdığı halda ödədiyi vəsait
- E) müəssisədə işçilərə yaxşı işlədiklərinə görə ödənilən mükafatlar

245) Sual:Müəssisədə kollektivin sosial inkişafının əsas vəzifələrinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- A) əmək kol-lek-tivi arasında iş bölgüsünü optimallaşdırmaq;
- B) kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanmasını təmin etmək;
- C) istehsala daha məhsuldar avadanlıqları tətbiq etmək;
- D) istehsal şəraitini yaxşılaşdırmaq**;
- E) istehsalın texniki səviyyəsini yüksəltmək.

246) Sual:Müəssisədə kollektivin sosial inkişafının əsas vəzifələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyildir?

- A) əmək kol-lek-tivinin həyat şəraitini yüksəltmək;
- B) təhlükəsiz iş şəraitini yaratmaq;
- C) sosial ədalət prinsipini həyata keçirmək;
- D) istehsal şəraitini yaxşılaşdırmaq**;
- E) istehsalın texniki səviyyəsini yüksəltmək.

247) Sual:Müəssisənin əmək kollektivinə aşağıdakılardan hansı daxil deyildir?

- A) istehsal sahəsinin əmək kollektivi;
- B) sexin əmək kollektivi;
- C) müəssisənin təsisçiləri**;
- D) mühəndis-texniki işçilər;
- E) fəhlələr.

248) Sual:Aşağıdakılardan hansı müəssisədə işçilərin iş qabiliyyətinin artmasına müəsbət təsir göstərir?

- A) növbədaxili reqlamentləşdirilmiş istirahətin tətbiqi**;
- B) bazaarda tələbin artması;
- C) istehsal edilən məhsulların qiymətinin artması;
- D) müəssisənin quruluşunun dəyişdirilməsi;
- E) növbədaxili boşdayanmaların artması.

249) Sual:Müəssisədə iş şəraitini yaxşılaşdırmaq üçün hansı amil nəzərə alınır?

- A) düzgün işıqlandırma;

- B) normal temperatur;
- C) istehsalat mühi-tinin orqa-nizmə təsiri;
- D) işçilərin ixtisas səviyyəsi;**
- E) səsin səviyyəsi.

250) Sual:Müəssisə ərazisinin yaşıllaşdırılması əmək şəraiti formalaşdırın hansı qrup amillərə aiddir?

- A) estetik;**
- B) sanitar;
- C) gigenik;
- D) psixoloji;
- E) fizioloji.

251) Sual:Müəssisədə əməyin estetik şəraiti formalaşdırın amillərə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- A) binaların rəng tərtibatı;
- B) səs-küün səviyyəsi;**
- C) iş yerlərinin rəng tərtibatı;
- D) müəssisə ərazisinin yaşıllaşdırılması;
- E) xüsusi paltar dəsti ilə təminat.

252) Sual:Müəssisədə əməyin psixofizioloji şəraiti formalaşdırın amillərə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- A) havanın tozlu olması;
- B) səs-küün səviyyəsi;
- C) ultrabənəvşəyi şüalanmanın səviyyəsi;
- D) işıqlandırma səviyyəsi;
- E) əsəbi-emosional gərginlik.**

253) Sual:Müəssisədə əməyin sanitar-gigenik şəraiti formalaşdırın amillərə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- A) iş yerlərinin rəng tərtibatı;
- B) analizator funksiyalarının gərginliyi;
- C) işçinin fiziki yüklənmə səviyyəsi;
- D) işıqlandırma səviyyəsi;**

E) əsəbi-emosional gərginlik.

254) Sual:Müəssisədə əməyin estetik şəraiti formalaşdırın amillərə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- A) havanın tozlu olması;
- B) səs-küün səviyyəsi;
- C) ultrabənəvşəyi şüalanmanın səviyyəsi;
- D)** müəssisə ərazisinin yaşıllaşdırılması;
- E) əsəbi-emosional gərginlik.

255) Sual:Müəssisədə əməyin psixofizioloji şəraiti formalaşdırın amillərə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- A)** iş yerlərinin rəng tərtibatı;
- B) analizator funksiyalarının gərginliyi;
- C) işçinin fiziki yüklenmə səviyyəsi;
- D) iş tempi;
- E) əsəbi-emosional gərginlik

256) Sual:əmək kollektivinin sosial inkişafını idarə edərkən hansı amil nəzərə alınır?

- A) fondverimi;
- B)** psixoloji;
- C) avadanlıqların amortizasiyası;
- D) tgmirəyararlılıq;
- E) unifikasiya.

257) Sual:Müəssisə miqyasında əmək kollektivinin sosial inkişafının planlaşdırılması obyektləri aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- A) əmək kollektivinin sosial və peşə qurluşu;
- B) işçilərin mədəni-texniki inkişaf səviyyəsi;
- C) əmək kollektivinin iş şəraiti;
- D) işçilərin maddi təminatı;
- E)** iş maşınlarından intensiv istifadə.

258) Sual:Müəssisədə sosial inkişaf üzrə qrupun funksiyalarına aşağıdakılardan hansı daxildir?

- A) buraxılacaq məhsulların keyfiyyətini mütəmadi olaraq yaxşılaşdırmaq;
- B) əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsinə və fondveriminin artırılmasına nail olmaq;
- C) istehlakçıların sifarişlərinin vaxtında və tələb olunan keyfiyyətdə yerinə yetirilməsini təmin etmək;
- D) elmi cəhətdən əsaslandırılmış normativ və normaları işləyib həzırlamaq;
- E) əmək kollektivinin iş şəraitini yaxşılaşdırmaq üçün tədbirlər işləyib hazırlamaq.

259) Sual:Müəssisədə əməyin sanitar-gigenik şəraiti formalaşdırın amillərə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- A) havanın tozlu olması;
- B) səs-küyun səviyyəsi;
- C) ultrabənəvşəyi şüalanmanın səviyyəsi;
- D) işıqlandırma səviyyəsi;
- E) əsəbi-emosional gərginlik.

260) Sual:əmək haqqı nədir?

- A) iş qüvvəsinin kəmiyyəti və keyfiyyətinə görə işçiye müəssisə tərəfindən ödənilən pul vəsaitidir;
- B) vaxtilə müəssisədə işləyib, lakin indi təqaüddə olan işçilərə müəssisələrin ödədiyi vəsait;
- C) işçinin ixtisas dərəcəsi əsasında ödənilən vəsait;
- D) işəgötürənin işçi ilə bağlı müqaviləyə görə onun işdən çıxdığı halda ödədiyi vəsait;
- E) müəssisədə işçilərə yaxşı işlədiklərinə görə ödənilən mükafatlar;

261) Sual:əmək kollektivinin sosial inkişafını idarə edərkən hansı amil nəzərə alınır?

- A) psixoloji;
- B) estetik;
- C) sanitariya-gigenik;
- D) sosioloji;
- E) unifikasiya.

262) Sual:Aşağıdakı hansı müəssisədə sosial xidmətin qarşısında vəzifələrə aid deyil?

- A) Aşağıdakı hansı müəssisədə sosial xidmətin qarşısında vəzifələrə aid deyil?
- B) müəssisədə əməyin fondla silahlılığının yüksəldilməsi üzrə tədbirlərin layihələndirilməsi;
- C) sosial şəraitin təşkilinin təkmilləşdirilməsi;

- D)) yönümlü tədbirlərin işlənib hazırlanmasında və həyata keçirilməsində əmək kollektivlərinin geniş iştirak etməsini təmin etmək
E) sosial yönümlü tədbirlərin yüksək səmərə verilməsinə nail olunmasını təmin etmək.

263) Sual:Müəssisədə sosial inkişaf üzrə qrupun vəzifələrinə aşağıdakılardan hansı daxil deyil?

- A) sosial yönümlü məlumatların toplanmasında iştirak edən işçilərə-tədqiqatçılara metodik rəhbərlik və kömək etmək;
B) müəssisələrdə əmək məhsuldarlığının hesablaması;
C) əmək kollektivinin sosial inkişafı üzrə planın işlənib hazırlanmasında iştirak edən bütün qrup və büroların fəaliyyətini əlaqələndirmək;
D) sosial məsələrlə əlaqədar işlərə operativ nəzarət etmək;
E) kollektivinin sosial inkişafı üzrə planı işləyib hazırlamaq.

264) Sual:Aşağıdakılardan hansı konstruktor mərhələsinə aid deyildir?

- A) layihənin işlənməsi məqsə-də-uyğunluğunun texniki və texni-ki-iqtisadi əsaslandırılmasını əks etdirən konstruktur sənədlərinin məcmusudur
B) məmulatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsipial konstruktiv həllərin və onun xarakteristikasının əks olunduğu ilkin konstruktor sənədlərinin məcmusudur.
C) hazırlanan məmulatın quruluşu haqqında tam tə-səvvür verən son texniki işləmələrin və işçi sənədlərin hazırlanması üçün əsas məlumatların əks olunduğu konstruktor sənədlərinin məcmusudur.
D) məhsula, onun hazırlanmasına, istehsalına nəza-rə-tinə, qəbuluna və göndərilməsinə olan bütün tələblərin əks olunduğu sənədlərin məcmusudur
E) məhsulun satış bazarları, istehsal həcmi, maya dəyəri, qiymətinin əks olunduğu sənədlərin məcmusudur

265) Sual:Aşağıdakılardan hansı konstruktor hazırlığının nəticəsinə aid deyildir?

- A) çertyojlar
B) kim-yəvi məh-sul-ların resepti
C) hazır məhsulların nümunələri
D) məhsulların nomenklaturası
E) materialların spe-si-fi-ka-si-yası

266) Sual:Aşağıdakılardan hansı layihə tapşırığında əks olunmur?

- A) məhsulun adı
B) məhsulun təyinatı
C) məhsulun tətbiq sahəsi
D) məhsulun istehsal və istismar prosesində texniki və iqtisadi gös-tə-ri-ciləri

E) məhsulun satış bazarları

267) Sual: Məhsulun hazırlanmasının səmərəli variantını seçərkən hansı iqtisadi göstərici əsas hesab edilir?

- A) sex maya dəyəri
- B) texnoloji maya dəyəri**
- C) əmək məhsuldarlığı
- D) əmək tutumu
- E) istehsal maya dəyəri

268) Sual: İstehsalın texniki hazırlığını planlaşdırarkən aşağıdakı məlumatların hansından istifadə edilmir?

- A) yeni məhsul növlərinin layihələşdirilməsi, hazırlanması və mənimsənilməsi üzrə dövlət təşkilatlarının və ya ayrı-ayrı istehlakçılarının sifarişləri;
- B) plan ilində istehsalın texniki hazırlığı ilə əlaqədar olan işlərin əməktutumluq və həcmi;
- C) elmi-tədqiqat təşkilatlarının inkişaf perspektivləri;**
- D) istehsalın texniki cəhətdən inkişaf perspektivləri;
- E) elmi-tədqiqat və layihə-konstruktur təşkilatlarının, yaxud müəssisələrin özlerinin konstruktur bürolarının, texniki və texnoloji şöbələrinin işləyib hazırladıqları tövsiyyələr;

269) Sual: Marşrut texnologiyası:

- A) istehsalın və əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsini, on-la-rın yeni məhsulun, yeni texnika və texnologiyanın hazırlanması şəraitinə uyğunlaşdırılmasını müəyyən edir;
- B) yeni məhsul növlərinin layihələndirilməsi və hazırlanmasının ayrı-ayrı mərhələlərinin başlanma və son müddətlərini müəyyən edir;
- C) avadanlıqların seçiləməsi və sex meydançalarında quraşdırılmasının layihələndirilməsi;
- D) müəssisədə əsas və köməkçi sexləri yerləşməsini müəyyən edir;
- E) müəssisədə əsas əməliy-yat-ların yerinə yetirilməsi ardıcılılığını və hər bir sexdə bu əməliy-yat-ların hansı konkret qrup avadanlıqlarda yerinə yetirilməsini müəy-yən edir.**

270) Sual: Aşağıdakılardan hansı texnoloji proseslərin layihə-lən-di-rilməsinə aiddir?

- A) avadanlıqların orta təmirinin həyata keçirilməsinin layi-hə--ləndirilməsi;
- B) texniki layihənin hazırlanması;
- C) avadanlıqların seçiləməsi və sex meydançalarında quraşdırılmasının layihələndirilməsi;**
- D) texniki şərtlərin hazırlanması;

E) eskiz layihəsinin hazırlanması.

271) Sual: Aşağıdakılardan hansı texnoloji hazırlıq mərhələsinə aididir?

- A) yeni məhsulun istehsalının maddi-texniki resurslarla təmin olunması;
- B)** marşrut texnologiyasının hazırlanma-sı;
- C) texniki layihənin hazırlanması;
- D) texniki təklifin hazırlanması;
- E) eskiz layihəsinin hazırlanması.

272) Sual: Aşağıdakılardan hansı yeni məhsulun layihələndirilməsi mərhələsinə aid deyil?

- A) layihə (texniki) tapşırığının hazırlanması;
- B) texniki layihənin hazırlanması;
- C)** marşrut texnologiyasının hazırlanma-sı;
- D) eskiz layihəsinin hazırlanması;
- E) texniki təklifin hazırlanması.

273) Sual: İstehsalın təşkilati hazırlığı mərhələsində:

- A) yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir;
- B) yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir;
- C) tikinti işlərinin layihələndirilməsi həyata keçirilir əməyin təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır;
- D)** yeni məhsulun istehsalının maddi-texniki resurslarla təmin olunmasını həyata keçirilir;
- E) istehsalın və əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi, on-la-rın yeni məhsulun, yeni texnika və texnologiyanın hazırlanması şəraitinə uyğunlaşdırılması.

274) Sual: İstehsalın maddi hazırlığı mərhələsində:

- A) yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir;
- B) yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir;
- C) tikinti işlərinin layihələndirilməsi həyata keçirilir əməyin təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır;
- D)** yeni məhsulun istehsalının maddi-texniki resurslarla təmin olunmasını həyata keçirilir;
- E) əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdırılması həyata keçirilir.

275) Sual: İstehsalın texnoloji hazırlığı mərhələsində:

- A) yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir;
- B)** yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir;
- C) tikinti işlərinin layihələndirilməsi həyata keçirilir əməyin təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır;
- D) əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması üzər təkliflər hazırlanır;
- E) əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdırılması həyata keçirilir;

276) Sual: İstehsalın konstruktor hazırlığı mərhələsində:

- A) yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir;
- B)** yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir;
- C) istehsalın təkmilləşdirilməsi üzrə təkliflər hazırlanır;
- D) əməyin təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır;
- E) əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdırılması həyata keçirilir;

277) Sual: İstehsalın texniki hazırlığının düzgün ardıcılığını seçin.

- A) texnoloji hazırlıq mərhələsi, elmi-tədqiqat mərhələsi, konstruksiya mərhələsi;
- B)** elmi-tədqiqat mərhələsi, konstruksiya mərhələsi, maddi və təşkilati hazırlıq mərhələsi;
- C) texnoloji hazırlıq mərhələsi, konstruksiya mərhələsi, maddi və təşkilati hazırlıq mərhələsi;
- D) elmi-tədqiqat mərhələsi, maddi və təşkilati hazırlıq mərhələsi, texnoloji hazırlıq mərhələsi;
- E)** elmi-tədqiqat mərhələsi, konstruksiya mərhələsi, texnoloji hazırlıq mərhələsi.

278) Sual: Müəssisələrdə məhsulun lahiyələndirilməsinin başlangıcı mərhələsi hansıdır?

- A) texnoloji hazırlıq;
- B) məhsulun bilavasitə istehsalı;
- C)** elmi-tədqiqat işlərinin aparılması
- D) məhsulların reallaşdırılması
- E) texnikanın istismarı

279) Sual: İstehsalın texniki hazırlığına aiddir:

- A) konstruktor hazırlığı və təşkilati hazırlıq;
- B)** xammalın istehsala verilməsinin hazırlığı və texnoloji hazırlıq;

- C) maddi-texniki və texnoloji hazırlıq;
- D) konsruktor və texnoloji hazırlıq;**
- E) təşkilati və maddi-texniki hazırlıq;

280) Sual: Aşağıdakılardan hansı marşrut texnologiyasında əks olunmur?

- A) alətlərin seçimi
- B) vaxt normalarının hesablanması
- C) işin kateqoriyasının müəyyən olunması
- D) uyğun ixtisas səviyyəli işçilərin peşəsi
- E) məhsula, onun hazırlanmasına, qəbuluna və göndərilməsinə olan tələblər**

281) Sual: Texnoloji proseslərin layihələndirilməsinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- A) layihənin işlənməsi məqsədə uyğunluğunun texniki və texniki-iqtisadi əsaslandırılmasını əks etdirən konstruktur sənədlərinin hazırlanması
- B) məmulatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsipial konstruktiv həllərin və onun xarakteristikasının əks olunduğu ilkin konstruktor sənədlərinin hazırlanması
- C) hazırlanmış məmulatın quruluşu haqqında tam təsəvvür verən son texniki işləmələrin və işçi sənədlərin hazırlanması üçün əsas məlumatların əks olunduğu konstruktor sənədlərinə hazırlamaası
- D) məhsula, onun hazırlanmasına, istehsalına nəzərətinə, qəbuluna və göndərilməsinə olan bütün tələblərin müəyyənləşdirilməsi
- E) xüsusi texnoloji ləvazimatların müəyyənləşdirilməsi və layihələndirilməsi**

282) Sual: Aşağıdakılardan hansı müəssisədə istehsalın texniki hazırlığı planının bölməsinə aid deyildir?

- A) yeni məhsul növlərinin layihələşdirilməsi, hazırlanması və mənimsənilməsin üzrə elmi-tədqiqat və layihə-konstruktur işləri bölməsi
- B) yeni məhsul növlərinin tətbiqi və köhnələrin istehsaldan çıxarılması bölməsi
- C) yeni hazırlanmış məhsulların sınaqdan və attestasiyadan keçirilməsi bölməsi
- D) yeni bazarların mənimsənilməsi və servis xidməti qurumlarının yaradılması bölməsi**
- E) standartlar, texniki şərtlər və fabrik-zavod normativləri bölməsi

283) Sual: Yeni məhsulların bazara çıxarılması mərhələlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- A) bazara çıxma mərhələsi
- B) yeni məhsulun bazar tərfəindən sürətlə qəbul edilməsi və mənfəətin yüksək artması mərhələsi
- C) yetkintik mərhələsi**

D) yeni məhsul növlərinin layihələşdirilməsi mərhələsi

E) tənəzzül mərhələsi

284) Sual: Yeni məhsulların bazara çıxarılması mərhələlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

A) yeni hazırlanmış məhsulların sınaqdan və attestasiyadan keçirilməsi

B) yeni məhsulun bazar tərfəindən sürətlə qəbul edilməsi və mənfəətin yüksək artması mərhələsi

C) məhsula, onun hazırlanmasına, istehsalına nə-za-rə-tinə, qəbuluna və göndərilməsinə olan bütün tələblərin müəyyənləşdirilməsi

D) yeni məhsul növlərinin layihələşdirilməsi mərhələsi

E) layihənin işlənməsi məqsə-də-uyğunluğunun texniki və texni-ki-iqtisadi əsaslandırılması

285) Sual: Texniki təklif:

A) layihənin işlənməsi məqsə-də-uyğunluğunun texniki və texni-ki-iqtisadi əsaslandırılmasını əks etdirən konstruktur sənədlərinin məcmusudur

B) məmulatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümu-mi anlayış verən prinsipial konstruktiv həllərin və onun xarakteristikasının əks olunduğu ilkin konstruktor sənədlərinin məcmusudur.

C) hazırlanan məmulatın quruluşu haqqında tam tə-səvvür verən son texniki işləmələrin və işçi sənədlərin hazırlanması üçün əsas məlumatların əks olunduğu konstruktor sənədlərinin məcmusudur.

D) məhsula, onun hazırlanmasına, istehsalına nə-za-rə-tinə, qəbuluna və göndərilməsinə olan bütün tələblərin əks olunduğu sənədlərin məcmusudur

E) məhsulun satış bazarları, istehsal həcmi, maya dəyəri, qiymətinin əks olunduğu sənədlərin məcmusudur

286) Sual: Eskiz layihəsi:

A) layihənin işlənməsi məqsə-də-uyğunluğunun texniki və texni-ki-iqtisadi əsaslandırılmasını əks etdirən konstruktur sənədlərinin məcmusudur

B) məmulatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümu-mi anlayış verən prinsipial konstruktiv həllərin və onun xarakteristikasının əks olunduğu ilkin konstruktor sənədlərinin məcmusudur.

C) hazırlanan məmulatın quruluşu haqqında tam tə-səvvür verən son texniki işləmələrin və işçi sənədlərin hazırlanması üçün əsas məlumatların əks olunduğu konstruktor sənədlərinin məcmusudur.

D) məhsula, onun hazırlanmasına, istehsalına nə-za-rə-tinə, qəbuluna və göndərilməsinə olan bütün tələblərin əks olunduğu sənədlərin məcmusudur

E) məhsulun satış bazarları, istehsal həcmi, maya dəyəri, qiymətinin əks olunduğu sənədlərin məcmusudur

287) Sual: Texniki layihə:

A) layihənin işlənməsi məqsə-də-uyğunluğunun texniki və texni-ki-iqtisadi əsaslandırılmasını əks etdirən konstruktur sənədlərinin məcmusudur

B) məmulatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümu-mi anlayış verən prinsipial konstruktiv həllərin və onun xarakteristikasının əks olunduğu ilkin konstruktor sənədlərinin məcmusudur.

C) hazırlanan məmələtin quruluşu haqqında tam tə-səvvür verən son texniki işləmələrin və işçi sənədlərin hazırlanması üçün əsas məlumatların əks olunduğu konstruktor sənədlərinin məcmusudur.

D) məhsula, onun hazırlanmasına, istehsalına nə-zə-rə-tinə, qəbuluna və göndərilməsinə olan bütün tələblərin əks olunduğu sənədlərin məcmusudur
E) məhsulun satış bazarları, istehsal həcmi, maya dəyəri, qiymətinin əks olunduğu sənədlərin məcmusudur

288) Sual: Texniki şərtlər:

A) layihənin işlənməsi məqsə-də-uyğunluğunun texniki və texni-ki-iqtisadi əsaslandırılmasını əks etdirən konstruktur sənədələrinin məcmusudur
B) məmələtin quruluşu və iş prinsipi haqqında ümu-mi anlayış verən prinsipial konstruktiv həllərin və onun xarakteristikasının əks olunduğu ilkin konstruktor sənədlərinin məcmusudur.

C) hazırlanan məmələtin quruluşu haqqında tam tə-səvvür verən son texniki işləmələrin və işçi sənədlərin hazırlanması üçün əsas məlumatların əks olunduğu konstruktor sənədlərinin məcmusudur.

D) məhsula, onun hazırlanmasına, istehsalına nə-zə-rə-tinə, qəbuluna və göndərilməsinə olan bütün tələblərin əks olunduğu sənədlərin məcmusudur
E) məhsulun satış bazarları, istehsal həcmi, maya dəyəri, qiymətinin əks olunduğu sənədlərin məcmusudur

289) Sual: Marşrut texnologiyasında aşağıdakılardan hansı əks olunmur?

A) müəssisədə əsas əməliy-yat-ların yerinə yetirilməsi ardıcılılığı
B) əsas əməliy-yat-ların hansı konkret qrup avadanlıqlarda yerinə yetirilməsi
C) alətlərin seçimi
D) vaxt normalarının hesab-lan-ması
E) istehsal ediləcək məmələtin quruluşu və iş prinsipi haqqında ümu-mi anlayış verən prinsipial konstruktiv həllər

290) Sual: Texnoloji xəritələrdə aşağıdakılardan hansı əks olunur?

A) müəssisədə əsas əməliy-yat-ların yerinə yetirilməsi ardıcılığı
B) əsas əməliy-yat-ların hansı konkret qrup avadanlıqlarda yerinə yetirilməsi
C) əməliyyatının yerinə yetirilməsinə dair göstəriş və parametrlər
D) vaxt normalarının hesab-lan-ması
E) istehsal ediləcək məmələtin quruluşu və iş prinsipi haqqında ümu-mi anlayış verən prinsipial konstruktiv həllər

291) Sual: əməliyyat texnologiyasında aşağıdakılardan hansı əks olunur?

A) müəssisədə əsas əməliy-yat-ların yerinə yetirilməsi ardıcılığı

- B) əsas əməliy-yat-ların hansı konkret qrup avadanlıqlarda yerinə yetirilməsi
- C) vaxt normalarının hesab-lan-ması
- D) əməliyyatının yerinə yetirilməsinə dair göstəriş və parametrlər**
- E) istehsal ediləcək məmulatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsipial konstruktiv həllər

292) Sual:Müəssisədə istehsalın texniki hazırlığını planlaşdırarkən istifadə edilən birbaşa üsul:

- A) daima təkrarlanan işlərdə (əməliyyatlarda, proseslərdə) əmək və maddi-enerji ehtiyatları üzrə norma və normativləri müəyyən etdikdə istifadə edilir**
- B) statistik məlumatlardan istifadə etməklə yeni yaradılacaq məhsulun əmək və maddi-eneji ehtiyatları üzrə norma və normativlər hazırlanıqda istifadə edilir
- C) yeni hazırlanmış məhsulların sınaqdan və attestasiyadan keçirilməsində istifadə edilir
- D) yeni bazarların mənimsənilməsi və servis xidməti qurumlarının yaradılmasında isitifadə edilir
- E) yeni məhsul növlərinin bir və ya bir neçə parametrləri üzrə korrelyasiya asılılıqlarının işlənib hazırlanmasını tələb edir

293) Sual:Müəssisədə istehsalın texniki hazırlığını planlaşdırarkən istifadə edilən analoji üsul:

- A) daima təkrarlanan işlərdə (əməliyyatlarda, proseslərdə) əmək və maddi-enerji ehtiyatları üzrə norma və normativləri müəyyən etdikdə istifadə edilir**
- B) statistik məlumatlardan istifadə etməklə yeni yaradılacaq məhsulun əmək və maddi-eneji ehtiyatları üzrə norma və normativlər hazırlanıqda istifadə edilir**
- C) yeni hazırlanmış məhsulların sınaqdan və attestasiyadan keçirilməsində istifadə edilir
- D) yeni bazarların mənimsənilməsi və servis xidməti qurumlarının yaradılmasında isitifadə edilir
- E) yeni məhsul növlərinin bir və ya bir neçə parametrləri üzrə korrelyasiya asılılıqlarının işlənib hazırlanmasını tələb edir

294) Sual:Müəssisədə istehsalın texniki hazırlığını planlaşdırarkən istifadə edilən tədqiqat üsulu:

- A) daima təkrarlanan işlərdə (əməliyyatlarda, proseslərdə) əmək və maddi-enerji ehtiyatları üzrə norma və normativləri müəyyən etdikdə istifadə edilir**
- B) statistik məlumatlardan istifadə etməklə yeni yaradılacaq məhsulun əmək və maddi-eneji ehtiyatları üzrə norma və normativlər hazırlanıqda istifadə edilir**
- C) yeni hazırlanmış məhsulların sınaqdan və attestasiyadan keçirilməsində istifadə edilir
- D) yeni bazarların mənimsənilməsi və servis xidməti qurumlarının yaradılmasında isitifadə edilir
- E) yeni məhsul növlərinin bir və ya bir neçə parametrləri üzrə korrelyasiya asılılıqlarının işlənib hazırlanmasını tələb edir**

295) Sual:Aşağıdakılardan hansı layihə tapşırığında əks olunur?

- A) məhsulun satış bazarları, istehsal həcmi, maya dəyəri, qiymətinin əks olunduğu sənədlər
- B) hazırlanan məmulatın quruluşu haqqında tam təsəvvür verən son texniki işləmələrin və işçi sənədlərin hazırlanması üçün əsas məlumatların əks olunduğu konstruktur sənədlərinin məcmusu
- C) məmulatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsipial konstruktiv həllərin və onun xarakteristikasının əks olunduğu ilkin konstruktur sənədlərinin məcmusu
- D) məhsulun istehsal və istismar prosesində texniki və iqtisadi göstəriciləri**
- E) layihənin işlənməsi məqsədə uyğunluğunun texniki və texniki-iqtisadi əsaslandırılmasını əks etdirən konstruktur sənədələrinin məcmusu.

296) Sual: Layihənin işlənməsi məqsədə uyğunluğunun texniki və texniki-iqtisadi əsaslandırılmasını əks etdirən konstruktur sənədələrinin məcmusu nə adlanır?

- A) texniki tapşırıq
- B) texniki təklif**
- C) texniki layihə
- D) eskiz layihəsi
- E) texniki şərtlər

297) Sual:Məmulatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsipial konstruktiv həllərin və onun xarakteristikasının əks olunduğu ilkin konstruktur sənədlərinin məcmusu necə adlanır?

- A) texniki tapşırıq
- B) texniki təklif
- C) texniki layihə
- D) eskiz layihəsi**
- E) texniki şərtlər

298) Sual: Hazırlanan məmulatın quruluşu haqqında tam təsəvvür verən son texniki işləmələrin və işçi sənədlərin hazırlanması üçün əsas məlumatların əks olunduğu konstruktur sənədlərinin məcmusu necə adlanır?

- A) texniki tapşırıq
- B) texniki təklif
- C) texniki layihə
- D) eskiz layihəsi**

E) texniki şərtlər

299) Sual: Məhsula, onun hazırlanmasına, istehsalına nəzarətinə, qəbuluna və göndərilməsinə olan bütün tələblərin əks olunduğu sənədlərin məcmusu necə adlanır?

- A) texniki tapşırıq
- B) texniki təklif
- C) texniki layihə
- D) eskiz layihəsi
- E) texniki şərtlər

300) Sual: Yeni yaradılacaq məhsulların və istehsal olunanların modernləşdirilməsinin layihələşdirilməsi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- A) istehsalın konstruktor hazırlığına
- B) istehsalın texnoloji hazırlığına
- C) istehsalın maddi-texniki hazırlığına
- D) istehsalın təşşkilati hazırlığına
- E) istehsal meydançasının hazırlığına

301) Sual: Əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdırılması aşağıdakılardan hansına aiddir?

- A) istehsalın konstruktor hazırlığına
- B) istehsalın texnoloji hazırlığına
- C) istehsalın maddi-texniki hazırlığına
- D) istehsalın təşşkilati hazırlığına
- E) istehsal meydançasının hazırlığına

302) Sual: Yeni avadanlığın alınmasını, montaj edilməsini və sazlanması aşağıdakılardan hansına aiddir?

- A) istehsalın konstruktor hazırlığına
- B) istehsalın texnoloji hazırlığına
- C) istehsalın maddi-texniki hazırlığına
- D) istehsalın təşşkilati hazırlığına
- E) istehsal meydançasının hazırlığına

303) Sual: İdarəetmə aparatının strukturunda, əməyin xətti və funksional bölgüsündə düzəlişlər edilməsi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- A) istehsalın konstruktor hazırlığına
- B) istehsalın texnoloji hazırlığına
- C) istehsalın maddi-texniki hazırlığına
- D) istehsalın təşşkilati hazırlığına**
- E) istehsal meydançasının hazırlığına

304) Sual: Aşağıdakılardan hansı nümunəvi texnoloji proseslərin hazırlanması mərhələsinə aiddir?

- A) yeni hazırlanmış məhsulların sınaqdan və attestasiyadan keçirilməsi
- B) məmulatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsipial konstruktiv həllərin və onun xarakteristikasının əks olunduğu ilkin konstruktor sənədlərinin hazırlanması
- C) məhsulun istehsal və istismar prosesində texniki və iqtisadi göstəricilərinin hazırlanması
- D) texniki layihə**
- E) məmulat üçün onun ayrı-ayrı elementlərinin emalı üsullarının müəyyən olunması

305) Sual: Texnoloji proses dedikdə nə nəzərdə tutulur?

- A) ilkin xammal, material və yarımfabrikatların vəziyyət, əlamət, forma və qabaritlərinin dəyişdirilməsi yolu ilə məhsulların hazırlanması əməliyyatlarının məcmusu**
- B) məmulatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsipial konstruktiv həllərin və onun xarakteristikasının əks olunduğu ilkin konstruktor sənədlərinin məcmusu
- C) məhsulun istehsal və istismar prosesində texniki və iqtisadi göstəricilərinin hazırlanması
- D) texniki layihə**
- E) məmulat üçün onun ayrı-ayrı elementlərinin emalı üsullarının müəyyən olunması

306) Sual: Aşağıdakılardan hansı konstruktor hazırlığının son mərhələsinə aiddir?

- A) texniki təklifin hazırlanması
- B) eskiz layihəsinin hazırlanması
- C) texniki şərtlərin hazırlanması**
- D) texniki layihənin hazırlanması
- E) layihə tapşırığının hazırlanması

307) Sual:Aşağıdakılardan hansı əməliyyat texnologiyasında əks olunur?

- A) alətlərin seçimi
- B) vaxt normalarının hesablanması
- C)** hər bir istehsal əməliyyatının yerinə yetirilməsinə dair göstəriş və parametrlər
- D) uyğun ixtisas səviyyəli işçilərin peşəsi
- E) məhsula, onun hazırlanmasına, qəbuluna və göndərilməsinə olan tələblər

308) Sual:Məmulatın etibarlılığı: (Sürət 07.10.2015 11:18:57)

- A) məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərtilə onun üçün müəyəyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassəsidir
- B) məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar xərjlərinin aşağı olmasını şərtləndirən xassəsidir
- C) məmulatın xidmət müddəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassəsidir
- D) məmulatın xidmət müddəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassəsidir
- E)** məmulatın xidmət müd-----dəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərtilə onun üçün müəyəyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassəsidir

309) Sual:Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti göstəricilərinə aid deyil? (Sürət 07.10.2015 11:18:35)

- A) texnolojilik göstərijiləri
- B) məhsulun nəql ounma qabiliyyəti
- C)** məhsulun maya dəyəri
- D) məhsulun estetik göstəriciləri
- E) standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri

310) Sual:Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin idarə edilməsi prosesinə aid deyil?

- A) məhsulun layi-hə-lən-dirilməsi və müqavilələrin bağlanması;
- B) istehsalçı və istehlakçıların dav-ra-nışları, istifadə ediləcək avadanlıq və materialların müəyyən edilməsi;
- C) tətbiq olunacaq texnoloji istehsal üsulu, sı-naqların aparıl-ma-sı;
- D) hazır məhsulun qablaşdırılması və qorunması;
- E)** işçilərə olan təlabatın müəyyən edilməsi.

311) Sual:Məhsulun fiziki-kimyəvi və mexaniki xassələrinin xüsusi laboratoriya cihazlarının köməyiylə dəqiq yoxlanılması hansı texniki nəzarət növünə aiddir?

- A) ilkin;
- B) həndəsi;
- C) seçmə;
- D) son;
- E) keyfiyyət.

312) Sual: Məhsulun ölçülərinin xüsusi texniki vasitələr tətbiq etməklə yoxlanılması hansı texniki nəzarət növünə aiddir?

- A) ilkin;
- B) həndəsi;**
- C) seçmə;
- D) son;
- E) baxış.

313) Sual: İstehsal edilmiş məhsulun standartlara, texniki şərtlərə, fabrik-zavod normativlərinə uyğunluq dərəcəsinin yoxlanılması hansı texniki nəzarət növünə aiddir?

- A) ilkin;
- B) ucdantutma;
- C) seçmə;
- D) son;**
- E) baxış.

314) Sual: Müəyyən bir məhsulun hazırlanması prosesində onun ayrı-ayrı hissələrinin hazırlanmasına nəzarət hansı texniki nəzarət növünə aiddir?

- A) ilkin;
- B) ucdantutma;
- C) seçmə;
- D) aralıq;**
- E) baxış.

315) Sual: Kənardan alınan xammal və materialların keyfiyyətinin onların istehsala buraxılmamışdan əvvəl yoxlanılması hansı texniki nəzarət növünə aiddir?

- A) ilkin;**

- B) ucdantutma;
- C) seçmə;
- D) aralıq;
- E) baxış.

316) Sual: Texniki şərtlər:

- A) məhsulun keyfiyyətinə, hazırlanması üsuluna, ona nəzarət edilməsi, qəbuluna, saxlanması və istismarlarına, tətbiqinə olan əsas tələbləri özündə eks etdirir.
- B) məhsulun hansı keyfiyyət kateqoriyasına aid edilməsini nəzərdə tutan təşilati-texniki və iqtisadi tədbirlər sistemidir
- C) texnoloji proseslərin zəruri tələblərə uyğunluğunun yoxlanılması ilə əlaqədar olan əməliyyatları özündə eks etdirir;
- D) məməlatın xidmət müd-----dəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərtiə onun üçün müəy---yən edil---miş funksiyaları icra edə bilmək xassəsələrini özündə birləşdirir;
- E) məhsulların satış bazarlarında satışına nəzarəti özündə eks etdirir.

317) Sual: Məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi:

- A) təklifin azlması deməkdir
- B) məhsulların istehsalının faktiki həcminin artması deməkdir
- C) işçilərin sayının ixtisar edilməsi deməkdir
- D) məhsulların sayının kəmiyyətcə nisbi mənada azalması deməkdir
- E) məhsulların sayının kəmiyyətcə nisbi mənada artırılması deməkdir

318) Sual: Texniki nəzarət işlərini həyata keçirmək üçün aşağıdakı üsullardan hansı tətbiq edilmir?

- A) statistik təhlil üsulu;
- B) xəbərdarlıq texniki nəzarət üsulu;
- C) qəbul texniki nəzarət üsulu;
- D) öz-özünə texniki nəzarət üsulu;
- E) analitik təhlil üsulu

319) Sual: Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsində nəzarətlə əlaqədar olan xərclərə aid deyil?

- A) nəzarəti həyata keçirən laboratoriya və di---gər xidmət sahələrinin saxlanması xərcləri;
- B) materialın analizi və sinaq---dan keçirilməsi xərjləri;

C) nəzarət avadanlıq və cihazlarının alınması xərjləri;

D) məhsulun yenidən emalı xərcləri;

E) nəzərətçi-müfəttişlərin əmək haqqı xərcləri;

320) Sual: Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsində defektsiz məhsul istehsalına zəmanətin təmin edilməsi ilə bağlı olan xərclərə aid deyil?

A) keyfiyyətin planlaşdırılması və idarə edilməsi ilə əlaqədar xərjlər;

B) yoxlama və sınaq-lağın keçirilməsi ilə əlaqədar xərjlər;

C) məhsulun realizasiyası imkanlarının təhlili ilə əlaqədar xərjlər;

D) zayin baş vermə səbəblərinin təhlili ilə əlaqədar xərjlər;

E) avadanlığa və alətə texniki xidmətin təşkili, heyətin öyrədilməsi ilə əlaqədar xərjlər;

321) Sual: Aşağıdakılardan hansı texniki nəzarət şöbəsinin funksiyalarına aiddir?

A) texnikanın keyfiyyətinə nəzarət;

B) kənardan daxil olan xammal və materialların keyfiyyətinə nəzarət etmək;

C) istifadə edilən avadanlıqların keyfiyyətli təmirinə nəzarət etmək;

D) işçilərin ixtisas səviyyəsinin yüksəldilməsinə nəzarət etmək;

E) müəssisədə idarəetmənin keyfiyyətinə nəzarət etmək.

322) Sual: Aşağıdakılardan hansı düzdür?

A) məmulatın etibarlılığı - məmulatın istismarının asanlığını ifadə edən və işçinin əmək məhsuldarlığını yüksəldən xassəsidir

B) Məhsulun keyfiyyətinin attestasiyası - məhsulun hansı keyfiyyət kateqoriyasına aid edilməsini nəzərdə tutan təşilati-texniki və iqtisadi tədbirlər sistemidir.

C) standartlaşdırma - texnoloji proseslərin zəruri tələblərə uyğunluğunun yoxlanılması ilə əlaqədar olan əməliyyatları özündə əks etdirir;

D) sertifikasiya - məmulatın xidmət müd-----dəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərtilə onun üçün müəy-yən edil-miş funksiyaları icra edə bilmək xassəsələrini özündə birləşdirir;

E) məhsulun keyfiyyətinə nəzarət məhsulların satış bazarlarında satışına nəzarəti özündə əks etdirir.

323) Sual: Aşağıdakılardan hansı səhvdir?

A) məmulatın etibarlılığı - məmulatın istismarının asanlığını ifadə edən və işçinin əmək məhsuldarlığını yüksəldən xassəsidir

B) Məhsulun keyfiyyətinin attestasiyası - məhsulun hansı keyfiyyət kateqoriyasına aid edilməsini nəzərdə tutan təşilati-texniki və iqtisadi tədbirlər

sistemidir

- C) sertifikasiya - məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz ək-si-ni tapmış tələblərə cavab verməsinin sınaqdan keçirilməsidir
- D) standartlaşdırma - normaların işlənib hazırlanması (yaradılması) üzrə fəaliyətdir
- E) məhsulun keyfiyyətinə nəzarət - məhsulun müəyyən edilmiş standartlara, fabrik-zavod normativlərinə uyğunluğunun yoxlanılması ilə əlaqədar olan əməliyyatları özündə əks etdirir

324) Sual:Məmulatın etibarlılığı:

- A) məmulatın istismarının asanlığını ifadə edən və işçinin əmək məhsuldarlığını yüksəldən xassəsidir
- B) məmulatın xidmət müd-dəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərtilə onun üçün müəyən edilmiş funksiyaları ijrə edə bilmək xassəsidir
- C) məmulatın xidmət müd-dəti ərzində istismar xərjlərinin aşağı olmasını şərtləndirən xassəsidir
- D) məmulatın xidmət müd-dəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassəsidir
- E) məmulatın xidmət müd-dəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassəsidir

325) Sual: Tex-nolojilik göstəricilərinə nələr aiddir?

- A) maşının yiğilmasının mürək-kəb-liyi, material-əmək, fond tutumluq göstəriciləri aid edilir;
- B) maşının ergonomik və estetik göstəriciləri aid edilir;
- C) maşının istismarının mürək-kəb-liyi, sürəti və məhsuldarlığı göstəriciləri aid edilir;
- D) maşının qabariti, işləmə prinsipləri, qiyməti əməktutumluq göstəriciləri aid edilir;
- E) maşının yiğilmasının maya dəyəri, ergonomik və estetik göstəriciləri aid edilir.

326) Sual:Məhsulun keyfiyyətinin attestasiyası:

- A) məhsulun rəqabət qabiliyyətini müəyyən edən təşilati-texniki və iqtisadi tədbirlər sistemidir;
- B) məhsulun keyfiyyətnə nəzarəti təmin edən təşilati-texniki və iqtisadi tədbirlər sistemidir;
- C) məhsulun hansı keyfiyyət kateqoriyasına aid edilməsini nəzərdə tutan təşilati-texniki və iqtisadi tədbirlər sistemidir;
- D) məhsulun təyinatına müvafiq olaraq müəyyən şəraitdə uzunmüddətli dövrdə qala bilmək qabiliyyətinin müəyyən edilməsidir;
- E) məhsulun keyfiyyətnə nəzarəti üsullarının işlənib hazırlanmasıdır.

327) Sual:Aşağıdakılardan hansı məhsulların nəzarətlə əhatə olunması əlamətinə görə texniki nəzarət işlərinə aiddir?

- A) texniki nəzarət baxış;
- B) stasionar texniki nəzarət

- C) ucdantutma nəzarət;
- D) aralıq nəzarət;
- E) son nəzarət.

328) Sual: Aşağıdakılardan hansı aparılması yerinə görə texniki nəzarət işlərinə aiddir?

- A) texniki nəzarət baxış;
- B) səyyar texniki nəzarət;**
- C) seçmə nəzarət;
- D) ilkin nəzarət;
- E) son nəzarət.

329) Sual: Aşağıdakılardan hansı nəzarət işlərinin xarakterinə görə texniki nəzarət işlərinə aiddir?

- A) texniki nəzarət baxış;**
- B) stasionar texniki nəzarət;
- C) seçmə nəzarət;
- D) ilkin nəzarət;
- E) son nəzarət.

330) Sual: Aşağıdakılardan hansı texniki nəzarətin növlərinə aid deyildir?

- A) fəali texniki nəzarət;
- B) planlı texniki nəzarət;
- C) ötəri texniki nəzarət;
- D) qəbul nəzarəti
- E) perspektiv texniki nəzarət.**

331) Sual: Müəssisədə texniki nəzarət şöbəsinin funksiyasına aşağıdakılardan hansı aiddir?

- A) müəçsisədə işçilərin mək haqqının vaxtlı-vaxtında verilməsinə nəzarət etmək;
- B) iş qrafikləri və istehsal programını yerinə yetirmək üçün müəssisənin ayrı-ayrı bölmələri arasında koordinasiyasının həyata keçirilmək;
- C) müəssisədə iş qrafikləri və istehsal programını yerinə yetirmək üçün istehsal prosesinə operativ nəzarəti həyata keçirilmək
- D) müəssisəni vaxtlı-vaxtında xammal və materiallarla təmin etmək;

E) məhsulun hazırlanması prosesində fabrik-zavod normativlərdən kənarlaşma halları müşahidə edərsə, onun istehsalını dayandırmaq.

332) Sual: Məhsulun keyfiyyətinə nəzarət:

- A) istifadə edilən avadanlıqların vaxtlı-vaxtında təmir olunmasına nəzarəti özündə əks etdirir.
- B)** məhsulun müəyyən edilmiş standartlara, fabrik-zavod normativlərinə uyğunluğunun yoxlanılması ilə əlaqədar olan əməliyyatları özündə əks etdirir.
- C) texnoloji proseslərin zəruri tələblərə uyğunluğunun yoxlanılması ilə əlaqədar olan əməliyyatları özündə əks etdirir;
- D) məhsul istehsalının vaxt normalarına uyğunluğunun yoxlanılması ilə əlaqədar olan əməliyyatları özündə əks etdirir;
- E) məhsulların satış bazarlarında satışına nəzarəti özündə əks etdirir

333) Sual: Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsi ilə əlaqədar olan xərclərə aiddir?

- A) məhsulun istehsalı ilə əlaqədar olan xərc-lər
- B) məhsulun satışı ilə əlaqədar olan xərc-lər
- C) istehsal fəhlələrinin əmək haqqı
- D) umumzavod xərcləri
- E)** yoxlama və sınaq-la-trın keçirilməsi ilə əlaqədar olan xərc-lər

334) Sual: Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi insan-maşın-mühit sistemini xarakterizə edir?

- A) texnologilik göstərijiləri;
- B)** erqonomik göstərijilər;
- C) məmulatın estetik göstərijiləri;
- D) patent-hüquq göstərijiləri;
- E) ekoloci göstərijilər.

335) Sual: Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti göstəricilərinə aid deyil?

- A) texnologilik göstərijiləri
- B) məhsulun nəql ounma qabiliyyəti
- C)** məhsulun maya dəyəri
- D) məhsulun estetik göstəriciləri
- E) standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri

336) Sual: Standartlaşdırma:

- A) məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanması yönəldilmiş fəaliyyətdir
- B) məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz ək-si-ni tapmış tələblərə javab verməsini sınaqdan keçirilməsidir
- C) məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- D)** normaların işlənib hazırlanması (yaradılması) üzrə fəaliyətdir
- E) məmulatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir

337) Sual: Sertifikasiya:

- A) məhsullar üçün norma, qayda və xa-rak-teristikaları müəyyənləşdirən fəaliyyətdir
- B)** məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz ək-si-ni tapmış tələblərə javab verməsini sınaqdan keçirilməsidir
- C) məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- D) məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanması yönəldilmiş fəaliyyətdir
- E) məmulatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir

338) Sual:Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsi ilə əlaqədar olan xərclərə aid deyil?

- A) keyfiyyətə nəzarəti həyata keçirən laboratoriya və di-gər xidmət sahələrinin saxlanması xərcləri
- B)** məhsulun satışı ilə əlaqədar olan xərc-lər
- C) zay məhsulla əlaqədar olan xərc-lər
- D) reklamasiya hesabına məhsulun qiymətinin aşağı düşməsi
- E) yoxlama və sınaq-la-rın keçirilməsi ilə əlaqədar olan xərc-lər

339) Sual:Məmulatın estetik göstəriciləri

- A) məmulatın istismarının asanlığını ifadə edən və işçinin əmək məhsuldarlığını yüksəldən xassəsələrini özündə birləşdirir
- B) məmulatın xidmət müd-dəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərtilə onun üçün müəy-yən edil-miş funksiyaları ijrə edə bilmək xassəsələrini özündə birləşdirir
- C)** məmulatın oricinallığı, tam-lı-ğı, mühitə və üsluba uyğunluğu, özünün ifadəliyi, for-ma səlistliyi, görünüş kimi xassələri özündə birləşdirir
- D) məmulatın xidmət müd-dəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassəsələrini özündə birləşdirir
- E) məmulatın xidmət müd-dəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassəsələrini özündə birləşdirir

340) Sual:Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi onun istifadəsi və ya istismarı prosesində ətraf mühitə ziyanlı təsirini xa-rakterizə edir?

- A) məmulatın estetik göstəriciləri;

- B) məməlatın nəql ounma qabiliyyəti;
- C) erqonomik göstəricilər;
- D) ekoloji göstəricilər;**
- E) etibarlılıq göstəriciləri.

341) Sual: Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi məməlatın orijinallığı, tamlılığı, mühitə və üsluba uyğunluğu, özünün ifadəliyi, formə səlistliyi, görünüş və gözoxşamağı kimi xassələri özündə birləşdirir?

- A) etibarlılıq göstəriciləri;
- B) məhsulun təyinatı göstəriciləri
- C) məməlatın estetik göstəriciləri**
- D) standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri;
- E) məməlatın nəql ounma qabiliyyəti.

342) Sual: Düzəldilmə mümkününə görə qüsurlu məhsullar hansı qruplara bölünür?

- A) müəssisə miqyasında düzəldilməsi mümkün olan qüsurlu məhsullar və qəti qüsurlu məhsullar;**
- B) iş yerində düzəldilməsi mümkün olan qüsurlu məhsullar və texniki cəhətdən qüsurlu məhsullar;
- C) müəssisə miqyasında düzəldilməsi mümkün olan qüsurlu məhsullar və texniki cəhətdən qüsurlu məhsullar;
- D) müəssisə miqyasında düzəldilməsi mümkün olan qüsurlu məhsullar və texnoloji cəhətdən qüsurlu məhsullar;
- E) texniki cəhətdən qüsurlu məhsullar və texnoloji cəhətdən qüsurlu məhsullar.

343) Sual: Yaranma mənbələrinə görə qüsurlu məhsullar hansı qruplara bölünür?

- A) birölçülü və çoxölçülü;
- B) texniki və texnoloji;
- C) səyyar və stasionar;
- D) ucdantutma və seçmə;
- E) zavoddaxili və zavodxarici.**

344) Sual: Məhsulun keyfiyyəti:

- A) məhsulun təyinatına müvafiq olaraq müəyyən şəxsi və istehsal tələbatını dəmək qabiliyyətini şərtləndirən xassələrin məcmusudur;**
- B) məhsulun təyinatına müvafiq olaraq müəyyən sabit şəraitdə işləmək qabiliyyətini şərtləndirən xassələrin məcmusudur;
- C) məhsulun təyinatına müvafiq olaraq müəyyən dəyişən şəraitdə işləmək qabiliyyətini şərtləndirən xassələrin məcmusudur;

- D) məhsulun təyinatına müvafiq olaraq müəyyən şəraitdə uzunmüddətli dövrdə qala bilmək qabiliyyətidir;
E) məhsulun dəyişən şəraitdə ucuz istehsal edilə bilməsidir.

345) Sual:Müəssisədə texniki nəzarət şöbəsinin funksiyasına aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- A) müəçsisədə işçilərin mək haqqının vaxtlı-vaxtında verilməsinə nəzarət etmək;
B) tələblərə uyğun gəlməyən dəstləşdirici məmulatların istehsalda istifadəsini qadağan etmək;
C) tələblərə uyğun gəlməyən materialların istehsalda istifadəsini qadağan etmək;
D) texnoloji intizama əməl etməyən işçiləri cəzalandırmaq;
E) məhsulun hazırlanması prosesində fabrik-zavod normativlərdən kənarlaşma halları müşahidə edərsə, onun istehsalını dayandırmaq.

346) Sual:Aşağıdakılardan hansı texniki nəzarət şöbəsinin funksiyalarına aid deyil?

- A) texnikanın keyfiyyətinə nəzarət;
B) kənardan daxil olan xammal və materialların, yarımfabrikatların, kompleksləşdirici məmulatların keyfiyyətinə nəzarət etmək;
C) texnoloji proseslərin gedışatına nəzarət etmək;
D) hazır məhsulların qəbuluna nəzarət;
E) məhsulların anbarlarda saxlanılmasına və istehlakçılara göndərilməsinə nəzarət.

347) Sual:Aşağıdakılardan hansı texniki nəzarətin növlərinə daxil deyil?

- A) fəal texniki nəzarət;
B) planlı texniki nəzarət;
C) ötəri texniki nəzarət;
D) qəbul nəzarəti;
E) normalaşdırılan texniki nəzarət.

348) Sual: Texniki nəzarət işlərini həyata keçirmək üçün hansı üsullardan istifadə edilir?

- A) həndəsi nəzarət, öz-özünə nəzarət və qarşılıqlı nəzarət üsullarından;
B) stasionar nəzarət və öz-özünə nəzarət üsullarından;
C) səyyar və son nəzarət üsullarından;
D) statistik texniki nəzarət, öz-özünə nəzarət və qarşılıqlı nəzarət üsullarından;
E) seçmə nəzarət və qarşılıqlı nəzarət üsullarından.

349) Sual: Nəzarət əməliyyatlarının aparılması yerinə görə texniki nəzarət işləri necə qruplaşdırılır?

- A) texniki nəzarət baxış, həndəsi və keyfiyyəti nəzarət;
- B)** səyyar və stasionar texniki nəzarət;
- C) ucdantutma və seçmə nəzarət;
- D) ilkin, aralıq və son nəzarət;
- E) səyyar və son nəzarət.

350) Sual: Nəzarət işlərinin xarakterinə görə texniki nəzarət işləri necə qruplaşdırılır?

- A) texniki nəzarət baxış, həndəsi və keyfiyyəti nəzarət;
- B) səyyar və stasionar texniki nəzarət;
- C) ucdantutma və seçmə nəzarət;
- D) ilkin, aralıq və son nəzarət;
- E)** həndəsi və son nəzarət.

351) Sual: Texniki nəzarət işləri hansı əlamətə görə qruplaşdırılmır?

- A) nəzarət əməliyyatlarının aparılması yerinə görə;
- B) məhsulların nəzarətlə əhatə olunması əlamətinə görə;
- C) istehsal mərhələsini əhatə etməsinə görə;
- D) nəzarət işlərinin xarakterinə görə;
- E)** nəzarətedicilərin sayına görə;

352) Sual: Əhəmiyyəti, tətbiq miqyası və məsuliyyət dərəcəjəsi – nə görə standartlar hansı növlərə bölünür? (Sürət 07.10.2015 11:18:42)

- A) məhsul, xidmət, sənaye, ticarət standartlarına
- B)** beynəlxalq, regional, dövlətlərarası, milli standartlara
- C) müəssisədaxili, müəsisələrarası, sahə, milli standartlara
- D) material, hazır məhsul, xidmət standartlarına
- E) analitik, ekperimental, statistik standartlara

353) Sual: Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti standartlarının növlərinə aid deyil? (Sürət 07.10.2015 11:18:39)

- A) beynəlxalq standartlar
- B) regional standartlar

C) dövlətlərarası standartlar

D) mühasibat standartları

E) milli standartlar

354) Sual: Müəssisənin təmir təsərrüfatının quruluşuna aşağıdakılardan hansı təsir göstərir?

A) istehsalın təşkili tipi;

B) təmir işçilərinin yaşı;

C) istehsal sahələrinin xammal və materiallar təmin olunma səviyyəsi;

D) təmir ediləcək avadanlıqların dəyəri;

E) istehsal edilən məhsulların kefiyyətinə texniki nəzarətin təşkili.

355) Sual: Müəssisənin təmir təsərrüfatının quruluşuna aşağıdakılardan hansı təsir göstərmir?

A) istehsalın təşkili tipi;

B) təmir ediləcək avadanlıqların yaşı;

C) təmir ediləcək avadanlıqların mürəkkəblik dərəcəsi;

D) təmir ediləcək avadanlıqların dəyəri;

E) təmir işlərinin ixtisaslaşdırılması səviyyəsi.

356) Sual: Əsaslı təmir modernləşdirmə aparılmaqla həyata keçirildikdə aşağıdakılardan hansı həyata keçirilir?

A) avdanlıqda onun məhsuldarlığını artırın yeni detallar quraşdırılır;

B) avadanlığın boşdayınma hallarının aradan qaldırılması üçün tədbirlər həyata keçirilir;

C) avadanlıq sökülür və köhnəlmış detallar yalnız yeniləri ilə əvəz edilir;

D) avadanlıqlar yalnız yağlanır və müayinədən keçirilir;

E) avadanlıqlar qismən sökülür və bəzi detallar yeniləri ilə əvəz edilir.

357) Sual: Əsaslı təmirdə:

A) avadanlıqların vəziyyətinə nəzarət edilir, gündəlik xidməti, yağılaması, kiçik qüsurların aradan qaldırılır;

B) avadanlıqların dövrü olaraq sökülür və mövcud detallar yeniləri ilə dəyişdirilir;

C) avadanlıqlar yuyulur, yağları dəyişdirilir, dəqiqliyi və məhsuldarlığı yoxlanılır, yanacaq və yağ işlətmələri müəyyənləşdirilir;

D) avadanlıqlar qismən sökülür, işlənib korlanmış hissə və qovşaqlar yenisi ilə əvəz edilir;

E) avadanlıqların tam sökülməsi, yeyilmiş hissə və qovşaqların dəyişdirilməsi, korlanmış hissələrin bərpa olunması nəzərdə tutulur.

358) Sual:Aşağıdakılardan hansı müəssisənin təmir təsərrüfatı üçün xarakterik olan işlərə aiddir?

- A) avadanlıqların pasportlaşdırılması və atestasiyası;
- B) avadanlıqların bazar qiymətlərinin müəyyən edilməsi;
- C) avadanlıqlara ölan tələbatın təmin edilməsi;
- D) avadanlığa təlabatın hesablanması;
- E) avadanlıqların amortizasiyasının hesablanması.

359) Sual:Əsas fondların köhnəlməsi növləri hansılardır?

- A) fiziki və mənəvi
- B) texniki və mənəvi
- C) texniki və texnoloji
- D) kütləvi mənəvi, psixoloji, sosial, iqtisadi
- E) texnoloji və sosial

360) Sual:Təmir təsərrüfatının əsas vəzifərinə aşağıdakılardan hansı daxildir?

- A) avadanlıqların vaxtından tez köhnəlməsinin qarşısının alınması;
- B) avadanlıqların sayının artırılması;
- C) avadanlıqların sayının azaldılması;
- D) təmir üçün zəruri kadrların hazırlanması;
- E) yeni və daha məhsuldar avadanlıqların tətbiqini təmin etdilməsi.

361) Sual:Təmir təsərrüfatının əsas vəzifərinə aşağıdakılardan hansı daxil deyildir?

- A) avadanlıqların vaxtından tez köhnəlməsinin qarşısını almaq;
- B) təmir şlərini həyat keçirmək;
- C) avadanlıqları daima işə hazır vəziyyətdə saxlamaq;
- D) təmir üçün lazımlı hissələri hazırlamaq;
- E) yeni və daha məhsuldar avadanlıqların tətbiqini təmin etmək.

362) Sual:Aşağıdakılardan hansı müəssisənin təmir təsərrüfatının tərkibinə daxildir?

- A) əsas sexlər;

- B) xidmətedici sexlər;
- C) tikinti-quraşdırma təşkilatı;
- D) dispeçer xidməti;
- E) təmir-tikinti sexi.

363) Sual: Təmir işlərinin planlaşdırılması prosesində aşağıdakılardan hansı həyata keçirilir?

- A) təmir işlərinin əməktutumu təyin edilir;
- B) alınmış avadanlığın əməktutumu təyin edilir;
- C) istifadə edilən avadanlığın məhsuldarlığı qiymətləndirilir;
- D) təmirçi fəhlələrin məhsul istehsalına cəlb edilməsi imkanları qiymətləndirilir;
- E) təmir işlərinin yerinə yetirilməsinə müəssisə rəhbərliyinin sərf edəcəyi vəft müəyyən edilir

364) Sual: Təmir işlərinin planlaşdırılması prosesində aşağıdakılardan hansı həyata keçirilmir?

- A) təmir işlərinin əməktutumu təyin edilir;
- B) təmir təskilinin uzunluğu (davamiyyəti) hesablanılır;
- C) təmirçi fəhlələrin sayı müəyyən edilir;
- D) təmir işlərinin yerinə yetirilməsinə sərf ediləcək ümumi vaxt müəyyən edilir;
- E) təmirçi fəhlələrin məhsul istehsalına cəlb edilməsi imkanları qiymətləndirilir.

365) Sual: Təmir işlərinin aparılması sisteminə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- A) plan-hazırlıq təmir sisremi;
- B) plan-ehtiyat təmir sistemi;
- C) madd-texniki hazırlıq təmir sistemi;
- D) madd-texniki təminat təmir sistemi
- E) texniki qulluq və texniki təminat sistemi.

366) Sual: Təmir işlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- A) konstruktur hazırlığı;
- B) texnologyanın təkmilləşdirilməsi;
- C) texniki hazırlıq;
- D) madd-texniki təminat;

E) texniki qulluq;

367) Sual: Təmir işlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- A) təmirlərarası xidmət;
- B) kiçik təmir;
- C) texniki hazırlıq;**
- D) müayinələr;
- E) texniki qulluq;

368) Sual: Müasir dövrdə əsas fondların təmiri hansı mənbədən maliyyələşdirilir?

- A) amortizasiya fondundan
- B) vahid təmir fondundan**
- C) nizamnamə fondundan
- D) aksiya fondundan
- E) istehsalın inkişaf fondundan

369) Sual: Təmirin hansı növündə texnoloji maşın və avadanlıqlar tamamilə sökülür?

- A) kiçik təmirdə
- B) orta təmirdə
- C) əsaslı təmirdə**
- D) bərpa təmirdə
- E) cari təmirdə

370) Sual: Avadanlıqlarda təmir işi nə vaxt həyata keçirir?

- A) avadanlıq satıldıqda;
- B) avadanlıq yeni alınanda;
- C) avadanlıq fiziki köhnələndə;**
- D) avadanlıqların yerini dəyişdikdə;
- E) avadanlıqların yerləşdirilməsində.

371) Sual: Aşağıdakılardan hansı müəssisənin təmir təsərrüfatı üçün xarakterik olan işlərə aid deyil?

- A) avadanlıqların pasportlaşdırılması və atestasiyası;
- B) təmirin texnoloji proseslərinin hazırlanması və onların təminatı;
- C) avadanlıqlara texniki xidmət və onların təmiri üçün işlərin planlaşdırılması və yerinə yetirilməsi;
- D) avadanlıqla təlabatın hesablanması;**
- E) avadanlıqların modernizasiyası.

372) Sual: Orta təmirdə:

- A) avadanlıqların vəziyyətinə nəzarət edilir, gündəlik xidməti, yaqlamanı, kiçik qüsurların aradan qaldırılır;
- B) avadanlıqların dövrü olaraq sökülür və mövcud detallar yeniləri ilə dəyişdirilir;
- C) avadanlıqlar yuyulur, yağları dəyişdirilir, dəqiqliyi və məhsuldarlıtı yoxlanılır, yanacaq və yağ işlətmələri müəyyənləşdirilir;
- D) avadanlıqlar qismən sökülür, işlənib korlanmış hissə və qovşaqlar yenisi ilə əvəz edilir;**
- E) avadanlıqların tam sökülməsi, yeyilmiş hissə və qovşaqların dəyişdirilməsi nəzərdə tutulur.

373) Sual:Dövrü təmirdə:

- A) avadanlıqların vəziyyətinə nəzarət edilir, gündəlik xidməti, yaqlamanı, kiçik qüsurların aradan qaldırılır;
- B) avadanlıqların dövrü olaraq sökülür və mövcud detallar yeniləri ilə dəyişdirilir;
- C) avadanlıqlar yuyulur, yağları dəyişdirilir, dəqiqliyi və məhsuldarlıtı yoxlanılır, yanacaq və yağ işlətmələri müəyyənləşdirilir;
- D) avadanlıqlar qismən sökülür, işlənib korlanmış hissə və qovşaqlar yenisi ilə əvəz edilir;**
- E) avadanlıqların tam sökülməsi, yeyilmiş hissə və qovşaqların dəyişdirilməsi nəzərdə tutulur.

374) Sual:Təmirlər arası xidmətdə:

- A) avadanlıqların vəziyyətinə nəzarət edilir, gündəlik xidməti, yaqlamanı, kiçik qüsurların aradan qaldırılır;
- B) avadanlıqların dövrü olaraq sökülür və mövcud detallar yeniləri ilə dəyişdirilir;
- C) avadanlıqlar yuyulur, yağları dəyişdirilir, dəqiqliyi və məhsuldarlıtı yoxlanılır, yanacaq və yağ işlətmələri müəyyənləşdirilir;
- D) avadanlıqlar qismən sökülür, işlənib korlanmış hissə və qovşaqlar yenisi ilə əvəz edilir;**
- E) avadanlıqların tam sökülməsi, yeyilmiş hissə və qovşaqların dəyişdirilməsi nəzərdə tutulur

375) Sual: Avadanlıqların tam sökülməsi, yeyilmiş hissə və qovşaqların dəyişdirilməsi, korlanmış hissələrin bərpa olunması necə adlanır?

- A) modernləşdirmə;
- B) təmirlər arası xidmət;
- C) orta təmir;

D) əsaslı təmir;

E) cari təmir.

376) Sual: Avadanlıqlar qismən sökülməsi, işlənib korlanmış hissə və qovşaqlar yenisi ilə əvəz edilməsi necə adlanır?

A) modernləşdirmə;

B) təmirlər arası xidmət;

C) orta təmir;

D) əsaslı təmir;

E) əsaslı təmir;

377) Sual: Avadanlıqların vəziyyətinə nəzarət edilməsi, onların yağlamasının həyata keçirilməsi, kiçik qüsurların aradan qaldırılması necə adlanır?

A) modernləşdirmə;

B) təmirlər arası xidmət;

C) orta təmir;

D) əsaslı təmir

E) cari təmir.

378) Sual: Müəssisənin təmir təsərrüfatı adətən kimə tabe olur?

A) baş energetika;

B) baş iqtisadçıya;

C) istehsalat məsələləri üzrə direktor müavininə;

D) əsas sexin rəisinə;

E) baş mühəndisə.

379) Sual: Müəssisədə elektrotəmir sexi adətən kimə tabe olur?

A) baş energetika;

B) baş iqtisadçıya;

C) istehsalat məsələləri üzrə direktor müavininə;

D) kommerziya məsələləri üzrə direktor müavininə;

E) əsas sexin rəisinə.

380) Sual:Müəssisədə təmir-mexaniki sex adətətən kimə tabe olur?

- A) baş energetika;
- B) baş iqtisadçıya;
- C) istehsalat məsələləri üzrə direktor müavininə;
- D) baş mexanikə;**
- E) əsas sexin rəisinə.

381) Sual: Planlı-ehtiyat təmir sistemi nəyin əsasən aparılır?

- A) istehsal programı əsasında;
- B) sifarişlər əsasında;
- C) çağrıqlar əsasında;
- D) əsas fəhlələrin rəyi əsasında;
- E) plan-qrafiklər əsasında.**

382) Sual: Avadanlıqların mənəvi köhnəlməsi

- A) avadanlıqların zaman keçdikcə texniki-is-tis-mar xassələrini itirməsi hesabına yaranır
- B) avadanlıqların boş dayanmalarının artması hesabına yaranır
- C) yeni daha məhsuldar avadanlıqların yaranması hesabına yaranır**
- D) avadanlıq parkının strukturunun pisləşməsi hesabına yaranır
- E) avadanlıqlardan istifadənin yaxşılaşdırılması hesabına yaranır

383) Sual: Avadanlıqların fiziki köhnəlməsi nədir?

- A) avadanlıqların zaman keçdikcə texniki-is-tis-mar xassələrini itirməsidir**
- B) avadanlıqların təkrar istehsalının ucuz başa gəlməsidir
- C) yeni daha məhsuldar avadanlıqların yaradılmasıdır
- D) avadanlıqların zaman keçdikcə texniki-is-tis-mar xassələrinin yaxşılaşdırılmasıdır
- E) avadanlıqlardan istifadə səviyyəsinin artırılmasıdır

384) Sual: Avadanlıqların amortizasiyası nədir?

- A) əsas fondların dəyərindəki artım
- B) mənəvi aşınmaya məruz qalan əsas istehsal fondlarının dəyəri**

- C) əsas fondların yeniləri ilə əvəz olunma faizi
- D) aşınma ilə əlaqədar, əsas fondun dəyərindən yaradılan məhsulun üzərinə keçən dəyərdir**
- E) əsas fondların satışından gələn gəlirdir

385) Sual: Avadanlıqların köhnəlməsi növləri hansılardır?

- A) fiziki və mənəvi
- B) fiziki və texniki
- C) texniki və texnoloji
- D) mənəvi və pisləroloji
- E) texniki və sosial

386) Sual: Təmir-tikinti sex hansı təmir işlərini həyata keçirir?

- A) energetika avadanlıqlarının təmirini həyata keçirir;
- B) alətlərin təmirini həyata keçirir;
- C) texnoloji avadanlıqların təmirini həyata keçirir;
- D) binaların təmirini həyata keçirir;**
- E) iş maşın və avadanlıqlarının təmirini həyata keçirir.

387) Sual: Təmir-mexaniki sex hansı təmir işlərini həyata keçirir?

- A) energetika avadanlıqlarının təmirini həyata keçirir;
- B) alətlərin təmirini həyata keçirir;
- C) texnoloji avadanlıqların təmirini həyata keçirir;**
- D) binaların təmirini həyata keçirir;
- E) tikililərin təmirini həyata keçirir.

388) Sual: Aşağıdakılardan hansı müəssisənin təmir təsərrüfatının tərkibinə daxil deyildir?

- A) təmir-mexaniki sex;
- B) təmir-tikinti sexi;
- C) elektrotəmir sexi;
- D) dispeçer xidməti;**
- E) avadanlıq və ehtiyat hissələri anbarları.

389) Sual:Sənaye müəssisələrində yaradılan köməkçi və xidmətedici sex və təsərrüfatların sayına və tərkibinə hansı amil təsir göstərmir?

- A) istehsalın təşkili forması
- B) istehsalın təşkili tipi
- C) istehsala hazırlığın formalarından**
- D) istehsalın təşkili üsulu
- E) istehsalın miqiyası

390) Sual:Müəssisə miqyasında həyata keçirilən texniki xidmətin formaları hansılardır?

- A) standart, planlı-xəbərdarlıq və çağrıçı texniki xidmət;**
- B) qeyri-standart, planlı-xəbərdarlıq və çağrıçı texniki xidmət;
- C) qeyri-standart və çağrıçı texniki xidmət;
- D) planlı, texniki xidmət;
- E) əsaslı, planlı-xəbərdarlıq və normalaşdırılan texniki xidmət;

391) Sual:Aşağıdakılardan hansı müəssisədə istehsala texniki xidmətin təşkilinə qoyulan tələblərə aiddir?

- A) müəssisənin satış bazarlarının genişləndirilməsini təmin etməlidir;
- B) müxtəlif profilli istehsalların eyni bir məkanda təmərküzləşdirilməsini təmin etməçlidir;
- C) istehsala texniki xidmət mütərəqqi norma və normativlərə əsaslanmalıdır;**
- D) istehsala texniki xidmət məhsuldar qüvvələrin optimal yerləşdirilməsini təmin etməlidir;
- E) müxtəlif profilli istehsalların eyni bir ölkədə yerləşdirilməsini təmin etməlidir.

392) Sual:Müəssisədə kütləvi və iriseriyalı istehsal şəraitində əsasən hansı texniki xidmət növündən istifadə edilir?

- A) standart texniki xidmət;**
- B) planlı-xəbərdaredici texniki xidmət;
- C) çağrıçı texniki xidmət;
- D) orta müddətli texniki xidmət;
- E) dispeçer xidməti.

393) Sual:Müəssisədə ortaseriyalı istehsal şəraitində əsasən hansı texniki xidmət növündən istifadə edilir?

- A) standart texniki xidmət;**

- B) planlı-xəbərdaredici texniki xidmət;
- C) çağrıçı texniki xidmət;
- D) orta müddətli texniki xidmət;
- E) dispeçer xidməti.

394) Sual:Müəssisədə kiçikseriyalı və fərdi istehsal şəraitində əsasən hansı texniki xidmət növündən istifadə edilir?

- A) standart texniki xidmət;
- B) planlı-xəbərdaredici texniki xidmət;
- C) çağrıçı texniki xidmət;
- D) orta müddətli texniki xidmət;
- E) dispeçer xidməti.

395) Sual: Standart texniki xidmət:

- A) əvvəlcədən işlənib hazırlanmış plan-qrafiklər üzrə yerinə yetirilir;
- B) təqvim-plan qrafiklərinə əsaslanır;
- C) növbə-günlük tapşırıqlar üzrə yerinə yetirilir;
- D) ortamüddətli inkişaf planlarına əsasən yerinə yetirilir;
- E) uzunmüddətli inkişaf planlarına əsasən yerinə yetirilir.

396) Sual: Planlı-xəbərdaredici texniki xidmət:

- A) əvvəlcədən işlənib hazırlanmış plan-qrafiklər üzrə yerinə yetirilir;
- B) təqvim-plan qrafiklərinə əsaslanır;
- C) növbə-günlük tapşırıqlar üzrə yerinə yetirilir;
- D) ortamüddətli inkişaf planlarına əsasən yerinə yetirilir;
- E) uzunmüddətli inkişaf planlarına əsasən yerinə yetirilir.

397) Sual:Çağıçı texniki xidmət

- A) əvvəlcədən işlənib hazırlanmış plan-qrafiklər üzrə yerinə yetirilir;
- B) təqvim-plan qrafiklərinə əsaslanır;
- C) növbə-günlük tapşırıqlar üzrə yerinə yetirilir;
- D) ortamüddətli inkişaf planlarına əsasən yerinə yetirilir;

E) uzunmüddətli inkişaf planlarına əsasən yerinə yetirilir.

398) Sual:Aşağıdakılardan hansı texniki xidmət növündə əvvəlcədən işlənib hazırlanmış plan-qrafiklər tətbiq edilir?

- A)** standart texniki xidmət;
- B) planlı-xəbərdaredici texniki xidmət;
- C) çağrıçı texniki xidmət;
- D) orta müddətli texniki xidmət;
- E) dispeçer xidməti.

399) Sual:Aşağıdakılardan hansı texniki xidmət növü təqvim-plan qrafikləri əsasında yerinə yetirilir?

- A) standart texniki xidmət;
- B)** planlı-xəbərdaredici texniki xidmət;
- C) çağrıçı texniki xidmət;
- D) orta müddətli texniki xidmət;
- E) dispeçer xidməti.

400) Sual:Aşağıdakılardan hansı texniki xidmət növü növbə-günlük tapşırıqlar əsasında yerinə yetirilir?

- A) standart texniki xidmət;
- B) planlı-xəbərdaredici texniki xidmət;
- C)** çağrıçı texniki xidmət;
- D) orta müddətli texniki xidmət;
- E) dispeçer xidməti.

401) Sual: Standart texniki xidmət:

- A)** kütləvi və iri seriyalı istehsal şəraitində daha geniş tətbiq edilir və əvvəlcədən işlənib hazırlanmış plan-qrafiklər üzrə yerinə yetirilir
- B) orta seriyalı istehsal şəraitində daha çox tətbiq edilir və təqvim-plan qrafiklərinə əsaslanır
- C) növbə, günlük tapşırıqlar əsasında fəhlələrin özləri tərəfindən kiçik seriyalı fərdi istehsal şəraitində tətbiq edilir
- D) layihənin işlənməsi məqsədə uyğunluğunun texniki və texni-ki-iqtisadi əsaslandırılmasıdır
- E) əmək və maddi-eneji ehtiyatları üzrə norma və normativlərin hazırlanmasıdır

402) Sual: Planlı-xəbərdarlıq texniki xidmət:

- A) kütləvi və iri seriyalı istehsal şəraitində daha geniş tətbiq edilir və əvvəlcədən işlənib hazırlanmış plan-qrafiklər üzrə yerinə yetirilir
- B) orta seriyalı istehsal şəraitində daha çox tətbiq edilir və təqvim-plan qrafiklərinə əsaslanır**
- C) növbə, günlük tapşırıqlar əsasında fəhlələrin özləri tərəfindən kiçik seriyalı fərdi istehsal şəraitində tətbiq edilir
- D) layihənin işlənməsi məqsə-də uyğunluğunun texniki və texni-ki-iqtisadi əsaslandırılmasıdır
- E) əmək və maddi-eneji ehtiyatları üzrə norma və normativlərin hazırlanmasıdır

403) Sual: Çağrıçı texniki xidmət

- A) kütləvi və iri seriyalı istehsal şəraitində daha geniş tətbiq edilir və əvvəlcədən işlənib hazırlanmış plan-qrafiklər üzrə yerinə yetirilir
- B) orta seriyalı istehsal şəraitində daha çox tətbiq edilir və təqvim-plan qrafiklərinə əsaslanır
- C) növbə, günlük tapşırıqlar əsasında fəhlələrin özləri tərəfindən kiçik seriyalı fərdi istehsal şəraitində tətbiq edilir**
- D) layihənin işlənməsi məqsə-də uyğunluğunun texniki və texni-ki-iqtisadi əsaslandırılmasıdır
- E) əmək və maddi-eneji ehtiyatları üzrə norma və normativlərin hazırlanmasıdır

404) Sual: Aşağıdakılardan hansı istehsala texniki xidmətin təşkilinin təşkmilləşdirilməsi yollarına aiddir?

- A) köməkçi və xidmətedici sex və təsərrüfatların ləğv edilməsi;
- B) müəssisənin marketinq strategiyasının formalasdırılması;
- C) hissə və qovşaqların xüsusi ixtisaslaşdırılmış zavodlarda hazırlanmasının təşkili;**
- D) müəssisədə əsas sexlərin sayının artırılması;
- E) müəssisələrin səhmdar cəmiyyəti formasında yaradılması;

405) Sual: Müəssisdə istehsala texniki xidmətin vəzifələrinə aid deyil?

- A) standart, planlı-xəbərdarlıq və çağrıçı texniki xidmət;**
- B) maşın və avadanlıqları vaxtlı-vaxtında təmir etmək;
- C) əsas istehsalları maddi-enerji ehtiyatları ilə təchiz etmək;
- D) istehsal prosesinin gedisatında baş verə biləcək boşdayanmaları aradan qaldırmaq;
- E) peşəkar və stabil əmək kollektivi formalasdırmaq

406) Sual: Müəssisdə seriyalı istehsal şəraitində istehsala texniki xidmət nəyin əsasında təşkil edilir?

- A) operativ-istehsal tapşırıqları;**
- B) sex və istehsal sahələrinin növbə-günlük tapşırıqları;
- C) perspektiv planlar;

- D) orta müddətli planlar;
- E) əsas fəhlələrin rəyi əsasında.

407) Sual:Müəssisdə fərdi istehsal şəraitində istehsala texniki xidmət nəyin əsasında təşkil edilir?

- A) operativ-istehsal tapşırıqları;
- B) sex və istehsal sahələrinin növbə-günlük tapşırıqları;**
- C) perspektiv planlar;
- D) orta müddətli planlar;
- E) əsas fəhlələrin rəyi əsasında.

408) Sual:Müəssisədə istehsala texniki xidmətin qurluşuna hansı amil təsir göstərmir?

- A) istehsalın təşkili forması;
- B) istehsalın təşkili tipi;
- C) istehsalın miqyası;
- D) istehsalın texnologiyası;
- E) idarəetmə işçilərinin sayından.**

409) Sual:Müəssisədə aşağıdakılardan hansına istehsala texniki xidmətin təşkili təsir göstərmir?

- A) məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsinə;
- B) məhsulun maya dəyərinin aşağı salınmasına;
- C) əsas sex və istehsal sahələrinin alətlərlə səmərəli şəkildə təmin olunmasına;
- D) avadanlıqların saz vəziyyətdə saxlanması;
- E) satış bazarlarının düzgün proqnozlaşdırılmasına.**

410) Sual:Müəssisədə istehsala texniki xidməti hansı bölmələr həyata keçirir?

- A) əsas sexlər və köməkçi sexlər;
- B) əsas sexlər və xidmətedici sexlər;
- C) alət təsərrüfatı və təmir təsərrüfatı;**
- D) marketinq şöbəsi və maddi texeniki təzcizat şöbəsi;
- E) əmək haqqı şöbəsi və enerji təsərrüfatı.

411) Sual:Aşağıdakılardan hansı müəssisədə istehsala texniki xidmətin təşkilinə qoyulan tələblərə aid deyil?

- A) istehsala texniki xidmət məqsədə uyğun xarakter daşımmalıdır;
- B) istehsala texniki xidmət xəbərdaredici rol oynamalıdır;
- C) istehsala texniki xidmət mütərəqqi norma və normativlərə əsaslanmalıdır;
- D)** istehsala texniki xidmət məhsuldar qüvvələrin optimal yerləşdirilməsini təmin etməlidir;
- E) istehsala texniki xidmət kompleks xarakter daşımmalıdır.

412) Sual:Aşağıdakılardan hansı istehsala texniki xidmətin təşkilinin təşkmilləşdirilməsi yollarına aid deyil?

- A)** köməkçi və xidmətedici sex və təsərrüfatların ləğv edilməsi;
- B) eyni xarakterli texniki xidmət işlərinin mərkəzləşdirilməsi;
- C) hissə və qovşaqların xüsusi ixtisaslaşdırılmış zavodlarda hazırlanmasının təşkili;
- D) xidmət işlərinin ixtisaslaşdırılması;
- E) ixtisaslaşdırılmış anbarların yaradılması və texniki nəzarət işlərinin mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması səviyyəsinin yüksəldilməsi;

413) Sual:İstehsala texniki xidmətin formalasdırılmasına təsir edən amil

- A) işçilərin sayı
- B) təsərrüfat mexanizmi
- C) müəssisənin quruluşu
- D)** istehsalın təşkili tipi
- E) istehsalın təşkili normativləri

414) Sual:Müəssisə miqyasında həyata keçirilən texniki xidmətin formaları hansılardır?

- A)** standart, planlı-xəbərdarlıq və çağrıçı texniki xidmət;
- B) qeyri -standart, planlı-xəbərdarlıq və çağrıçı texniki xidmət;
- C) qeyri -standart və çağrıçı texniki xidmət;
- D) planlı, çağrıçı və texniki xidmət;
- E) əsaslı, planlı-xəbərdarlıq və normalaşdırılan texniki xidmət;

415) Sual:İstehsala texniki xidmətin təkmilləşdirilməsinin əsas amili nədir?

- A) istehsal xüsusiyyəti
- B) təmərküzləşmə

- C) ixtisaslaşdırma
- D) kompleks texnologiya
- E) kooperativləşmə

416) Sual:əmək normalarının sosial baxımdan əsaslandırılmasına aşağıdakılardan hansı aiddir?

- A) avadanlıqların iş rejimlərinin düzgün müəyyən edilməsi;
- B) işin yerinə yetirilməsinə vaxt sərfinin optimallaşdırılmasını təmin edən istehsal prosesinin təşkilinin ən səmərəli formasının seçilməsi;
- C) işçi qüvvəsinin və onun əsəb enerjisinin sərfinin optimal səviyyəsinin nəzərə alınması;
- D) əməyin monotnlığının azaldılması;**
- E) avadanlıqların iş rejimlərinin düzgün müəyyən edilməsi.

417) Sual:əmək normalarının fizioloji baxımdan əsaslandırılmasına aşağıdakılardan hansı aiddir?

- A) avadanlıqların iş rejimlərinin düzgün müəyyən edilməsi;
- B) işin yerinə yetirilməsinə vaxt sərfinin optimallaşdırılmasını təmin edən istehsal prosesinin təşkilinin ən səmərəli formasının seçilməsi;
- C) işçi qüvvəsinin və onun əsəb enerjisinin sərfinin optimal səviyyəsinin nəzərə alınması;**
- D) əməyin monotnlığının azaldılması;
- E) əməyin məzmunluğunu arıtlaması.

418) Sual:əmək normalarının iqtisadi baxımdan əsaslandırılmasına aşağıdakılardan hansı aiddir?

- A) avadanlıqların iş rejimlərinin düzgün müəyyən edilməsi;
- B) işin yerinə yetirilməsinə vaxt sərfinin optimallaşdırılmasını təmin edən istehsal prosesinin təşkilinin ən səmərəli formasının seçilməsi;**
- C) işçi qüvvəsinin və onun əsəb enerjisinin sərfinin optimal səviyyəsinin nəzərə alınması;
- D) əməyin monotnlığının azaldılması;
- E) əməyin məzmunluğunu arıtlaması.

419) Sual:əmək normalarının texniki baxımdan əsaslandırılmasına aşağıdakılardan hansı aiddir?

- A) avadanlıqların iş rejimlərinin düzgün müəyyən edilməsi;
- B) işin yerinə yetirilməsinə vaxt sərfinin optimallaşdırılmasını təmin edən istehsal prosesinin təşkilinin ən səmərəli formasının seçilməsi;
- C) işçi qüvvəsinin və onun əsəb enerjisinin sərfinin optimal səviyyəsinin nəzərə alınması;
- D) əməyin monotnlığının azaldılması;
- E) əməyin məzmunluğunu arıtlaması.

420) Sual:əmək normaları müəyyən edilərkən hansı amil nəzərə alınır?

- A) texniki;
- B)** satışla bağlı;
- C) sosial;
- D) psixofizioloji;
- E) iqtisadi.

421) Sual:Aşağıdakılardan hansı əmyin normalaşdırılmasına prosesinə aid deyildir?

- A) istehsal prosesinin təhlili və onun hissələrə bölünməsi;
- B) texnologiya və əməyin təşkilinin optimal variantının layihələndirilməsi;
- C) əmək və istirahətin rasional recimlərinin layihələndirilməsi;
- D) avadanlıqların işi rejimlərinin rasional variantının layihələndirilməsi;
- E)** sosial yönümlü tədbirlərin planlaşdırılması.

422) Sual:Aşağıdakılardan hansı əmyin normalaşdırılmasına qarşı irəli sürülən tələblərə aiddir?

- A) sosial yönümlü tədbirlərin yüksək səmərə verilməsinə nail olunmasını təmin etmək;
- B)** daha geniş işçi kateqoriyasının əməyinin normalaşdırılmasını əhatə etmək;
- C) sosial ədalət prinsipini həyata keçirmək;
- D) sosial yönümlü tədbirlərin işlənib hazırlanmasında və həyata keçirilməsində əmək kollektivlərinin geniş iştirak etməsini təmin etmək;
- E) istehsalın texniki səviyyəsini yüksəltmək.

423) Sual:Aşağıdakılardan hansı iş yerlərinə irəli sürülən texniki tələblərə aid deyildir?

- A) iş yerlərinin qaldırıcı-nəqliyyat vasitələri ilə təmin edilməsi
- B)** iş yerində mövcud avadanlıqların iş zonasında rasional yerləşməsi
- C) iş yerlərinin mütərəqqi avadanlıqlarla təmin edilməsi
- D) iş yerlərinin alətlərlə təmin edilməsi
- E) iş yerlərinin nəzarət-ölçü cihazları ilə təmin edilməsi

424) Sual:Aşağıdakılardan hansı iş yerlərinə irəli sürülən ergonomik tələblərə aiddir?

- A) iş yerlərinin zəruri texnoloji və təşkilati ləvazimatlarla təmin olunması

- B) iş yerində mövcud avadanlıqların iş zonasında rasional yerləşməsi
- C) iş yerlərinin mütərəqqi avadanlıqlarla təmin edilməsi
- D) işçilərin optimal məşğulluğunu təmin edilməsi
- E) iş yerində işçinin rahat duruşunun, onun rahat hərəkətinin təmin edilməsi**

425) Sual:Aşağıdakılardan hansı iş yerlərinə irəli sürülən iqtisadi tələblərə aiddir?

- A) iş yerlərinin zəruri texnoloji və təşkilati ləvazimatlarla təmin olunması
- B) iş yerində mövcud avadanlıqların iş zonasında rasional yerləşməsi
- C) iş yerlərinin mütərəqqi avadanlıqlarla təmin edilməsi
- D) işçilərin optimal məşğulluğunu təmin edilməsi**
- E) iş yerində işçinin rahat duruşunun, onun rahat hərəkətinin təmin edilməsi

426) Sual:Aşağıdakılardan hansı iş yerlərinə irəli sürülən təşkilati tələblərə aiddir?

- A) iş yerlərinin zəruri texnoloji və təşkilati ləvazimatlarla təmin olunması
- B) iş yerində mövcud avadanlıqların iş zonasında rasional yerləşməsi**
- C) iş yerlərinin mütərəqqi avadanlıqlarla təmin edilməsi
- D) işçilərin optimal məşğulluğunu təmin edilməsi
- E) iş yerində işçinin rahat duruşunun, onun rahat hərəkətinin təmin edilməsi

427) Sual:Aşağıdakılardan hansı iş yerlərinə irəli sürülən texniki tələblərə aiddir?

- A) iş yerinin xammal və materiallarla vaxtlı-vaxtında təmin olunması
- B) iş yerində mövcud avadanlıqların iş zonasında rasional yerləşməsi
- C) iş yerlərinin mütərəqqi avadanlıqlarla təmin edilməsi**
- D) işçilərin optimal məşğulluğunu təmin edilməsi
- E) iş yerində işçinin rahat duruşunun, onun rahat hərəkətinin təmin edilməsi

428) Sual:Aşağıdakılardan hansı iş yerlərinə irəli sürülən tələblərə aiddir?

- A) texnoloji
- B) təşkilati**
- C) siyasi
- D) sosial-mədəni

E) mənəvi

429) Sual: Aşağıdakılardan hansı iş yerlərinə irəli sürürlən tələblərə aid deyildir?

- A) texniki
- B) təşkilati
- C) mənəvi**
- D) iqtisadi
- E) erqonomik

430) Sual: Aşağıdakılardan hansı iş yerlərinin təşkili məqsədlərinə aid deyildir?

- A) yeni və daha məhsuldar avadanlıqların yaradılması**
- B) iş vaxtından tam istifadə
- C) rahat əmək şəraitinin yaradılması
- D) avadanlıqlardan tam istifadə
- E) rasional əmək üsul və metodlarının tətbiqi

431) Sual: Aşağıdakılardan hansı iş yerlərini müəyyən edən amillərə aid deyildir?

- A) istehsalın tipi
- B) əməyin bolğusu və kooperasiyası səviyyəsi
- C) işin yerinə yetirilməsi yeri
- D) müəssisənin təşkilati-hüquqi forması**
- E) iş yerində avadanlıqların sayı

432) Sual: Aşağıdakılardan hansı iş yerlərinə irəli sürürlən tələblərə aid deyil?

- A) texniki
- B) təşkilati
- C) iqtisadi
- D) erqonomik
- E) siyasi**

433) Sual: Aşağıdakılardan hansı vaxt normasının tərkibinə aiddir?

- A) işçinin xəstəliklə əlaqədar işdə olmadığı vaxt
- B) iş vaxtının səmərəsiz sərfi
- C) iş vaxtının itkiləri
- D) iş vaxtının faydalı sərfi**
- E) məzuniyyətlər

434) Sual: Aşağıdakılardan hansı əməyin təşkili nə aiddir?

- A) ətraf mühitin qorunması
- B) işçilərin arasında iş bölgüsünün aparılması**
- C) istehsala hazırlığın səmərəli təşkili
- D) istehsalın texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi
- E) alət təsərrüfatının inkişaf etdirilməsi

435) Sual: Maşınqayırma zavodlarında emal olunan məmulatın dəzgahın üzərinə qoyulmasına, bərkidilməsinə və emaldan sonra götürülməsinə, nəzarət ölçmələrinə sərf olununa vaxt texniki vaxt normasının hansı ünsürünə aiddir?

- A) hazırlıq-tamamlama vaxtına;
- B) əsas vaxta;
- C) köməkçi vaxta;**
- D) iş yerinə xidmət vaxtına;
- E) tənəfüs vaxtına.

436) Sual: Texniki vaxt normasının tərkib hissəsi olan hazırlıq-tamamlama vaxtına nə daxil deyildir?

- A) tapşırıq və çertyojla tanış olmağa
- B) alət və tərtibatları qurmağa və çıxarıb götürməyə;
- C) avadanlığı sazlamağa sərf olunun vaxt;
- D) hazır məhsulu rəsmiləşdirib təhvil verməyə sərf olunan vaxt;**
- E) iş yerinə xidmət vaxtı.

437) Sual: Aşağıdakı hallardan hansında xidmət normasından istifadə edilmir?

- A) elektrik montyorlarınınna tələbatın müəyyən edilməsində;
- B) nəzarətçilərə tələbatın müəyyən edilməsində**

- C) süpürgəsilərə tələbatın müəyyən edilməsində
- D) yağılayıcı fəhlələrə tələbatın müəyyən edilməsində;
- E) müəyyən detalların emalı ilə məşğul olan əsas fəhlələrə tələbatın müəyyən edilməsində.

438) Sual:Müəssisədə məhsul vahidinin hazırlanması üçün vaxt norması 15 dəqiqə müəyyən edilmişdir, onda saatlıq hasilat norması nəyə bərabərdir?

- A) 4
- B) 32
- C) 600
- D) 15
- E) 6

439) Sual:Müəssisədə məhsul vahidinin hazırlanması üçün vaxt norması 15 dəqiqə müəyyən edilmişdir, onda 8 saatlıq iş gündündə növbəlik hasilat norması nəyə bərabərdir?

- A) 120
- B) 32
- C) 5
- D) 3
- E) 6

440) Sual:İş yerinə xidmət vaxtı norması nədir?

- A) müəyyən müddət ərzində bri-qada tərəfindən yerinə yetirilməli olan zəruri çeşid və həcmində iş-lərin plan ölçüsüdür;
- B) rəhbərə bilavasitə tabe olan işçilərin sayının plan ölçüsüdür;
- C) məhsul vahidinin hazırlanması və ya müəyyən həjm-də işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan iş vaxtının plan ölçüsüdür;
- D) fəhlənin avadanlıqların və iş yerinin işçi vəziyyətdə saxlanması ilə əlaqədar sərf etdiyi vaxtin plan ölçüsüdür;
- E) müəyyən işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan müəyyən peşə-ixtisas tərkibdə işçilərin sayının plan ölçüsüdür.

441) Sual:Aşağıdakılardan hansı iş gününün fotoqrafiyası üsullarına aid deyil?

- A) fərdi
- B) kütləvi;
- C) briqada;

D) marşrut;

E) aralıq.

442) Sual: Texniki vaxt normasının tərkib hissəsi olan operativ vaxta nələr daxildir?

A) əsas və hazırlıq-tamamlama vaxtları;

B) əsas və köməkçi vaxtlar;

C) köməkçi və hazırlıq-tamamlama vaxtları;

D) iş yerinə xidmət və tənəfüs vaxtları;

E) əsas və tənəfüs vaxtları.

443) Sual: Texniki vaxt normasının tərkib hissəsi olan əsas vaxtin kəmiyyətinə hansı amil təsir göstərir?

A) müəssisənin istehsal qurlusu;

B) normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinin həcmi;

C) texnoloji prosesin xarakteri və mürəkkəblik dərəcəsi;

D) hazırlanın məhsulun dəyəri və keyfiyyəti;

E) müəssisənin istehsal gücü və avadanlıqlarının sayı.

444) Sual: Texniki vaxt normasının tərkib hissəsi olan hazırlıq-tamamlama vaxtinin kəmiyyətinə hansı amil təsir göstərmir?

A) istehsalın təşkili tipi;

B) normalaşdırılan əməliyyatın texnolojiyası;

C) əməyin təşkili səviyyəsi;

D) hazırlanın məhsulun dəyəri;

E) avadanlığın konstruksiyası və xarakteri.

445) Sual: Müəyyən işin həcmini yerinə yetirmək üçün tələb olunan fəhlələrin sayı hansı normanı əks etdirir?

A) vaxt norması;

B) məsrəf norması;

C) say norması;

D) hasilat norması;

E) xidmət norması.

446) Sual:Növbə ərzində bir aqretata xidmət etmək üçün lazım olan fəhlələrin maksimum sayı və yaxud bir işçinin xidmət etməli olduğu mexanizmləri, cihazların və digər avadanlıqların miqdarı hansı normanı əks etdirir?

- A) vaxt norması;
- B) məsrəf norması;
- C) say norması;
- D) hasilat norması;
- E) xidmət norması.

447) Sual: Vaxt vahidində bir fəhlənin (icraçının), yaxud bir neçə icraçının müəyyən şəraitdə istehsal etməli olduğu məhsulun (işin) miqdarı hansı normanı əks etdirir?

- A) vaxt norması;
- B) məsrəf norması;
- C) say norması;
- D) hasilat norması;
- E) xidmət norması.

448) Sual:Məhsul (iş) vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtının elmi əsaslandırılmış həcmi hansı normanı əks etdirir?

- A) vaxt norması;
- B) məsrəf norması;
- C) say norması;
- D) hasilat norması;
- E) xidmət norması

449) Sual:Aşağıdakı əlamətlərdən hansı əməyin elmi təşkilinə daxildir?

- A) işçilərin səmərəli yerləşdirilməsi;
- B) müəssisələrdə əmək məhsuldarlığının hesablanması;
- C) istehsalın ərazi üzrə səmərəli yerləşdirilməsi
- D) əsas fondların strukturun təkmilləşdirilməsi;
- E) müəssisədə istehsala hazırlığın təşkilinin təkmilləşdirilməsi.

450) Sual:əməyin normalaşdırılmasında hansı norma növündən istifadə edilmir?

- A) vaxt norması;
- B) məsrəf norması;**
- C) say norması;
- D) hasilat norması;
- E) xidmət norması.

451) Sual: Aşağıdakılardan hansı əmyin normalaşdırılmasına qarşı irəli sürülən tələblərə aid deyildir?

- A) daha geniş işçi kateqoriyasının əməyinin normalaşdırılmasını əhatə etmək
- B) təşkilati-texniki, iqtisadi, psixofizioloji və sosial amilləri nəzərə almaq yolu ilə əmək normalarının hazırlanmasına kompleks yanaşmanı tətbiq etmək;
- C) normaların yüksək keyfiyyətinə nail olmaq
- D) sosial yönümlü tədbirlərin işlənib hazırlanmasında və həyata keçirilməsində əmək kollektivlərinin geniş iştirak etməsini təmin etmək**
- E) işçilərin normal əmək intensivliyini təmin etmək

452) Sual: Aşağıdakılardan hansı iş yerindəki texniki sənədləşməyə aiddir?

- A) müəssisənin baş planı
- B) emal edilən məmulatın çertyoju**
- C) emal edilən məmulatın eskiz layihəsi
- D) əsas texnoloji avadanlığın eskiz layihəsi
- E) əsas texnoloji avadanlığın texniki layihəsi

453) Sual: Aşağıdakılardan hansı iş yerindəki texniki sənədləşməyə aid deyildir?

- A) avadanlığın pasport məlumatları
- B) avadanlıqların təmiri üzrə təlimatlar
- C) avadanlıqların istismarı üzrə təlimatlar
- D) əməyin təşkili xəritəsi**
- E) avadanlığın eskiz layihəsi

454) Sual: Aşağıdakılardan hansı iş yerindəki təşkilati ləvazimatlara aiddir?

- A) modellər
- B) əsas texnoloji avadanlıqlar**

C) nəzarət cihazları

D) iş mebelləri

E) ştamplar

455) Sual:Aşağıdakılardan hansı iş yerindəki texnoloji ləvazimatlara aiddir?

A) qaldırıcı-nəqliyyat qurğuları

B) əsas texnoloji avadanlıqlar

C) sınaq stendləri

D) iş mebelləri

E) ştamplar

456) Sual:Aşağıdakılardan hansı iş yerindəki köməkçi avadanlıqlara aiddir?

A) iş mebelləri

B) nəzarət cihazları

C) modellər

D) əsas texnoloji avadanlıqlar

E) ştamplar

457) Sual:Aşağıdakılardan hansı iş yerindəki köməkçi avadanlıqlara aid deyildir?

A) qaldırıcı-nəqliyyat qurğularına

B) nəzarət cihazları

C) sınaq stendləri

D) konveyerlər

E) ştamplar

458) Sual:Aşağıdakılardan hansı işçilərin əmək prosesinə aid deyildir?

A) iş zonasında işçilərin yerləşdirilməsi

B) işçinin duruşu

C) əmək prosesini təşkil edən əmək hərəkətlərinin ardıcılılığı

D) işçinin sosial inkişaf səviyyəsi

E) işçinin yorğunluğunun yaranması, artması və azalması

459) Sual:Aşağıdakılardan hansı iş yerinin təhciz olunmasını əks etdirmir?

- A) əsas texnoloji və köməkçi avadanlıqlar
- B) texnoloji və təşkilati ləvazimatlar
- C) rabitə aə siqnalizasiya vasitələri
- D) texniki sənədləşdirmə
- E) marşrut texnologiyası**

460) Sual:Aşağıdakılardan hansı iş yerinin sabit təhcizat kompleksinə daxil deyildir?

- A) əsas texnoloji avadanlıqlar
- B) texnoloji ləvazimatlar
- C) təşkilati ləvazimatlar
- D) iş yerinə gətirilən xammal və materiallar**
- E) iş yerində təhlükəsizliyi təmin edən predmetlər

461) Sual:Aşağıdakılardan hansı iş yerindəki əsas texnoloji avadanlıqlara irəli sürülən tələblərə aid deyildir?

- A) işçinin maksimum dərəcədə ağır fiziki əməkdən azad edilməsi
- B) işçi duruşunun rahatlığı
- C) avadanlığın idarə edilməsinin rahatlığı və asanlığı
- D) işin təhlükəsizliyi**
- E) istehsal sahəsindən rasional istifadəyə kömək etməli

462) Sual: Xronometraj:

- A) istehsal prosesinin özündə iş vaxtı sərfinin müşahidə edilməsinə və ölçülülməsinə əsaslanır;**
- B) bütün iş günü (növbə) ərzində iş vaxtı sərfini öyrənməklə iş vaxtı itikisinin səbəbələrinin və kəmiyyətini müəyyən edilməsinə əsaslanır;
- C) istehsal edilən məhsulların standartlardan kənarlaşmalarının müəyyən edilməsinə əsaslanır;
- D) müəssisənin və onun istehsal bölmələrinin ahəngdar işləməsinə səslənir;
- E) müəssisədə kadrların vxtlı-vaxtında attestasiya olunmasına əsaslanır.

463) Sual:Sənaye müəssisələrində əməyin təşkilinin vəzifələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- A) əlverişli iş şəraitini yaradılması;

- B) istehsalatda texnoloji və əmək intizamana əməl olunmasını təmin edilməsi;
- C) əmək kollektivinin yaradıcılıq təşəbbüsünün stimullaşdırılması;
- D) istehsalatda yeni texniki və texnologiyalarının tətbiq edilməsi;**
- E) iş vaxtinin dəqiq uçota alınmasının səmərəli üsullarının və qaydalarının tətbiq olunması.

464) Sual:Aşağıdakılardan hansı iş yerinin təhcizat kompleksinin daimi istifadə predmetlərinə aid deyildir?

- A) əsas texnoloji avadanlıqlar
- B) müəyyən məhsulun saxlanması və verilməsi taraları**
- C) qardırıcı-nəqliyyat qurğuları
- D) avadanlıqlara qulluq edilməsi üzrə köməkçi material və alətlər
- E) daimi istifadə olunan cihaz və alətlər

465) Sual:Aşağıdakılardan hansı iş yerlərinə irəli sürülen təşkilati tələblərə aid deyildir?

- A) iş yerlərinin xammal və materiallarla vaxtı-vaxtında təmin olunması
- B) iş yerində mövcud avadanlıqların iş zonasında rasional yerləşməsi
- C) iş yerlərinin mütərəqqi avadanlıqlarla təmin edilməsi**
- D) avadanlıqların təmiri
- E) təhlükəsiz və zərərsiz əmək şəraiti

466) Sual:Müəssisədə əməyin normalaşdırılması nəyi təmin etmir?

- A) peşə və ixtisas üzrə işçilərin zəruri sayını hesablaması;
- B) əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi tapşırığını əsaslan-dır-ma-ğı;**
- C) istehsal olunan detal, qovşaq və məmulatın plan əmək-tu-tu-mu-nu müəyyən etməyi;
- D) əməyin nəticələrini qiymətləndirməyi
- E) istehsal olunan məhsulların satış imkanlarını müəyyən etməyi.

467) Sual:Aşağıdakı əlamətlərdən hansı əməyin elmi təşkilinə daxil deyil?

- A) işçilərin səmərəli yerləşdirilməsi;
- B) müəssisələrdə əmək məhsuldarlığının hesablanması;**
- C) əmək üsulları və şəraitinin təkmilləşdirilməsi;
- D) hər bir işçinin və kollektivinin yüksək son nəticələrə görə maddi və mənəvi stimullaşdırılmasının daha səmərəli metod və formalarının işlənib

hazırlanması;

E) yaradıcılıq fəaliyətini stimullaşdırıran şərait yaradılması.

468) Sual: Əməyin elmi təşkili nədir?

- A) müasir texnika əsasında əməyi təşkil etməkdir;
- B) müasir texnologiya əsasında əməyi təşkil etməkdir;
- C) müəssisədəidarə etmə aparatının işinin təkmilləşdirilməsidir;
- D) müasir elmin naliyyətləri əsasında istehsalın təşkilidir;
- E) elmin və qabaqcıl istehsalat təcrübəsinin nailiyyətləri əsasında əməyi təşkil etmək deməkdir;

469) Sual: İş vaxtının ölçülməsində ən geniş yayılmış üsul hansıdır?

- A) xronometraj
- B) fotoqrafiya
- C) öz-özünü fotoqrafiya
- D) marşrut fotoqrafiyası
- E) müşahidə üsulu

470) Sual: Əməyin normalaşdırılmasında hansı üsul əsas hesab edilir?

- A) təcrübəvi üsul
- B) statistik üsul
- C) analitik üsul
- D) texniki cəhətdən əsaslandırılmış üsul
- E) təcrübəvi-statistik üsul

471) Sual: Əməyin təşkili nə aid olmayan nədir?

- A) işçilərin işə qəbul olunması
- B) işçilərin arasında iş bölgüsünün aparılması
- C) kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması
- D) istehsalın texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi
- E) əməyin stimullaşdırılması

472) Sual: İş gününün fotoqrafiyası:

- A) istehsal prosesinin özündə iş vaxtı sərfinin müşahidə edilməsinə və ölçülməsinə əsaslanır;
- B)** bütün iş günü (növbə) ərzində iş vaxtı sərfini öyrənməklə iş vaxtı itikisinin səbəbələrinin və kəmiyyətini müəyyən edilməsinə əsaslanır;
- C) istehsal edilən məhsulların standartlardan kənarlaşmalarının müəyyən edilməsinə əsaslanır;
- D) müəssisənin və onun istehsal bölmələrinin ahəngdar işləməsinə saslanır;
- E) müəssisədə kadrların vxtlı-vaxtında attestasiya olunmasına əsaslanır.

473) Sual: Axın xəttinin uzunluğu nədir?

- A) nəqliyyat vasitələrinin iş yerləri arasındaki hərəkətinin və ya hissələrin bir iş yerindən digərinə verilməsinin intensivliyini xarakterizə edir;
- B) sexdə yerləşdirilmiş avadanlıqların sayını xarakterizə edir;
- C) bir-birinin ardınca buraxılan hissələrin emal olunmasına sərf edilən vaxt intervalını hissələrin emal olunması sərf edilən vaxt intervalını səciyyələndirir;
- D)** onda yerləşdirilmiş iki qonşu iş yerləri arasındaki məsafəni səciyyələndirir;
- E) onun tempi ilə xarakterizə olunur; təşkilati hazırlıq mərhələsi;

474) Sual: İxtisaslaşdırılması dərəcəsinə görə axın xətləri hansı qruplara bölünür?

- A) birləşyalı və çoxəşyalı axın xətlərinə;
- B) ixtisaslaşmış universal axın xətlərinə;
- C) fasıləli və fasılısız axın xətlərinə;
- D) ümumizavod, sex və sahə axın xətlərinə;
- E) qismən mexanikləşdirilmiş, kompleks mexanikləşdirilmiş və avtomatlaşdırılmış axın xətlərinə;

475) Sual: Aşağıdakı əlamətlərdən hansı istehsalın təşkilinin fərdi üsuluna aid deyil?

- A) yalnız universal avadanlıqlardan istifadə;
- B)** yüksək ixtisaslı və nisbətən geniş ixtisas profilli kadrlardan is-tifadə edilməsi;
- C) yüksək ixtisaslı və həm də geniş ixtisas profilli fəhlələrdən istifadə;
- D) bitməmiş istehsalın və istehsal ehtiyatları həjminin yüksək olmasından ilə əlaqədar maddi-texniki təminatın təşkilinin mürəkkəbliyi;
- E) istehsal və məhsulun satışı xərjlərinin yüksək, dövriyyə fondlarının dövretmə sürətinin və avadanlıqlardan istifadə səviyyəsinin aşağı olması;

476) Sual: Aşağıdakı əlamətlərdən hansı istehsalın təşkilinin fərdi üsuluna aiddir?

- A)** istehsalı təkrar olunmayan geniş nomenklatura;

- B) istehsal prosesinin büyük sayıda əməliyyatlara bölünməsi;
- C) əmək predmetlərinin bir iş yerindən digərinə verilməsi üçün əməliyyatlararası xüsusi nəqliyyatın mövjud olması;
- D) bir neçə növ materialın eyni zamanda emalı;
- E) yüksək ixtisaslı və nisbətən geniş ixtisas profilli kadrlardan istifadə edilməsi;

477) Sual:Aşağıdakı əlamətlərdən hansı istehsalın təşkilinin dəstəli üsuluna aiddir?

- A) ayrı-ayırı əməliyyatların icrası üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması;
- B)** bir iş yerinə bir neçə əməliyyatın təhkim edilməsi;
- C) istehsal prosesinin fasıləsizliyinin səviyyəjə yüksək olması;
- D) iriləşdirilmiş texnologiyaların hazırlanması;
- E) icra olunan işin, əsasən, əl əməyi ilə yerinə yetirilməsi;

478) Sual:Aşağıdakı əlamətlərdən hansı istehsalın təşkilinin axınlı üsuluna aiddir?

- A) eyni tip avadanlıqlarının əsasən qrup halında yerləşdirilməsi
- B) emal olunajaq materialın istehsala partiyalarla buraxılması;
- C) yalnız universal avadanlıqlardan istifadə;
- D) eyni tipli avadanlıqların qrup şəklində yerləşdirilməsi;
- E)** avadanlıqların texnoloji xəritəyə müvafiq olaraq yerləşdirilməsi;

479) Sual: Kombinələşmənin əsas şərti nədir?

- A) kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələr arasında bazarın bölüşdürülməsidir
- B) kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə eyni texnoloji avadanlıqlardan istifadə edilməsidir
- C)** müxtəlif profilli istehsalların eyni bir məkanda təmərküzləşdirilməsidir
- D) müxtəlif profilli istehsalların eyni bir ölkədə yerləşdirilməsidir
- E) eyni bir ərazidə analoji müəssisələrin cəmləşdi-rilməsidir

480) Sual:Əşya formasında ixtisaslaşdırma nədir?

- A) istehlakçıya çatan hazır məhsul istehsalının bir neçə müəssisə arasında bölünməsidir;
- B) müəssisənin əmək predmetinin emalı mərhələlərindən birinin yerinə yetirilməsinə cəlb edilməsidir;
- C) sonradan istehsalda istifadə edilmək və hazır məhsulu dəstləşdirmək məqsədilə onun ayrı-ayrı hissələrinin buraxılışının bu və ya digər bir müəssisədə təmərküzləşdirilməsidir;

D) bilavasitə istehlakçıya çatan hazır məhsul istehsalının bu və ya digər bir müəssisədə cəm-ləş-di-rilməsidir;

E) sonradan istehsalda isti-fadə edilmək və hazır məhsulu dəstləşdirmək məq-sədilə onun ayrı-ayrı hissələrinin buraxılışının müxtəlif müəssisələr arasında bölünməsidir.

481) Sual: Müəssisədaxili ixtisaslaşdırma nədir?

- A) müəyyən texnoloji əməliyyat-ların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülrək cəmləşdirilməsidir;
- B) ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir;
- C) özünün konstruk-si-ya-sına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmləşməsidir
- D) istehsal prosesinin və iş yerlərinin səmərəli və yüksək məh-sul-darlıqlı texnika ilə təmin olunmasıdır;
- E) özünün konstruk-si-ya-sına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təşkil edən, istehsalı uzun dövr üçün təkrar-la-nan məh-sul istehsalının bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir.

482) Sual: Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlışdır?

- A) İstehsalın ic-timai təşkili formaları ilə istehsalın səmərəliliyinin artırılması arasında birbaşa əlaqə yoxdur
- B) İstehsalın təmərküzləşməsi, ixtisaslaşması, kooperativləş-mə-si və kombinələşməsi arasında sıx qarşılıqlı əlaqələr vardır
- C) İstehsalın ic-timai təşkili formaları ictimai istehsalın intensivləşdirilməsi və səmərəliliyinin yük-sel-dil-məsinin amilidir
- D) İstehsalın ic-timai təşkili formaları ictimai əmək bölgüsünün dərinləşməsinin nəticəsidir
- E) İs-teh-salın təmərküzləşməsi istehsalın ictimai təş-kili for-maları arasında daha mürəkkəbidir

483) Sual: İstehsalın təmərküzləşməsi nədir? (Sürət 07.10.2015 11:12:59)

- A) bütün sənaye müəssisələrinin birliyi
- B) istehsal həcminin kiçik müəssisələrdə həyata keçməsi prosesinin genişlənməsi
- C) yerli müəssisələr tərəfindən sənaye istehsalının getdikcə artması
- D) sənaye sahəsində kiçik müəssisələrin tamamilə iflası
- E) sahədə məhsul istehsalı üzrə iri müəssisələrin xüsusi çəkilərinin mütəmadi artması

484) Sual: Müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırma nədir?

- A) ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir;
- B) özünün konstruk-si-ya-sına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təşkil edən, tət-biq sahəsi məhdud olan, istehsalı uzun dövr üçün təkrar-la-nan məh-sul istehsalının bir müəssisədə təmərküzləşməsidir;
- C) müəyyən texnoloji əməliyyat-ların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülrək cəmləşdirilməsidir;

- D) eyni adlı məhsulların bazarda satışının yalnız bir müəssisədə cəmləşməsidir;
E) özünün konstruktur-sına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmləşməsidir

485) Sual:Aşağıdakılardan hansı səmərəlilik baxımından iri müəssisənin üstünlüyünü şərtləndirən amil hesab edilmir:

- A) İri müəssisələrdə daha güclü və məhsuldarlığı yüksək olan avadanlıqlar tətbiq etmək mümkündür;
B) İri istehsallarda istehsalın və əməyin mütərəqqi təşkili formalarına keçmək daha asan olur;
C) İri istehsalda hazırlanan məhsulun maya dəyəri kiçik istehsallara nisbətən aşağı səviyyədə olur
D) İri istehsallarda elmi-tədqiqat və sınaq laboratoriyaları, güclü konstruktor büroları yaratmaq mümkün olur;
E) İstehsalın iri müəssisələrdə cəmlənməsi daxili bazarda rəqabət iştiraklarının sayının artmasına gətirib çıxarır.

486) Sual:Təmərküzləşdirmənin istehsal-texniki forması:

- A) qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması onlardan hər birinin gücünün artırılması ilə eyni zaman da baş vermesi ilə xarakterizə olunur
B) qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə xarakterizə olunur
C) aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda da haqqında güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması ilə xarakterizə olunur
D) sahənin ümumi məhsulununda kiçik müəssisələrin payının artması ilə xarakterizə olunur
E) sahədə yeni yaradılmış müəssisələrin payının artması ilə xarakterizə olunur

487) Sual: Texnoloji təmərküzləşdirmə

- A) qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması onlardan hər birinin gücünün artırılması ilə eyni zaman da baş vermesi ilə xarakterizə olunur
B) qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə xarakterizə olunur
C) aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda da haqqında güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması ilə xarakterizə olunur
D) sahənin ümumi məhsulununda kiçik müəssisələrin payının artması ilə xarakterizə olunur
E) sahədə yeni yaradılmış müəssisələrin payının artması ilə xarakterizə olunur

488) Sual: Aqreqat təmərküzləşməsi

- A) qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması onlardan hər birinin gücünün artırılması ilə eyni zaman da baş vermesi ilə xarakterizə olunur
B) qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə xarakterizə olunur
C) aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda da haqqında güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması ilə xarakterizə olunur

- D) sahənin ümumi məhsulununda kiçik müəssisələrin payının artması ilə xarakterizə olunur
E) sahədə yeni yaradılmış müəssisələrin payının artması ilə xarakterizə olunur

489) Sual: Təmərküzləşdirmənin yollarına hansı aididir?

- A) ekstensiv və intensiv;
- B) dəstəli və axınlı;
- C) ekstensiv və kütləvi;
- D) kütləvi və inteknsiv;
- E) kütləvi və seryalı

490) Sual: Aşağıdakılardan hansı kombinələşdirmənin iqtisadi səmərəliliyini xarakterizə edir?

- A) xammal və materialların daşınma xərclərinə ciddi qənaət olunur
- B) idarəetmənin çevikliyi artır
- C) məhsulun rəqabət qabiliyyəti yükəlir
- D) məhsulların satış sürəti artır
- E) avadanlıqların boşdayanma halları azalır

491) Sual: Texnoloji mərhələ üzrə kooperativləşdirmə nədir?

- A) son hazır məhsulun istehsalı üzrə ixtisaslaşmış baş müəssisə əla-qədar müəssisələrdən hissə və qovşaqlar almaqla məhsulun istehsalı işi-ni tamamlayır
- B) baş müəssisə koope-ra-si-ya-ya daxil olan zavodlardan elektrik mühərrikləri, ge-neratorlar, nasoslar, kompressorlar və s. kimi məmulatlar almaqla hazır məhsulun istehsalını tamamlayır
- C) bir müəssisə digərinə müəyyən yarımfabrikatlar göndərir və ya onun üçün məhsul istehsalı texnologiyasının müəyyən bir mərhələsinin icrasını həyata keçirir
- D) baş müəssisə əməkdaşlıq etdiyi müəssisələrin məhsullarının daxili bazarda satışını həyata keçirir
- E) baş müəssisə əməkdaşlıq etdiyi müəssisələrin məhsullarının daxili və xarici bazarda satışını həyata keçirir

492) Sual: Bazar iqtisadiyyatı şəraitində istehsalın ictimai təşkilinin hansı forması daha çox perspektivli sayılır? (Sürət 07.10.2015 11:09:27)

- A) istehsalın təmərküzləşməsi
- B) istehsalın kooperativləşməsi
- C) istehsalın ixtisaslaşması

- D) istehsalın kombinələşməsi
- E) istehsalın universallaşması

493) Sual: Aqreqat təmərküzləşməsi necə baş verir? (Sürət 07.10.2015 11:09:24)

- A) müəssisədə qurulmuş aqre-qat və avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə
- B) aqre-qat və avadanlıqların texnoloji struk-turun-da da-ha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə**
- C) qurulmuş ava-dan-lıq-ların sayca çoxaldılması yolu ilə
- D) müəssisədə köməkçi və xidmətedici bölmələrin sayının artırılması yolu ilə
- E) köməkçi və xidmətedici təsərrüfatlarda avadanlıqların sayının artırılması yolu ilə

494) Sual:Aşağıdakılar hansı müəssisənin ölçüsünə təsir göstərən istehsaldaxili amillərdəndir: (Sürət 07.10.2015 11:09:21)

- A) ərazinin relyefi, əmək ehtiyatlarının möv-cud-lu-ğu, su təchizatı, enerji təminatı, kadrların ixtisas səviyyəsi, istehlakçıların gəlirləri və s.
- B) texnikanın in-ki-şaf səviyyəsi, tətbiq olunan texnoloji istehsal üsulunun orijinallığı, istehsalın təşkili vəziyyəti, fəhlələrin mədəni-texniki səviyyəsi və s.**
- C) xammal və nəqliy-yat amil-ləri, demoqrafik vəziyyət, iqtisadi-coğrafi amilləri, regionun mə-nim-sənil-mə vəziyyəti, sosial infrastrukturun inkişaf səviyyəsi, eko-loji və-ziyət, vaxt amili və s.
- D) elmi-texnili tərəqqi, istehsalın ictimai təşkili formaları, istehsalın ahəngdar təşkili, istehsalın təşkili tipi, istehsal üsulu və s.
- E) makroiqtisadi sabitlik, inflyasiya səviyyəsi, məhsulun qiyməti, müəssisənin bazar mövqeyi, bazar rəqabəti və s.

495) Sual:Aşağıdakılardan hansı səmərəlilik baxımından iri müəssisənin üstünlüyünü şərtləndirən amil hesab edilmir: (Sürət 07.10.2015 11:09:14)

- A) İri müəssisələrdə daha güclü və məhsuldarlığı yüksək olan ava-danlıqlar tətbiq etmək mümkündür
- B) İri istehsallarda istehsalın və əməyin mütərəqqi təşkili for-ma-larına keçmək daha asan olur
- C) İri isteh-sal-da hazırlanan məhsulun maya dəyeri kiçik istehsallara nisbətən aşağı səviyyədə olur
- D) İri istehsallarda elmi-tədqiqat və sınaq laboratoriyaları, güclü konstruktur böroları yaratmaq mümkün olur
- E) İstehsalın iri müəssisələrdə cəmlənməsi daxili bazarda rəqabət iştiraklarının sayının artmasına gətirib çıxarıır**

496) Sual:İstehsal-texniki təmərküzləşmə necə baş verir? (Sürət 07.10.2015 11:09:10)

- A) qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə
- B) müəssisədə qurulmuş avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə
- C) aqre-qat və avadanlıqların texnoloji struk-turun-da da-ha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların sayının azaldılması yolu ilə
- D) müəssisədə qurulmuş avadanlıqların əsaslı təmiri və modernləşdirilməsi yolu ilə**

E) müəssisədə qurulmuş avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə

497) Sual: Sənayedə təmərküzləşmənin hansı forması daha səmərəli hesab edilir? (Sürət 07.10.2015 11:09:07)

- A) ixtisaslaşmış istehsalın təmərküzləşməsi
- B) kombinələşmiş istehsalın təmərküzləşməsi
- C) universal müəssisələrin ölçülərinin artırılması
- D) avadanlıqların güc vahidlərinin artırılması yolu ilə təmərküzləşmə
- E) müəssisələrdə eyni tip avadanlıqların sayının artırılması

498) Sual: Təmərküzləşmənin aqreqat forması daha çox iqtisadi üstün-lük-lərə malikdir. Ona görə ki: (Sürət 07.10.2015 11:09:05)

- A) bu, istehsalın ekstensiv yolla təmərküzləşdirilməsi olduğundan qənaət imkanı böyükdür
- B)** bu, istehsalın intensiv yolla təmərküzləşdirilməsi olduğundan qənaət imkanı böyükdür
- C) bu zaman istehsal meydançalarının genişlənməsi baş verdiyindən əlavə xərclər artır
- D) bu zaman yeni istehsal bölmələrinin enerji təminatı əlavə xərclər tələb edir
- E) bu, istehsalın həm intensiv, həm də ekstensiv yolla təmərküzləşdirilməsidir

499) Sual: Təmərküzləşmənin formaları hansılardır? (Sürət 07.10.2015 11:08:11)

- A) fərdi, seriyalı və kütləvi
- B) istehsal, satış, idxlə və ixrac
- C)** aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
- D) konstruksiya, texnoloji ardıcılılıq, son məhsul istehsalı və təşkilati-təsərrüfat
- E) aqreqat, mexaniki, texniki

500) Sual: Təmərküzləşmənin aqreqat formasının öyrənilməsi zamanı hansı göstəricilərin tətbiqi daha məqsədə uyğundur? (Sürət 07.10.2015 11:08:08)

- A) dəyər göstəriciləri
- B) nisbi göstəricilər
- C) ümumiləşdirilmiş göstəricilər
- D)** natural göstəricilər
- E) integral göstəricilər

501) Sual: Nisbi təmərküzləşdirmə nədir? (Sürət 07.10.2015 11:07:57)

- A) sa-həyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır
- B) sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır
- C) sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır
- D) sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır**
- E) sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin azalmasıdır

502) Sual: Aşağıdakı göstəricilər arasında istehsalın təmərküzləşməsini daha düzgün əks etdirəni hansıdır? (Sürət 07.10.2015 11:09:33)

- A) sənaye-istehsal heyətinin orta illik sayı
- B) isteh-sal əsas fondlarının orta illik dəyəri
- C) istehsal edilən məhsulun həcmi**
- D) tex-noloji prosesə sərf edilən enerji gücünün kəmiyyəti
- E) isteh-sal dövriyyə fondlarının orta illik dəyəri

503) Sual: Təmərküzləşmənin mütləq mənada artması nədir? (Sürət 07.10.2015 11:09:02)

- A) sa-həyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin azalmasıdır
- B) sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır
- C) sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır
- D) sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının art-ma-sıdır
- E) sahəyə daxil olan müəssisələrin orta ölçüsünün artmasıdır**

504) Sual: Texnoloji təmərküzləşmə necə baş verir? (Sürət 07.10.2015 11:08:58)

- A) qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə
- B) müəssisədə qurulmuş avadanlıqların əsaslı təmiri və modernləşdirilməsi yolu ilə
- C) aqre-qat və avadanlıqların texnoloji strukturunda da-ha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə
- D) qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə yanaşı həm də onlardan hər birinin gücünün artırılması yolu ilə**
- E) qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə yanaşı həm də onlardan hər birinin gücünün azalması yolu ilə

505) Sual: Təmərküzləşmənin vəziyyətini və dinamikasını öyrənmək hansı göstəricilərdən istifadə olunur? (Sürət 07.10.2015 11:08:13)

- A) məhsul istehsalının həcmi, heyətin orta illik sayı, istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri**
- B) ölçülərinə görə ən kiçik ölçülü müəssisələr qrupunun istehsal həcmi

- C) milli iqtisadiyyatın əsas fondları dəyərinə görə strukturu
- D) sənayenin tərkibində olan müstəqil sahələrin sayı, hər sahədə müəssisələrin sayı və orta ölçüsü
- E) müəssisənin istehsal səviyyəsinin yalnız fəaliyyət göstərdiyi sahədə deyil, ümumiyyətlə sənayedəki xüsusi çəkisi və əsas fondların orta illik dəyəri

506) Sual:Müəssisənin ölçüsü nədir? (Sürət 07.10.2015 11:08:05)

- A) Bu, istehsalın ölçüsüdür
- B) İstehsal prosesinin nəticəsi olmaqla müəyyən dövr ərzində müəssisənin əldə etdiyi mənfəətin həcmi əks etdirir
- C) istehsal prosesinin təşkili formalarının kəmiyyət xarakteristikasıdır və müəssisədə toplanmış mədədi və əmək resurslarının məcmusu ilə, həmçinin istehsalın ölçüsü ilə müəyyən olunur
- D) istehsal prosesinin nəticəsini ifadə edir və natural, əmək və ya dəyər göstəricilərində məhsulun kəmiyyəti ilə müəyyən olunur
- E) İstehsal prosesinin nəticəsi olmaqla müəyyən dövr ərzində müəssisənin istehsal xərclərinin həcmi ilə müəyyən olunur

507) Sual:İstehsalın ictimai təşkili formaları hansılardır? (Sürət 07.10.2015 11:08:02)

- A) fərdi, seriyalı və kütləvi istehsal
- B) istehsalın təmər-küzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, kooperativ-ləşdirilməsi və kom-binə-ləş-dirilməsi
- C) istehsalın elektrikləşdirilməsi, mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kimyalaşdırılması
- D) istehsalın mexanikləşdirilməsi, kompleks mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kompleks avtomatlaşdırılması
- E) istehsalın təmər-küzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması

508) Sual:Aşağıdakı cəhətlərdən hansı təmərküzləşmə prosesinə xasdır? (Sürət 07.10.2015 11:08:00)

- A) məhsul istehsalının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi
- B) məhsul istehsalının iri müəssisələrdə cəmləşməsi
- C) məhsul bazarının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi
- D) eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin sayının artması
- E) eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin hamısının bir mərkəzdən idarə edilməsi

509) Sual: İstehsalın təmərküzləşməsi aşağıdakılardan hansı biri ilə xarakterizə olunur? (Sürət 07.10.2015 11:07:54)

- A) müəssisələrin iriləşməsi
- B) müəssisədə işçilərinin sayının azalması
- C) müəssisənin ölçülərinin kiçilməsi
- D) texnoloji cəhətdən müxtəlif istehsalların bir müəssisədə uzlaşdırılması

E) əmək bölgüsünün dərinləşməsi

510) Sual: Təmərküzləşdirmənin səviyyəsinin qiymətləndirilməsində aşağıdakı göstəricilərdən hansı istifadə edilir?

- A) əsas fondların dəyəri və fondverimi;
- B) işçilərin sayı və əmək məhsuldarlığı;
- C)** istehsalın həcmi və işçilərin sayı;
- D) istehsalın həcmi və istehsalın səmərəliliyi;
- E) əmək məhsuldarlığı və fondverimi

511) Sual: Aşağıdakılardan hansı müəssisənin optimal ölçüsünə təsir edən istehsaldan xaric amillərə aiddir?

- A) texnikanın in-ki-şaf səviyyəsi
- B) tətbiq olunan texnologiyanın səviyyəsi
- C) istehsalın təşkili vəziyyəti
- D) fəhlələrin mədəni-texniki səviyyəsi
- E)** iqtisadi-coğrafi amilləri

512) Sual: İstehsalın ictimai təşkili formaları hansılardır?

- A) fərdi, seriyalı və kütləvi istehsal;
- B)** istehsalın təmər-küzləşdirilmsi, ixtisaslaşdırılması, koopera-tiv-ləşdirilməsi və kom-binə-ləş-dirilməsi;
- C) istehsalın elektrikləşdirilməsi, mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kimyalaşdırılması;
- D) istehsalın mexanikləşdirilməsi, kompleks mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kompleks avtomatlaşdırılması
- E) istehsalın təmər-küzləşdirilmsi, ixtisaslaşdırılması, mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması.

513) Sual: İstehsalın təmərküzləşməsi aşağıdakılardan hansı biri ilə xarakterizə olunur?

- A) müəs-si-sə-lərin irileşməsi;
- B) müəssisədə işçilərinin sayının azalması;
- C) müəssisənin ölçülərinin kiçilməsi;
- D) tex-noloji cəhətdən müxtəlif istehsalların bir müəssisədə uzlaşdırıl-ması;
- E) əmək bölgüsünün dərinləşməsi.

514) Sual: Aşağıdakı cəhətlərdən hansı təmərküzləşmə prosesinə xasdır?

- A) məhsul istehsalının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi;
- B)** məhsul istehsalının iri müəssisələrdə cəmləşməsi;
- C) məhsul bazarının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi;
- D) eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin sayının artması;
- E) eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin hamısının bir mərkəzdən idarə edilməsi.

515) Sual: Aşağıdakı sənaye sahələrində iri müəssisələr tam üstünlüyü malikdir:

- A) yeyinti sənayesi; yüngül sənaye, gən-dəri və ayaq-qabı sənayesi, metal emalı sənayesi, kombinəzləşdirilmiş yem istehsalı;
- B) bədii məmulatlar istehsalı, musiqi alətləri-nin hazırlanması, oyun-caq istehsalı, kimyəvi təmizləmə və bo-yama, dəftərxana ləvəzi-ma-tı istehsalı;
- C) ağac emalı və mebel, sellüloz – kağız, poliqrafiya, tikinti materialları, toxuculuq, balıq, kon-serv sənaye sahələri;
- D)** elektroenergetika, neft emalı, qara və əlvan metallurgiya, kimya və neft-kimya sənayesi, sement istehsalı, maşın-qayırma, şüxə və çini-saxsı sənayesi;
- E) istehlak malları istehsalı, istehsal vasitələrinin istehsalı, tikinti materialları sənayesi, emal sənayesi.

516) Sual: Soyuducu istehsalını həyata keçirən zavod hansı formada ixtisaslaşmış sayılır?

- A) istehsal-texniki formada
- B) hissə formasında
- C)** əşya formasında
- D) texnoloji mərhələ üzrə
- E) avadanlıq formasında

517) Sual: Mərkəzləşdirilmiş tökmə müəssisəsinin ixtisaslaşma formasını göstərin.

- A) istehsal-texniki formada
- B) hissə formasında
- C) əşya formasında
- D)** texnoloji mərhələ üzrə
- E) avadanlıq formasında

518) Sual: Bir il ərzində müəssisə tərəfindən 1 milyon 800 min manatlıq ümumi məhsul buraxılışı həyata keçirilmişdir. Bunun 1 milyon 260 min manatını əsas (profil) məhsul təşkil etmişdir. Bu məlumatlar əsasında müəssisənin ixtisaslaşdırılması əmsalını hesablayın.

- A) 60 faiz
- B) 45 faiz
- C) 80 faiz
- D) 65 faiz
- E) 70 faiz

519) Sual: İxtisaslaşdırmanın formaları hansılardır?

- A) əşya, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
- B) əşya və bazar üzrə
- C) sahə və texnologiya üzrə
- D) istehsal və istehlak malları üzrə
- E) daxili, xarici bazar və əşya üzrə

520) Sual: İxtisaslaşdırma səviyyəsini səciyyəlnədirən göstəricilər?

- A) əşya, hissə, texnoloji mərhələnin miqdarı və sayı
- B) hissə və məhsulun sahə üzrə məbləği, sahənin ümumi sənaye məhsulunda xüsusi çəkisi
- C) sənayedə müstəqil sahələrin sayı; ixtisaslaşmış sahə məhsulunun ümumi istehsaldakı payı, müəssisənin istehsal etdiyi əsas məhsulun ümumi istehsalda xüsusi çəkisi, növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayı, ixtisaslaşmış müəssisələr və sexlərin ümumi istehsaldakı payı
- D) sənaye sahəsinin ümumi həcmi, sahədəki müəssisələrin sayı, sahədə işləyənlərin orta illik sayı, sahədə əmək haqqı fondu, sahəyə illik vəsait qoyuluşu E) ixtisaslı fəhlələrin ümumi sayı, ixtisaslaşmış müəssisələrin ümumi sayı
- E) ixtisaslı fəhlələrin ümumi sayı, ixtisaslaşmış müəssisələrin ümumi sayı

521) Sual: İstehsalın kooperativləşdirilməsi nədir?

- A) müəssisələrin hər hansı məhsulun birgə istehsalı üçün qısamüddətli təsərrüfat əlaqəlidir.
- B) müəssisələrin hər hansı məhsulun birgə istehsalı üçün uzunmüddətli təsərrüfat əlaqəlidir.
- C) bazar seqmentini ələ keçirmək üçün müəssisələrin gizli razılığıdır
- D) ölkədə hər hansı məhsul istehsal etmək məqsədilə xarici investorların cəlb edilməsidir.
- E) bir-birinin fəaliyyət nəticələrinə ehtiyacı olan müəssisələrin öz aralarında əmtəə və xidmətlərlə hesablaşmaları prosesidir.

522) Sual: Kooperativləşdirmənin hansı formaları vardır?

- A) ölkədaxili, ölkələrarası

- B) sahədaxili, ölkədaxili
- C) sahələr arası, sahədaxili, rayondaxili
- D) rayondaxili, rayonlararası, sahədaxili, sahələrarası**
- E) rayondaxili, rayonlararası, ölkə daxili, ölkələrarası, sahədaxili, sahələrarası

523) Sual: Kooperativləşmə səviyyəsini səciyyələndirən gösətricilər hansılardır?

- A) məhsul istehsalında iştirak etmiş müəssisələrin sayı və maya dəyərində ən böyük payın xüsusi çəkisi
- B) ixtisaslaşmış sex və istehsal sahələrinin xüsusi çəkisi
- C) bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı, əməliyyatların təhkimolunma əmsalı, bir müəssisə ilə kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı, istehsaldakı texnoloji mərhələ və sahələrin sayı
- D) bir müəssisə ilə kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı, məhsulun maya dəyərində «satın alınmış yarımfabrikat və məmulatlar» adlı xərc maddəsinin xüsusi çəkisi, bir müəssisə və sahə üzrə rayondaxili və rayonlararası kooperativləşdirmənin nisbəti.**
- E) aqreqatların müstərək istifadəsi, hissələrin sayı, texnoloji proseslərdə iştirak edən müəssisələrin sayı

524) Sual:Sənaye kombinatlarına hansı səciyyəvi xüsusiyyətlər aiddirlər?

- A) istehsal prosesinin yalnız bir müəssisədə baş verməsi, istehsal olunmuş məhsulların istehlakçıya çatdırılmasında heç bir vasitəciddən istifadə edilməməsi
- B) istehsal prosesinin mərhələləri arasındaki ahəngdarlı, müəssisələrin mülkiyyətçisinin eyni şəxs olması, vahid mərkəzləşdirilmiş idarəetmə sistemi
- C) müxtəlifmüəssisələrin istehsali olan hissələrin bir müəssisədə yığılması.
- D) istehsalın yalnız sifarişlər əsasında olması, sifariş edilmiş məhsulların bir neçə müəssisə tərəfindən istehsali
- E) müxtəlif istehsalların birliyi, kombinata daxil olan müəssisələrin texniki- iqtisadi vəhdəti vahid enerji sistemi və nəqliyyat bazası**

525) Sual: Kombinələşdirmə səviyyəsi hansı göstəricilərlə ölçülür?

- A) sənaye sahələri üzrə göstəricilərlə, ərazi üzrə göstəricilərlə
- B) texnoloji mərhələ və sahələrin sayı, kombinatda məhsul istehsalının həcmi və onun ümumi istehsalda xüsusi çəkisi; kombinatların işçi heyətilə ümumi istehsal işçi heyətində xüsusi çəkisi; kombinatların əsas fondlarının dəyəri və ümumi istehsal əsas fondlarında xüsusi çəkisi.**
- C) əl ilə idarə olunan universal dəzgahlar, xüsusi və ixtisaslaşdırılmış dəzgahlar, universal yarımavtomat və avtomat dəzgahlar, aqreqat dəzgahlarının dəyəri və bunların dəzgah parkının ümumi dəyərləridə xüsusi çəkisi
- D) əməyin mexanikləşmə səviyyəsi, fəhlələrin ümumi sayı, müəssisələrin sayı
- E) kombinatların istehsal etdiyi məhsulların sayı, dəyəri, ixracdakı payı, əməyin silahlanma səviyyəsi.

526) Sual: Nisbi təmərküzləşmə nədir?

- A) sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmaşı
- B) sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artması
- C) sahəyə daxil olan müəssisələrin gəlirlərinin artması
- D) sahənin ümumi məhsulununda kiçik müəssisələrin payının artmaşı
- E) sahənin müəssisələrində əmək məhsuldarlığının artması

527) Sual:Mütləq təmərküzləşmə nədir?

- A) sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmaşı
- B) sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artması**
- C) sahəyə daxil olan müəssisələrin gəlirlərinin artması
- D) sahənin ümumi məhsulununda kiçik müəssisələrin payının artmaşı
- E) sahənin müəssisələrində əmək məhsuldarlığının artması

528) Sual:Aşağıdakılardan hansı müəssisənin optimal ölçüsünə təsir edən istehsaldaxili amillərə aid deyildir?

- A) texnikanın inkişaf səviyyəsi
- B) tətbiq olunan texnologiyanın səviyyəsi
- C) istehsalın təşkili vəziyyəti
- D) fəhlələrin mədəni-texniki səviyyəsi
- E) iqtisadi-coğrafi amilləri**

529) Sual:Aşağıdakılardan hansı müəssisənin optimal ölçüsünə təsir edən istehsaldan xaric amillərə aid deyildir?

- A) nəqliyat amilləri
- B) texnikanın inkişaf səviyyəsi**
- C) demoqrafik vəziyyəti
- D) regionun mənim-sənilmə vəziyyəti
- E) iqtisadi-coğrafi amilləri

530) Sual:Aşağıdakı göstəricilərin hansından kombinələşmənin səviyyəsini qiymətləndirmək üçün istifadə edilir?

- A) kombinatda bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı
- B) kombinatla kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı
- C) kombinatın müəyyən dövrdə əldə etdiyi mənfəət

- D) kombinatın müəssisələrində olan avadanlıqların orta gücü
- E) kombinatlarda birləşdirilən texnoloji mərhələ və sahələrin sayı

531) Sual: İstehsalın ixtisaslaşdırılmasının iqtisadi səmərəliliyinin əsas göstəriciləri hansılardır?

- A) məhsul istehsalına cari məsrəflərə və onun isteh-lak-çı-lara çatdırılmasına çəkilən nəqliyyat xərclərinə qənaət, istehsalın ixtisas-laş-dırılmasından əldə edilən illik iqtisadi səmərə
- B) əsaslı vəsait qoyuluşunun ödənmə müddəti, müəssisələr arasında kooperasiya əlaqələrinin müddəti
- C) ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin xüsusi çəkisi, bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı
- D) ayrı-ayrı detalların, qoşaqlarının, aqreqatların və pəstahların buraxılışı üzrə ixtisaslaşdırılmış və ya mərkəzləşdirilmiş istehsal-ların müəssisə və sexləri tərəfindən buraxılan məhsulların isteh-sa-lın ümumi həcmində xüsusi çəkisi, ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin xüsusi çəkisi
- E) məhsul istehsalına cari məsrəflərə və onun isteh-lak-çı-lara çatdırılmasına çəkilən nəqliyyat xərclərinə qənaət,) ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin mənfəətinin həcmi

532) Sual: Aşağıdakı göstəricilərin hansı kooperasiyalasma səviyyəsini təhlilində istifadə edilir?

- A) məhsul bahidinin materialtutumu
- B) məhsul vahidinin maya dəyərində enerji məsrəflərinin xüsusi çəkisi
- C) müəssisənin pərakəndə satış şəbəkəsinə verdiyi məhsulun həcmi
- D) ixtisaslaşmış sex və istehsal sahələrinin xüsusi çəkisi
- E) məhsul vahidinin maya dəyərində "satın alınmış yarımfabrikat və məmulatlar" adlı xərc maddəsinin xüsusi çəkisi

533) Sual: Aşağıdakı amillərdən hansı istehsalın ixtisaslaşdırılmasının dərinləşməsinə mənfi təsir göstərir?

- A) müəssisənin buraxdığı məhsulun nomenklatura və çeşidinin genişlənməsi
- B) buraxılan məhsula perspektiv dövr üçün tələbatın artması və satış bazarnın genişlənməsi
- C) elmi-texniki tərəqqinin yüksək tempi
- D) müəssisədə məhsul buraxılışının təmərküzləşməsi və istehsalın op-timal ölçüyədək artması
- E) buraxılan məhsulun çeşidinin uzunmüddətli və məqsədə-uyğun konstruktiv sabitliyinin yaradılması

534) Sual: Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlışdır:

- A) müəssisə miqyasında istifadə olunan in-san əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sıra funksiya və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanması texniki əmək bölgüsünü eks etdirir;
- B) bilavasitə müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib ayırması fərdi əmək bölgüsünü eks etdirir;

- C) müəyyən texnoloji əməliyyat-ların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülrək cəmləşdirilməsi müəssisədaxili ixtisaslaşdırmanın əks etdirir;
- D) sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının art-ma-sı nisbi təmərküzləşmədir;
- E) müəyyən texnoloji əməliyyat-ların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülrək cəmləşdirilməsi müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırmanın əks etdirir.

535) Sual: İstehsalın təmərküzləşdirilməsinin iqtisadi səmərəliliyi nədə ifadə olunur?

- A) müəs-si-sə-nin ölçülərinin artması nəticəsində yeni iş yerlərinin yaradılmasında;
- B) müəs-si-sə-nin ölçülərinin artması nəticəsində bazarlara daha çox məhsul çıxarılmasında;
- C) müəs-si-sə-nin ölçülərinin artması nəticəsində istehsalın texniki-iqtisadi gös-təricilərinin yaxşılaşmasında;
- D) eyniadlı məhsul istehsalçılarının sayının azalması nəticəsində sahənin idarə edilməsinin asanlaşmasında;
- E) müəs-si-sə-nin ölçülərinin artması nəticəsində xammal və materialların emalı imkanlarının genişlənməsində.

536) Sual: Aşağıdakı istehsal sahələrindən hansında həm kiçik, həm orta, həm də iri müəssisələr təqribən eyni dərəcədə səmərəli fəaliyyət göstərə bilərlər?

- A) ağac emalı və mebel istehsalı;
- B) musiqi alət-lə-ri-nin hazırlanması;
- C) polimer materialların istehsalı;
- D) kombinələşdirilmiş yem istehsalı;
- E) əlvan metallurgiya.

537) Sual: Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlışdır?

- A) İstehsalın ic-timai təşkili formaları ilə istehsalın səmərəliliyinin artırılması arasında birbaşa əlaqə yoxdur;
- B) İstehsalın təmərküzləşməsi, ixtisaslaşması, kooperativləş-mə-si və kombinələşməsi arasında sıx qarşılıqlı əlaqələr vardır;
- C) İstehsalın ic-timai təşkili formaları ictimai istehsalın intensivləşdirilməsi və səmərəliliyinin yük-səl-dil-məsinin amilidir;
- D) İstehsalın ic-timai təşkili formaları ictimai əmək bölgüsünün dərinləşməsinin nəticəsidir;
- E) İs-teh-salın təmərküzləşməsi istehsalın ictimai təş-kili for-maları arasında daha mürəkkəbidir.

538) Sual: Müəssisələr ölçülərinə görə qruplaşdırılarkən hansı göstəricidən istifadə edilmir?

- A) əsas fondların dəyəri;
- B) işçilərin sayı;

- C) istehsalın həcmi;
- D) istehsalın rentabelliyi;**
- E) enerji qurğularının gücü.

539) Sual: Maşın-qayırma zavodu kooperasiyaya daxil ol-duğu müəssisələrdən porşen, radiator, diyircəkli yastıq, şin və başqa hissə və qovşaqlar alır. Bu, kooperativləşdirmənin hansı formasını əks etdirir?

- A) aqreqat üzrə kooperativləşdirmə
- B) əşya üzrə kooperativləşdirmə
- C) istehsal-texniki üzrə kooperativləşdirmə
- D) hissə üzrə kooperativləşdirmə**
- E) texnoloji mərhələ üzrə üzrə kooperativləşdirmə

540) Sual: Aşağıdakılardan hansı müəssisənin optimal ölçüsünə təsir edən istehsaldaxili amillərə aiddir?

- A) nəqliyyat amilləri
- B) texnikanın inkişaf səviyyəsi**
- C) demoqrafik vəziyyəti
- D) regionun mənim-sənilmə vəziyyəti
- E) iqtisadi-coğrafi amilləri

541) Sual: Sənayedə kombinələşdirmə nədir?

- A) istehsal imkanlarının genişləndirilməsi məqsədilə müxtəlif sənaye sahələri müəssisələrinin fəaliyyətlərinin vahid istehsal kompleksində birləşdirməsidir.**
- B) istehsalın daha iri müəssisələrdə təmərküzləşməsi prosesidir.
- C) birlik və müəssisələrin istehsal etdiyi məhsulların növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayının artması prosesidir.
- D) müəssisələrin fəaliyyətlərinin dövlət tərəfindən əlaqələndirilməsidir.
- E) sənaye istehsalının ölkənin ərazisi üzrə bir qərarda yerləşdirilməsidir.

542) Sual: İxtisaslaşdırma nədir?

- A) konstruktiv qurluşuna, hazırlanma texnologiyasına və iqtisadi təyinatına görə həmcins məhsul istehsalın məhdud sayıda müəssisələrdə təmərküzləşməsidir.**
- B) müəssisənin həmişə eyni məhsul göndərənlərlə işləməsidir.

- C) müəssisənin həmişə eyni istehlakçılara xidmət göstərməsi və məhsul satmasıdır.
- D) müəssisənin nisbətən uzun müddətə müəyyən bazar seqmentinə uyğun fəaliyyətidir.
- E) müəssisənin mümkün olan bütün fəaliyyət sferalarına daxil olmasına.

543) Sual:Müəssisənin optimal ölçüsü nədir?

- A) az xərclə daha az mənfəət əldə edilə bilən ölçüsündür
- B) çox xərclə daha çox mənfəət əldə edilə bilən ölçüsündür
- C) mənfəətlə xərcin mütənasiblik təşkil etdiyi ölçüsündür
- D) minimum xərclə risqsız fəaliyyət göstərə bilən ölçüsündür
- E) az xərclə daha yüksək təsərrüfat nəticələrinə nail olmaqdır.

544) Sual:Təmərküzləşməni səciyyələndirən göstəriciləri hansılardır?

- A) sahə müəssisələrin orta ölçüsü, ümumi məhsulun müxtəlif ölçülü müəssisə qrupları üzrə bölünmə payı, məhsul istehsalının həcmi, heyətin orta illik sayı, istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri.
- B) ölçülərinə görə ən kiçik ölçülü müəssisələr qrupunun ümumi məhsul istehsalındaki payı
- C) ən iri müəssisələrin sahənin əsas fondları və əmək resurslarının neçə faizinə sahib olması.
- D) sənayenin tərkibində olan müstəqil sahələrin sayı, hər sahədə müəssisələrin sayı və orta ölçüsü
- E) müəssisənin istehsal səviyyəsinin yalnız fəaliyyət göstərdiyi sahədə deyil, ümumiyyətlə sənayedəki xüsusi çəkisi və əsas fondların orta illik dəyəri

545) Sual:Təmərküzləşmənin formaları hansılardır?

- A) istehsal və satış
- B) istehsal, satış, idxlə və ixrac
- C) aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
- D) konstruksiya, texnoloji ardıcılılıq, son məhsul istehsalı və təşkilati-təsərrüfat
- E) aşağı, orta və yuxarı səviyyəli

546) Sual:İstehsalın təmərküzləşməsi nədir?

- A) bütün sənaye müəssisələrinin birliyi
- B) istehsal həcminin kiçik müəssisələrdə həyata keçməsi prosesinin genişlənməsi
- C) yerli müəssisələr tərəfindən sənaye istehsalının getdikcə artması
- D) sənaye sahəsində kiçik müəssisələrin tamamilə iflası

E) sahədə məhsul istehsalı üzrə iri müəssisələrin xüsusi çəkilərinin mütəmadi artması

547) Sual: Sənaye müəssisələrində material resurslarının ehtiyatları üzrə maksimum-minimum nəzarət üsulunun tətbiqində material ehtiyatlarının maksimum qalığı necə hesablanır?

- A) sığorta ehtiyatı ilə hazırlıq ehtiyatının cəmi və maksimum cari ehtiyat toplanır;
- B) sığorta ehtiyatı və maksimum cari ehtiyat toplanır;
- C) maksimum cari ehtiyatdan sığorta ehtiyatı çıxılır;
- D) sığorta ehtiyatı ilə hazırlıq ehtiyatının cəmi və minimum cari ehtiyat toplanır;
- E) sığorta ehtiyatı ilə hazırlıq ehtiyatının cəmi kimi;

548) Sual: Sənaye müəssisələrində avtomobilə olan tələbatın həcmində hansı amil təsir göstərmir?

- A) plan ilində daşınacaq yüklərin miqdarı;
- B) bir avtomobilin yüksaldırma qabiliyyəti;
- C) bir avtomobilin yanacaq sərfi;
- D) avtomobili iş növbəsinin uzunluğu;
- E) avtomobilin yüksaldırma qabiliyyətindən istifadə əmsali.

549) Sual: Sənaye müəssisələrində nəqliyyat vasitələri seçilərkən aşağıdakı tələblərdən hansı nəzərə alınmır?

- A) istifadə olunan nəqliyyat vasitələrinin texniki parametrlərindən maksimum istifadə olunmalıdır;
- B) seçilmiş nəqliyyat növünün xüsusiyyəti və texniki parametrləri həmin nəqliyat növünün xidmət etdiyi istehsal prosesinin texniki və təşkilati xüsusiyyətlərinə müvafiq gəlməlidir;
- C) seçilmiş nəqliyyat nəqliyyat əməliyyatlarına çəkilən xərcləri azaltmağa imkan verməlidir;
- D) seçilmiş nəqliyyat vasitəsi yaxşı manevrililik xüsusiyyətinə malik olmalıdır;
- E) seçilmiş nəqliyyat vasitəsinin estetik parametrləri yüksək olmalıdır.

550) Sual: Müəssisədə nəqliyyat tsiklinə aşağıdakı amillərin hansından asılı deyildir?

- A) yüklərin yükləndiyi və boşaldıldığı iki məntəqə arasındakı məsəafə;
- B) nəqliyyat vasitəsinin yükgötürmə qabiliyyəti;
- C) nəqliyyat vasitəsinin yüklə hərəkət sürətidir;
- D) nəqliyyat vasitəsinin yüksək hərəkət sürətidir;
- E) bir yüklənməyə və bir boşaltmaya sərf olunan vaxt.

551) Sual:Müəssisədə nəqliyyat vasitəsinin sutkaliq məhsuldarlığı aşağıdakı amillərin hansından asılı deyildir?

- A) nəqliyyat vasitəsinin yükgötürmə qabiliyyətindən istifadə əmsalı;
- B) nəqliyyat vasitəsinin yükgötürmə qabiliyyəti;
- C) nəqliyyatın sutkaliq vaxt fondu;
- D) nəqliyyat tsikli;
- E) sutkaliq daşınmalı yükün həcmi.

552) Sual: Bir avtomobilin texniki xarakteristikasına görə yükgötürmə qabiliyyəti 10 tona bərabərdirsə, faktiki olaraq 9,5 ton yükgötürmə qabiliyyətinə malikdirlər, onda avtomobilin avtomobilin yükgötürmə qabiliyyətindən istifadə əmsalı nəyə bərabərdir?

- A) 0,6;
- B) 10,05;
- C) 0,9;
- D) 2;
- E) 1,1.

553) Sual: Plan ilində maşınqayırma zavodunun mexaniki-emal sexində növbə ərzində 800 ton yük daşınmalıdır. Bir avtomobilin texniki xarakteristikasına görə yükgötürmə qabiliyyəti 10 ton, faktiki olaraq 9,5 ton, iş növbəsinin uzunluğu 420 dəqiqə, avtomobilin bir reysinə sərf olunan vaxt plan üzrə 21 dəqiqə və faktiki olaraq isə 22 dəqiqə olarsa, onda avtomobilə olan tələbatın həcmi nəyə bərabərdir?

- A) 5
- B) 6
- C) 4,5;
- D) 3
- E) 8

554) Sual:Yük axınlarının göstəricilərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- A) yüklərin hərəkət məsafəsi;
- B) yüklərin hərəkət yolu;
- C) yüklərin fiziki-texniki xüsusiyyətləri;
- D) yüklərin qabarit ölçüləri;
- E) yüklərin saxlanma yeri.

555) Sual: Dairəvi reyslər sxemində sexlərin xammal və materiallarla təminatı necə həyata keçirilir?

- A) eyni zonada yerləşən bir neçə is-teh-lakçı sex xammal və materiallarla bir reyslə təchiz edilir;
- B) nəqliyyatın hər bir sexə doğru sə-fəri yüklə, anbara qayidanda boş, yaxud tara ilə olur;
- C) anbar bir deyil, bir neçə sexlə fərdi şəkildə əlaqə sax-la-yır və onları ayrı-ayrılıqda xammal və materiallarla təchiz edilir;
- D) müxtəlif zonalarda yerləşən is-teh-lakçı sexlər xammal və materiallarla ayrı-ayrı reyslərlə təchiz edilir;
- E) anbar bir deyil, bir neçə sexlə fərdi şəkildə əlaqə sax-la-yır və onlar xammal və materiallarla müxtəlif reyslərlə təchiz edilir.

556) Sual: Anbarların texniki cəhətdən təhciz olunması hansı amildən asılı deyildir?

- A) saxlanılan materialların növündən;
- B) saxlanılan materialların forma və miqdardından;
- C) materialların nəqli sisteminən;
- D) anbarların yerləşməsindən
- E) müəssisənin təşkilati strukturundan.

557) Sual: Aşağıdakılardan hansı materialların sexlərə, istehsal sahələrinə və iş yerlərinə çatdırılması üsullarına aiddir?

- A) passiv və fəal üsullar;
- B) perspektiv və cari üsullar;
- C) texniki və texnoloji üsullar;
- D) adəi və iriləşdirilmiş üsullar;
- E) analitik və eksperimental üsullar;

558) Sual: Aşağıdakılardan hansı təyinatına görə müəssisə anbarlarının növlərinə aiddir?

- A) bağlı anbarlar;
- B) təchizat anbarları;
- C) sex anbarları;**
- D) universal anbarlar;
- E) ixtisaslaşdırılmış.

559) Sual: Təyinatına görə müəssisə anbarları hansı qruplara bölünür?

- A) bağlı anbarlar, açıq anbarlar, yarım-açıq anbarlar və xüsusi anbarlar;

- B) təchizat, istehsal və satış anbarları;
- C) ümumizavod və sex anbarları;**
- D) avadanlıq, alətlər, materiallar, ehtiyat hissələri, yarımfabrikatlar, hazır məhsullar, təsərrüfat inventarları və istehsal tullantıları saxlanması üçün yaradılan anbarlar;
- E) ixtisaslaşdırılmış, universal və qarışq anbarlar.

560) Sual:Aşağıdakılardan hansı funksiyalarına görə müəssisə anbarlarının növlərinə aiddir?

- A) bağlı anbarlar;
- B) təchizat anbarları;**
- C) sex anbarları;
- D) universal anbarlar;
- E) ixtisaslaşdırılmış.

561) Sual:Aşağıdakılardan hansı funksiyalarına görə müəssisə anbarlarının növlərinə aid deyildir?

- A) təchizat anbarları
- B) istehsal anbarları;
- C) sex anbarları;**
- D) satış anbardarı;
- E) istehsal və satış anbarları;

562) Sual:Aşağıdakılardan hansı konstruksiyasına görə müəssisə anbarlarının növlərinə aiddir?

- A) açıq anbarlar;**
- B) təchizat anbarları;
- C) sex anbarları;
- D) ixtisaslaşdırılmış anbarlar;
- E) universal anbarlar.

563) Sual:Aşağıdakılardan hansı konstruksiyasına görə müəssisə anbarlarının növlərinə aid deyildir?

- A) bağlı anbarlar;
- B) yarım-açıq anbarlar;
- C) açıq anbarlar;**

- D) xüsusi anbarlar;
- E) ixtisaslaşdırılmış.

564) Sual: Konstruksiyasına görə müəssisə anbarları hansı qruplara bölünür?

- A) bağlı anbarlar, açıq anbarlar, yarım-açıq anbarlar və xüsusi anbarlar;
- B) təchizat, istehsal və satış anbarları;
- C) ümumizavod və sex anbarları;
- D) avadanlıq, alətlər, materiallar, ehtiyat hissələri, yarımfabrikatlar, hazır məhsullar, təsərrüfat inventarları və istehsal tullantıları saxlanması üçün yaradılan anbarlar;
- E) ixtisaslaşdırılmış, universal və qarışiq anbarlar.

565) Sual: Maşınqayırma zavodunda iş növbəsinin uzunluğu 420 dəqiqəyə, avtomobilin bir reysinə sərf olunan vaxt 21 dəqiqəyə bərabərdirsə, avtomobilin reyslərinin sayı nəyə bərabərdir?

- A) 21
- B) 42
- C) 4,5;
- D) 20**
- E) 8

566) Sual:Sənaye müəssisələrində yükdaşıma sistemlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- A) fasiləsiz və fasıləli;
- B) standart-qrafik və sifarişlər üzrə;**
- C) daimi və mövsümü;
- D) cari və opreativ;
- E) cari və perspektiv.

567) Sual:Nəqliyyat vasitələri fəaliyyət göstərmə müddətlərinə görə bölünür:

- A) fasiləsiz və fasıləli fəaliyyət göstərənlər;
- B) daimi və mövsümi fəaliyyət göstərənlər;**
- C) üfiqi, şaquli və maili istiqamətlərdə daşıyan nəqliyyat vasitələri;
- D) qrafiklər və operativ planlar əsasında fəaliyyət göstərənlər;

E) mexanikləşdirilmiş və avtomatlaşdırılmış nəqliyyat vasitələri.

568) Sual: Nəqliyyat vasitələri iş rejimlərinə görə bölünür:

- A) fasiləsiz və fasıləli fəaliyyət göstərənlər;
- B) müəssisədaxili və müəssisədən xaric fəaliyyət göstərənlər;
- C) çağırışçı və çağrılsız rejimlə fəaliyyət göstərənlər;
- D) qrafiklər və operativ planlar əsasında fəaliyyət göstərənlər;
- E) fasiləsiz və çağrılsı rejimlə fəaliyyət göstərənlər.

569) Sual: Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisələində nəqliyyat təsərrüfatının işçiləri peşə tərkibinə daxil deyil?

- A) sürücülər;
- B) krançılar;
- C) nəqliyyat vasitələrinin təmiri ilə məşğul olan çilingərlər;
- D) yükləyici fəhlələr
- E) əsas fəhlələr.

570) Sual: İri və orta seriyalı istehsallarda nəqliyyat xidmətinin hansı növlərindən istifadə edilir?

- A) çağrılsı və əvvəlcədən tərtib edilmiş qrafiklər üzrə;
- B) çağrılsı və çağrılsız
- C) əvvəlcədən tərtib edilmiş qrafiklər və günlük operativ plan tapşırıqları üzrə;
- D) çağrılsı və günlük operativ plan tapşırıqları üzrə;
- E) çağrılsız və günlük operativ plan tapşırıqları üzrə.

571) Sual: Fərdi və kiçik seriyalı istehsallarda nəqliyyat xidmətinin hansı növlərindən istifadə edilir?

- A) çağrılsı və əvvəlcədən tərtib edilmiş qrafiklər üzrə;
- B) çağrılsı və çağrılsız;
- C) əvvəlcədən tərtib edilmiş qrafiklər və günlük operativ plan tapşırıqları (sifarişləri) üzrə;
- D) çağrılsı və günlük operativ plan tapşırıqları (sifarişləri) üzrə;
- E) çağrılsız və günlük operativ plan tapşırıqları (sifarişləri) üzrə.

572) Sual: Zavoddaxili nəqliyyat təsərrüfatının tərkibi və quruluşuna aşağıdakı amillərdən hansı təsir göstərir?

- A) daşınacaq xammal və materialların növləri;
- B) istehsalın səmərəliliyi
- C) daşınacaq məhsulların qiymətləri;
- D) daşınacaq xammal və materialların qiymətləri;
- E) istifadə edilən avadanlıqların yaşıları.

573) Sual: Zavoddaxili nəqliyyat təsərrüfatının tərkibi və quruluşuna aşağıdakı amillərdən hansı təsir göstərmir?

- A) istehsalın təşkili forması;
- B) istehsalın təşkili tipi;
- C) daşınacaq məhsulların növləri
- D) daşınacaq xammal və materialların növləri;
- E) istifadə edilən avadanlıqların yaşıları.

574) Sual: Zavoddaxili nəqliyyat təsərrüfatının əsas vəzifələrinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- A) nəqliyyat vasitələrinin satışının təşlini təmin etməkdən;
- B)** nəqliyyat vasitələrinə texniki xidmət göstərməkdən;
- C) nəqliyyat sahəsi üzrə mütəxəssis hazırlamaqdan;
- D) nəqliyyat vasitələrinin amortizasiyasının hesablamaqdan;
- E) yeni və məhsuldar nəqliyyat vasitələri yaratmaqdan.

575) Sual: Zavoddaxili nəqliyyat təsərrüfatının əsas vəzifələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyildir?

- A) istehsal prosesini müntəzəm surətdə bütün zəruri maddi-enerji və əmək ehtiyatları ilə təmin etməkdən;
- B) nəqliyyat vasitələrinə texniki xidmət göstərməkdən;
- C) nəqliyyat təsərrüfatının saxlanılmasına çəkilən xərcləri minimuma endirməkdən;
- D) yüksək səviyyədə nəqliyyat xidməti göstərməkdən;
- E) yeni və məhsuldar nəqliyyat vasitələri yaratmaqdan.

576) Sual: Anbarların texniki cəhətdən təhciz olunması hansı amildən asılıdır?

- A) saxlanılan materialların növü, forma və miqdardından;
- B) əsas fondların dəyərindən;
- C) müəssisədə əməyin təşkili səviyyəsindən

D) müəssisədə kadrların ixtisas səviyyəsindən;

E) müəssisənin təşkilati strukturundan.

577) Sual: İxtisaslaşdırılma dərəcəsinə görə müəssisə anbarları hansı qruplara bölünür?

A) bağlı anbarlar, açıq anbarlar, yarım-açıq anbarlar və xüsusi anbarlar;

B) təchizat, istehsal və satış anbarları;

C) ümumizavod və sex anbarları

D) avadanlıq, alətlər, materiallar, ehtiyat hissələri, yarımfabrikatlar, hazır məhsullar, təsərrüfat inventarları və istehsal tullantıları saxlanması üçün yaradılan anbarlar;

E) ixtisaslaşdırılmış, universal və qarışiq anbarlar.

578) Sual: Nəqliyyat vasitələri mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması dərəcəsinə görə bölünür:

A) fasıləsiz və fasıləli fəaliyyət göstərənlər;

B) daimi və mövsümi fəaliyyət göstərənlər;

C) üfiqi, şaquli və maili istiqamətlərdə daşıyan nəqliyyat vasitələri;

D) qrafiklər və operativ planlar əsasında fəaliyyət göstərənlər;

E) mexanikləşdirilmiş və avtomatlaşdırılmış nəqliyyat vasitələri.

579) Sual: Nəqliyyat vasitələri hərəkət etmə istiqamətlərinə görə bölünür:

A) fasıləsiz və fasıləli fəaliyyət göstərənlər

B) daimi və mövsümi fəaliyyət göstərənlər;

C) üfiqi, şaquli və maili istiqamətlərdə daşıyan nəqliyyat vasitələri;

D) qrafiklər və operativ planlar əsasında fəaliyyət göstərənlər;

E) mexanikləşdirilmiş və avtomatlaşdırılmış nəqliyyat vasitələri.

580) Sual: Zavoddaxili nəqliyyat vasitələri aşağıdakilar arasındaki hansı əlaqəni təmin etmir?

A) müəssisə xammal və material anbarı ilə iş yerlərini;

B) müəssisə ilə dəmiryolu stansiyaları;

C) müəssisə sexləri arasında;

D) müəssisənin sexləri ilə hazır məhsul anbarları;

E) müəssisənin xammal və material anbarı ilə sex.

581) Sual: Zavodxarici nəqliyyat vasitələri aşağıdakılardan hansı əlaqəni təmin edir?

- A) müəssisə xammal və material anbarı ilə iş yerlərini;
- B) müəssisə ilə dəmiryolu stansiyaları;**
- C) müəssisə sexləri arasında;
- D) müəssisənin sexləri ilə hazır məhsul anbarları;
- E) müəssisənin xammal və material anbarı ilə sex.

582) Sual: Zavoddaxili nəqliyyat vasitələri aşağıdakılardan hansı əlaqəni təmin edir?

- A) müəssisə ilə dəniz limanları;
- B) müəssisə ilə dəmiryolu stansiyaları;**
- C) müəssisə ilə aeroport;
- D) müəssisə ilə təchizat bazaları;
- E) müəssisənin xammal və material anbarı ilə sex.**

583) Sual: Zavodxarici nəqliyyat vasitələri aşağıdakılardan hansı əlaqəni təmin etmir?

- A) müəssisə ilə dəniz limanları;**
- B) müəssisə ilə dəmiryolu stansiyaları;**
- C) müəssisə ilə aeroport;**
- D) müəssisə ilə təchizat bazaları;**
- E) müəssisənin xammal və material anbarı ilə sex.**

584) Sual:Müəssisədə nəqliyyat vasitələrinin növlərinin seçilməsində hansı amil nəzərə alınır?

- A) nəqliyyat vasitələrinin təyinatı;**
- B) nəqliyyat vasitələrinin iş rejimləri;**
- C) nəqliyyat vasitələrinin fəaliyyət göstərmə müddəti;**
- D) nəqliyyat vasitələrinin hərəkətətmə istiqamətləri;**
- E) nəqliyyat vasitələrini idəarəedənlərin yaşı.**

585) Sual: Maddi-texniki təminatın hansı forması seçilərkən tranzit və sifariş normaları əsas götürülür?

- A) Kontrakt sistemi**

B) «Dəqiq vaxtında» sistemi;

C) Tranzit forma;

D) Anbar forma

E) Ənənəvi forma;

586) Sual:Müəssisədə sexlərin materiallarla mərkəzləşdirilmiş üsulla təchiz edilməsində hansı sxemdən istifadə edilmir?

A) rəqqas;

B) şüa;

C) dairəvi;

D) zona;

E) zona-dairəvi;

587) Sual:İl ərzində müəssisə daxilində 130 min ton yükün daşınması gözlənilir. Bir avtomobilin yükgötürmə qabiliyyəti 10 ton, onun yükgötürmə qabiliyyətindən istifadə əmsalı 0,9 və il ərzindəki reyslərinin sayı 700 olarsa, müəssisənin il ərzində belə avtomobilə olan tələbatı nə qədərdir?

A) 25

B) 21

C) 24

D) 20

E) 19

588) Sual:Müəssisədə fasiləsiz işləyən nəqliyyat vasitələrinin və ya konveyerlərin sayı necə müəyyən olunur?

A) bir saatlıq yükdaşımnanın həcmi və nəqliyyat vasitəsinin saatlıq məhsuldarlığına bölməklə;

B) nəqliyyat vasitəsinin saatlıq məhsuldarlığının saatlıq daşınmalı yükün həcminə bölməklə;

C) nəqliyyat vasitəsinin yükgötürmə qabiliyyətinin nəqliyyat vasitələrinin sayına vurmaqla;

D) sutkalıq yükdaşımnanın həcmi aydakı günlərin sayına vurmaqla;

E) yük daşimanın qeyri-ahəngdarlığını nəzərə alan əmsalın daşınan yüklərin həcminə vurmaqla.

589) Sual:Müəssisədə sexlərarası daşımalar üçün fasiləli fəaliyyət göstərən nəqliyyat vasitələrinin sayı necə müəyyən olunur?

A) sutkalıq daşınmalı yükün həcmini nəqliyyat vasitəsinin sutkalıq məhsuldarlığına bölməklə;

B) nəqliyyat vasitəsinin sutkalıq məhsuldarlığının sutkalıq daşınmalı yükün həcminə bölməklə;

C) nəqliyyat vasitəsinin yükgötürmə qabiliyyətinin nəqliyyat vasitələrinin sayına vurmaqla;

- D) sutkaliq yükdaşimanın həcmi aydakı günlərin sayına vurmaqla;
- E) yük daşimanın qeyri-ahəngdarlığını nəzərə alan əmsalın daşınan yüklərin həcmində vurmaqla.

590) Sual:Müəssisədə nəqliyyat vasitələrini seçərkən hansı şərtləri nəzərə almaq zəruridir?

- A) yük axınlarının göstəriciləri
- B) nəqliyyat vasitələri xidmət etdikləri istehsal proseslerinin texniki və təşkilati xüsusiyyətləri;
- C) nəqliyyat vasitələri iqtisadi göstəricilərinə görə mövcud variantlar arasında ən səmərəli olması;
- D) nəqliyyat vasitələrinin xidmət göstərdikləri sahədə əmək məhsuldarlığını yüksəltməsi imkanı;
- E) yeni nəqliyat vasitələri növlərinin yaradılması üzrə elmi-tədqiqat və təcrübə işlərinin dəyəri.

591) Sual:Aşağıdakılardan hansı anbar təsərrüfatının funksiyalarına aid deyildir?

- A) xammal və materialların qəbulu və saxlanması;
- B) xammal və materialların istehsala buraxılışı;
- C) hazır məhsulun alıcıyı yollanması üçün hazırlanması;
- D) material ehtiyatlarının hərəkətinin uçotunun aparılması;
- E) müəssisəyə daxil olan xammal və materialların keyfiyyətinə nəzarət.

592) Sual: Anbarların faydalı sahəsi necə müəyyən olunur?

- A) döşəmənin 1 kv. metrinə yüklən-mənin müəyyən olunması əsasında;
- B) əsas fondların yüklənməsi əsasında;
- C) istehsal meydançalarının 1 kv.m-nə düşən məhsulun həcmi ilə;
- D) iş maşın və avadanlıqlarının tutduğu sahə əsasında;
- E) stasionar qaldırıcı-nəqliyyat avadanlıqlarının tutduğu sahə əsasında.

593) Sual: Anbarın ümumi sahəsi hesablanarkən aşağıdakılardan hansı nəzərə alınır?

- A) faydalı sahə;
- B) qəbul etmə və buraxılış meydançalarının tutduğu sahə;
- C) xidməti sahə;
- D) iş maşın və avadanlıqlarının tutduğu sahə;
- E) stasionar qaldırıcı-nəqliyyat avadanlıqlarının tutduğu sahə.

594) Sual: Sənaye müəssisələrində material resurslarının ehtiyatları üzrə maksimum-minimum nəzarət üsulunun tətbiqində material ehtiyatlarının minimum qalığı necə hesablanır?

- A) sığorta ehtiyatı ilə hazırlıq ehtiyatının cəmi və maksimum cari ehtiyat toplanır;
- B) sığorta ehtiyatı və maksimum cari ehtiyat toplanır;
- C) maksimum cari ehtiyatdan sığorta ehtiyatı çıxılır;
- D)** sığorta ehtiyatı ilə hazırlıq ehtiyatının cəmi və minimum cari ehtiyat toplanır;
- E) sığorta ehtiyatı ilə hazırlıq ehtiyatının cəmi kimi.

595) Sual: Yükdaşımada istifadə edilən keyfiyyət göstəricisi hansıdır?

- A) yükün daşınma məsafəsi
- B) kub metr
- C) kvadrat metr
- D)** orta daşınma məsafəsi
- E) ton kilometr

596) Sual: Yük dövrüyyəsi necə göstəricidir?

- A) kəmiyyət
- B) keyfiyyət
- C) tələbat
- D) istehsal
- E) istehlak

597) Sual: Yükdaşımı prosesi hansı sistemlə həyata keçirilir?

- A)** standart-qrafik sistemi;
- B) plan-xəbərdarlıq sistemi;
- C) akkord sistemi;
- D) briqada sistemi;
- E) tarif sistemi.

598) Sual: Fasiləli fəaliyyət göstərən nəqliyyat vasitələrinə hansı aiddir?

- A) boru kəmərləri;

- B) jalob sistemini;
- C) konveyerlər;
- D) lokomotivlər;**
- E) axın xətləri.

599) Sual: Fasiləsiz fəaliyyət göstərən nəqliyyat vasitələrinə hansı aiddir?

- A) körpü kranları;
- B) axın xətləri;**
- C) elektrokarlar;
- D) avtokarlar;
- E) avtomobilər.

600) Sual: Fasiləli fəaliyyət göstərən nəqliyyat vasitələrinə hansı aid deyil?

- A) Lokomotivlər;
- B) avtomobilər;
- C) elektrokarlar;
- D) avtokarlar;
- E) axın xətləri.**

601) Sual: Fasiləsiz fəaliyyət göstərən nəqliyyat vasitələrinə hansı aid deyil?

- A) boru kəmərləri;
- B) jalob sistemini;
- C) konveyerlər;
- D) avtokarlar;**
- E) axın xətləri.

602) Sual: Nəqliyyat vasitələri seçilərkən hansı tələbə əməl ounmur?

- A) istifadə olunan nəqliyyat vasitələrinin texniki parametrlərindən maksimum istifadə olunmalıdır;
- B)) seçilmiş nəqliyyat növünün texniki parametrləri həmin nəqliyat növünün xidmət etdiyi istehsal prosesinin texniki və təşkilati xüsusiyyətlərinə müvafiq gəlməlidir;
- C) müəyyən edilmiş nəqliyyat vasitələri müasir dövrün tələblərinə cavab verməlidir;

- D) seçilmiş nəqliyyat vasitəsi yaxşı manevrililik xüsusiyyətinə malik olmalıdır;
E) nəqliyyat vasitələrinin istehsalçılarının əmək məhsuldarlığı yüksək olmalıdır.

603) Sual: Yük dövrüyyəsinin həcm göstəriciləri hansıdır?

- A) kvadrat metr
- B) kub metr
- C) ton
- D) ton kilometr**
- E) orta daşınma məsafəsi

604) Sual: Hazırlıq ehtiyatının həcmi necə hesablanır?

- A) istehsal proqraması materialın kəmiyyət və keyfiyyətjə qəbuluna və is---teh---sal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxta nisbəti kimi;
- B) materialın kəmiyyət və keyfiyyətjə qəbuluna və is---teh---sal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxt--- istehsal proqramasına vurulur---
- C) materialın kəmiyyət və keyfiyyətjə qəbuluna və is---teh---sal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxt--- materialdan orta günlük məsrəf normasına nisbəti kimi;
- D) materialdan orta günlük məsrəf norması materialın kəmiyyət və keyfiyyətjə qəbuluna və is---teh---sal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxt---a nisbəti kimi;
- E) materialdan orta günlük məsrəf norması materialın kəmiyyət və keyfiyyətjə qəbuluna və is---teh---sal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxt---a vurulur---**

605) Sual: Cari ehtiyatın maksimum həcmi necə hesablanır?

- A) orta günlük material məsrəfi norması iki məhsul göndərilməsi arasındaki vaxt interva---linə nisbəti kimi;
- B) orta günlük material məsrəfi norması iki məhsul göndərilməsi arasındaki vaxt interva---linə vurulur---**
- C) iki məhsul göndərilməsi arasındaki vaxt interva---lı orta günlük material məsrəfi normasına nisbəti kimi;
- D) orta günlük material məsrəfi norması istehsal proqramasın vurulur---
- E) iki məhsul göndərilməsi arasındaki vaxt interva---lı istehsal proqramasına vurulur---

606) Sual: Anbarın ümumi sahəsinə hansı amil təsir göstərmir?

- A) saxlanan materialların tutuduğu sahə;
- B) istehsal meydançasının sahəsi;
- C) qəbul etmə və buraxılış meydançalarının tutuduğu sahə;

D) xidməti sahə, yəni kantor və digər xidməti tikililərin tutduğu sahə;

E) stasionar qaldırıcı-nəqliyyat və digər avadanlıqların tutduğu sahə

607) Sual: İstehsal-texniki təyinatlı məhsulların növlərinə anbarlar hansı qruplara bölünür?

A) bağlı anbarlar, açıq anbarlar, yarım-açıq anbarlar və xüsusi anbarlar;

B) təchizat, istehsal və satış anbardarı;

C) ümumizavod və sex anbarları;

D) avadanlıq, alətlər, materiallar, ehtiyat hissələri, yarımfabrikatlar, hazır məhsullar, təsərrüfat inventarları və istehsal tullantıları saxlanması üçün yaradılan anbarlar;

E) ixtisaslaşdırılmış, universal və qarışiq anbarlar.

608) Sual: Funksiyalarına görə anbarlar hansı qruplara bölünür?

A) bağlı anbarlar, açıq anbarlar, yarım-açıq anbarlar və xüsusi anbarlar;

B) təchizat, istehsal və satış anbardarı;

C) ümumizavod və sex anbarları;

D) avadanlıq, alətlər, materiallar, ehtiyat hissələri, yarımfabrikatlar, hazır məhsullar, təsərrüfat inventarları və istehsal tullantıları saxlanması üçün yaradılan anbarlar;

E) ixtisaslaşdırılmış, universal və qarışiq anbarlar;

609) Sual: Müəssisə nəqliyyat vasitələrindən istifadə dərəcəsi xarakterizə edən göstəriciyə aid deyil?

A) nəqliyyat vasitəsinin yük götürmə qabiliyyətindən istifadə əmsalı

B) nəqliyyat vastəsinin iş vaxtından istifadə əmsalı

C) nəqliyyat vasitəsinin materialtutumluğu əmsalı

D) nəqliyyat vasitəsinin ümumi yürüsdən istifadə əmsalı

E) nəqliyyat vasitənin reyslərindən istifadə əmsalı

610) Sual: Müəssisə ay ərzində 4650 ədəd məmulat hazırlamışdır. Bunun 1500 ədədi 1-ci ongönlükdə, 1550 ədədi 2-ci ongönlükdə, 1600 ədəd isə 3-cü ongönlükdə hazırlanmışdır. Bu məlumatlar əsasında demək olar:

A) müəssisə birqərarlı işləmişdir;

B) müəssisə ahəngdar işləmişdir;

C) müəssisə səmərəli işləmişdir;

- D) müəssisə zərərlə işləmişdir;
E) müəssisə istehsal gücündən tam istifadə etmişdir.

611) Sual: İstehsalın ahəngdarlığı dedikdə,

- A) əvvəlcədən tərtib edilmiş plan-qrafik əsasında eyni vaxt müddəti ərzində (məsələn, ongönlükdə, ayda və s.) eyni miqdarda məhsul buraxılışı nəzərdə tutulur;
B) əvvəlcədən tərtib edilmiş plan-qrafik əsasında eyni vaxt müddəti ərzində (məsələn, ongönlükdə, ayda və s.) eyni sayda işçilərin işləməsi nəzərdə tutulur;
C) əvvəlcədən tərtib edilmiş plan-qrafik əsasında eyni vaxt müddəti ərzində (məsələn, ongönlükdə, ayda və s.) eyni sayda avadanlıqların işləməsi nəzərdə tutulur;
D) dövrlər (ay, ongönlük, gün, saat) üzrə bərabər, yaxud artan ölçüdə (əgər bu planda nəzərdə tutulmuşdursa) məhsul buraxılışı nəzərdə tutulur;
E) eyni müddət ərzində fərqli sayda fəhlələrin işləməsi nəzərdə tutulur.

612) Sual: Müəssisənin (sexin, istehsal sahəsinin) birqərarda işləməsi dedikdə,

- A) əvvəlcədən tərtib edilmiş plan-qrafik əsasında eyni vaxt müddəti ərzində (məsələn, ongönlükdə, ayda və s.) eyni miqdarda məhsul buraxılışı nəzərdə tutulur;
B) əvvəlcədən tərtib edilmiş plan-qrafik əsasında eyni vaxt müddəti ərzində (məsələn, ongönlükdə, ayda və s.) eyni sayda işçilərin işləməsi nəzərdə tutulur;
C) əvvəlcədən tərtib edilmiş plan-qrafik əsasında eyni vaxt müddəti ərzində (məsələn, ongönlükdə, ayda və s.) eyni sayda avadanlıqların işləməsi nəzərdə tutulur;
D) əvvəlcədən tərtib edilmiş plan-qrafik əsasında eyni vaxt müddəti ərzində (məsələn, ongönlükdə, ayda və s.) eyni sayda əsas fəhlələrin işləməsi nəzərdə tutulur;
E) eyni müddət ərzində fərqli sayda fəhlələrin işləməsi nəzərdə tutulur.

613) Sual: Birqərarlıq əmsalının hansı ədədə yaxın olması müsbət hal hesab edilir?

- A) 1
B) 0
C) 0,5;
D) 10
E) -1.

614) Sual: Müəssisədə dispeçer xidmətinin tərkibinə nələr daxildir?

- A) plan-dispetçer bürosu, sahənin dispetçeri və əsas sexlər;
- B) istehsal-dispetçer şöbəsi, əmək haqqı şöbəsi və operativ istehsal bölməsi;
- C) istehsal-dispetçer şöbəsi, plan-dispetçer bürosu və sahənin dispetçeri;**
- D) istehsal-dispetçer şöbəsi, plan-dispetçer bürosu və normallaşdırılma bürosu;
- E) istehsal-dispetçer şöbəsi, plan-dispetçer bürosu və loqistika xidməti.

615) Sual: Dispetçerləşdirmə:

- A) istehsal programının tərtibinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini əhatə edir;
- B) müəssisədə istehsalın səmərəliliyinin yüksəldilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir;
- C) iş qrafikləri və istehsal programını yerinə yetirmək üçün müəssisənin ayrı-ayrı bölmələri arasında, yaxud bir neçə müəssisə arasında birləşdirilməsi təmin olunması məqsədilə istehsal proseslərinin idarə olunmasının koordinasiyası və onlara operativ nəzarətin mərkəzləşdirilməsidir;**
- D) müəssisədə investisiya qoyuluşlarının səmərəliliyinin yüksəldilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir;
- E) müəssisədə idarəetmə sisteminin formallaşdırılması və heyətin idarəedilməsi üzrə tədbirlər sistemini özündə əks etdirir.

616) Sual: İstehsal prosesində operativ tənzimlənmənin əsas şərti nədən ibarətdir?

- A) texnoloji intizama riayət etmək**
- B) avadanlıqları yerləşdirmək
- C) işçiləri yerləşdirmək
- D) işin lahiyələşdirilməsi
- E) maddi stimullaşdırma

617) Sual: Müəssisədə operativ-istehsal planlaşdırılması:

- A) istehsal programının tərtibinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir;
- B) müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir;**
- C) müəssisədə peşə və ixtisaslar üzrə işçilərə tələbatın hesabdanması ;
- D) müəssisədə maliyyə vəsaitlərinə tələbatın hesablanması və maliyyə vəsaitlərdən səmərəli istifadə məsələlərini əks etdirir;
- E) müəssisədə idarəetmə sisteminin təkmilləşdirilməsi üzrə tədbirləri əks etdirir.

618) Sual: Müəssisədə operativ-istehsal planlaşdırılmasının əsas vəzifələrinə aid deyil:

- A) istehsal programının və müəssisənin inkişaf planının digər göstəricilərinin vaxta görə yerinə yetirilməsinin dəqiqləşdirilməsi;
- B) yerinə yetirilməsi müddətləri göstərilməklə tapşırıqların konkretləşdirilməsi və sex, sahə, briqada və iş yerlərinə göndərilməsi;**

- C) müəssisədə peşə və ixtisaslar üzrə işçilərə tələbatın hesabdanması;
- D) zaman və məkan baxımından material resurslarının hərəkət qrafiklərinin tərtibi və onun icraçılara təqdim edilməsi;
- E) mütərəqi təqvim-plan normativlərinin hazırlanması.

619) Sual: İstehsal prosesinin operativ tənzimlənməsinin məqsədi nədən ibarətdir?

- A) müəssisənin istehsal programının yerinə yetirilməsi üçün zəruri işçi heyətinin formalasdırılması;
- B) müəssisədə əmək kollektivinin sosial inkişafı üçün tədbirlərin işlənib hazırlanması;
- C) müəssisədə yeni və mütərəqqi norma və normativlərinin işlənib hazırlanması;
- D) müəssisədə istehsal gücündən istifadənin yaxşılaşdırılması üzrə tədbirlərin işlənib hazırlanması;
- E) texnoloji proseslərin müəyyən edilmiş normativlərdən və üsullardan kənarlaşma hallarının aradan qaldırılması üçün zəruri texniki-təşkilati tədbirlərin işlənib hazırlanması.

620) Sual: Maşınqayınma zavodunun mexaniki-emal sexi plan üzrə on gün ərzində 3000 ədəd (hər gün 300 ədəd) məlumat hazırlamalı olduğu halda, faktiki olaraq 2970 ədəd (iki gün planda nəzərdə tutulduğundan az) məlumat istehsal etmişdir. Birqərarlıq əmsali nəyə bərabərdir?

- A) 1,01;
- B) 1,1;
- C) 0,99;
- D) 0,97;
- E) 0,93.

621) Sual: Aşağıdakılardan hansı müəssisədə operativ-istehsal planlaşdırılmasının vəzifələrinə aiddir?

- A) istehsalın bütün mərhələlərini (əməliyyatlarını) uzlaşdırmaq və qarşılıqlı əlaqələndirmək, istehsalın ahəngdar gedişatının təmin olunması üçün lazımi təşkilati-texniki tədbirləri işləyib hazırlamaq;
- B) müəssisənin uzunmüddəti inkişaf istiqamətlərini müəyyən etmək;
- C) müəssisədə peşə və ixtisaslar üzrə işçilərə tələbatın hesabdanması;
- D) yeni məhsulların hazırlanması və mənimsənilməsini təmin etmək;
- E) müəssisənin maddi-texniki təminatını əhatə etmək.

622) Sual: Müəssisədə istehsal prosesinin operativ tənzimlənməsinin əsas prinsiplərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- A) operativ tənzimləmə planlı, kompleks xarakter daşımmalı və qənaətçil olmalıdır;
- B) operativ tənzimləmə mütənəasib, proporsional və düzxətli olmalıdır;

- C) operativ tənzimləmə davamlı, sabit və fasiləsiz olmalıdır;
- D) operativ tənzimləmə faydalı, səmərəli və planlı olmalıdır;
- E) operativ tənzimləmə kompleks xarakter daşımalı və uzunmüddətli olmalıdır.

623) Sual:Müəssisədə istehsalın ahəngdar gedişatının təmin olunmasının mühüm şərti hansıdır?

- A) təchizatda ahəngdarlıq
- B) istehsal ehtiyatlarının yaradılması
- C) istehsal heyyətinə təlabatın düzgün müəyyən edilməsi
- D) anbar təsərrüfatının səmərəli təşkili
- E) məhsulgondərmə haqqında müqavilələrin bağlanması

624) Sual: Maşınqayırma zavodlarında operativ-istehsal planlaşdırılmasının hansı sistemi tətbiq edilmir?

- A) maşın-komplekt;
- B) komplekt-qovşaq;
- C) hissələr üzrə;
- D) standart-plan;
- E) maşın-mühit-insan

625) Sual:İstehsal prosesinə operativ nəzarət üçün aşağıdakılardan hansından istifadə edilir?

- A) layihə tapşırıqlarından;
- B) eskiz layihəsindən;
- C) işçilərin əmək kitabçılarından;
- D) növbə-günlük tapşırıqların yerinə yetirilməsi haqqındaki hesabatlardan;
- E) müəssisənin baş planından.

626) Sual:Aşağıdakılardan hansı müəssisənin və onun istehsal bölməlerinin ahəngdar işləməsinin əsas təşkilati-texniki şərtlərinə aid deyil?

- A) istehsalın və əməyin düzgün təşkili və onun təkmilləşdirilməsi;
- B) məhsul buraxılışı üzrə tapşırıqların elmi cəhətdən əsaslandırılması;
- C) məhsulun keyfiyyəti üzərində operativ nəzarətin səmərəli təşkili;
- D) istehsalın vaxtı-vaxtında maddi-enerji ehtiyatları ilə təchiz olunması;
- E) istehsal avadanlıqlarının amortizasiya normalarının artırılması.

627) Sual: Dispetçer mərkəzinə aşağıdakılardan hansı aid deyildir?

- A) dispetçerin iş yeri;
- B) dispetçer pultu;
- C) dispetçer lövhəsi;
- D) köməkçi avadanlıq və aparatlar olan otaq;
- E)** dispetçer avadanlıqlarının istehsalı sexi.

628) Sual: Dispetçerləşdirməyə aşağıdakılardan nəyi əhatə etmir?

- A) texnoloji proseslərin idarə edilməsi;
- B) material ehtiyatlarının operativ bölgüsünü;
- C) nəqliyyat vasitələrinin operativ bölgüsünü;
- D) texnoloji maşın və mexanizmlərin işinin uçotunu;
- E)** texnoloji proseslərin layihələndirilməsini.

629) Sual: Müəssisənin qeyri-ahəngdar işləməsi aşağıdakılardan hansına təsir göstərmir?

- A) mövcud istehsal güclərindən istifadəni pisləşdirir
- B) əmək ehtiyatlarından istifadəni pisləşdirir;
- C) məhsulun keyfiyyətinə mənfi təsir göstərir;
- D) maddi-enerji ehtiyatlarından istifadəni pisləşdirir;
- E)** işçilərin ixtisas səviyyələrinin azaldır.

630) Sual: İstehsal prosesinə operativ nəzarət üçün aşağıdakılardan hansından istifadə edilmir?

- A) hazır məhsulların qəbul olunması haqqındaki aktlardan;
- B) marşrut xəritələrindən;
- C) iş vərəqələrindən;
- D) növbə-günlük tapşırıqların yerinə yetirilməsi haqqındaki hesabatlardan;
- E)** müəssisənin baş planından.

631) Sual: Texnoloji intizam dedikdə:

- A)** istehsal prosesində məhsul hazırlanması texnologiyasının tələblərinə əməl olunması başa düşür;

- B) müəssisədə hesablanan vergilərin vaxtlı-vaxtında ödənilməsi başa düşülür;
- C) müəssisədə kadrların vaxtlı-vaxtında attestasiya olunması başa düşülür;
- D) müəssisədə yeni texnologiyaların yaradılmasını nəzərdə tutulur;
- E) istehsal prosesində məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi başa düşülür.

632) Sual:Müəssisənin fəaliyyətinin aşağıdakılardan hansını təmin edə bilməz?

- A) maddi-enerji ehtiyatlarından səmərəli istifadə edilməsini;
- B) maliyyə-əmək ehtiyatlarından səmərəli istifadə edilməsini;
- C) işçilərin ixtisas səviyyəsinin yüksəldilməsini;**
- D) maşın və texnoloji avadanlıqlardan səmərəli istifadə edilməsini;
- E) boşdayanma hallarını aradan qaldırılmasını.

633) Sual:Müəssisədə birqərarlılıq əmsalı necə hesablanır?

- A) müəyyən dövr ərzində plan üzrə müəssisədə işləyəcək işçilərin sayını həmin dövrdə faktiki işləyənlərin sayına bölməklə
- B) müəyyən dövr ərzində plan üzrə müəssisənin istehsal edəcəyi məhsulun həcmi həmin dövrdə faktiki istehsal edilmiş məhsulun həminə bölməklə;**
- C) müəyyən dövr ərzində plan üzrə müəssisədə işləyəcək avadanlıqların sayını həmin dövrdə faktiki işləyənlərin sayına bölməklə;
- D) müəyyən dövr ərzində plan üzrə müəssisədə işləyəcək əsas fəhlələrin sayını həmin dövrdə faktiki işləyənlərin sayına bölməklə;
- E) müəssisədə əmək haqqının vaxtlı-vaxtında verilməsinin müəyyən olunması əsasında.

634) Sual:Müəssisədə istehsala operativ nəzarət zamanı aşağıdakılardan hansından istifadə edilmir?

- A) marşrut xəritələrindən
- B) hazır məhsulların qəbul olunması haqqındaki aktlardan;
- C) iş vərəqələrindən;
- D) növbə-günlük tapşırıqların yerinə yetirilməsi haqqındaki hesabatlardan;
- E) işçilərin əmək kitabçalarından.

635) Sual:Müəssisənin qeyri-ahəngdar işləməsi onun fəaliyyətinə necə təsir göstərir?

- A) istehsal güclərindən səmərəli istifadə olunur;
- B) istehsal heyətindən səmərəli istifadə olunmur;**
- C) müəssisənin səmərəliliyi artır;

D) məhsulun keyfiyyəti yüksəlir;

E) xammal və materiallardan daha səmərəli istifadə olunur.

636) Sual: Alət itkilərinə nə daxil deyil?

- A) alətlərin istehsalı zamanı yaranan itkilər
- B) məmulatın emal edilməsi prosesində yaranan itkilər;
- C) texnoloji proseslərlə bağlı itkilər;
- D) alətlərin saxlanması zamanı yaranan itkilər;
- E) alətlərin istifadəsi zamanı yaranan itkilər.

637) Sual: Alətlərin alətlərin faydalı sərfi:

- A) bilavasitə məhsulun hazırlanmasında istifadə olunan miqdardır;
- B) istehsal texnologiyasından irəli gələn tullantılar da nəzərə almaqla məhsulun hazırlanmasında istifadə olunan miqdardır;
- C) aətlərin istehsalına sərf edilmiş metalin çəkisidir;
- D) alətlərin əmətəlik məhsulun maya dəyərində payıdır;
- E) istehsal edilmiş məhsulun alətlərin cəmi dəyərinə nisbətidir.

638) Sual: Alətlərin məsrəf normasına aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- A) alətlər ehtiyatlarının faydalı sərfi;
- B) istehsal texnologiyasından irəli gələn tullantılar;
- C) istehsal texnologiyasından itkilər;
- D) təsadüfi səbəblər üzündən əmələ gələn birdəfəlik itkilər;
- E) istehsal edilənməhsulunəməktutumundan.

639) Sual: Aşağıdakılardan hansı maşınqayırma zavodlarında istifadə olunan alət növlərinə aid deyil?

- A) kəsici alətlərə;
- B) ölçü alətləri;
- C) dəmir alətlər;
- D)** emaledici alətlər;
- E) köməkçi alətlər.

640) Sual: Aşağıdakılardan hansı mexanikləşdirilmiş alətlərə aiddir?

- A) çəkic;
- B) deşicilər;
- C) frezerbaşlıqları;
- D) pnevmatikalətlər;**
- E) yonucular.

641) Sual: Aşağıdakılardan hansı alət ehtiyatlarının növlərinə aid deyil?

- A) minimum ehtiyat;
- B) maksimum ehtiyat;
- C) «sifariş nöqtəsi» ehtiyatı;
- D) çağırış ehtiyatı;**
- E) sığorta ehtiyatı.

642) Sual: Aşağıdakılardan hansı dəzgah alətlərinə aid deyil?

- A) çəkic;
- B) deşicilər;
- C) frezerbaşlıqları;
- D) burğular;
- E) yonucular.

643) Sual: Aşağıdakılardan hansı əl alətlərinə aiddir?

- A) çəkic;
- B) manometrlər;
- C) frezerbaşlıqları;
- D) indikatorlar;
- E) saxlayıcılar.

644) Sual: Aşağıdakılardan hansı alət növlərinə aid deyil?

- A) əl alətləri;
- B) dəzgah alətləri;

- C) dəmir alətləri;
- D) mexnikləşdirilmiş alətlər;
- E) sığorta alətləri.**

645) Sual: Alətlər hansı növlərə bölünür?

- A) texniki və texnoloji;
- B) fərdi və kütləvi;
- C) universal və xüsusi;**
- D) fərdi və qrup;
- E) cari və sığorta.

646) Sual: Alətlərin məsrəf normasına aşağıdakılardan hansı daxil deyildir?

- A) alət ehtiyatlarının faydalı sərfi;
- B) istehsal texnologiyasından və şəraitindən irəli gələn tullantıları;
- C) istehsal texnologiyasından və şəraitindən irəli gələn itkilər;
- D) istehsal texnologiyasının tətbiqindən əldə edilən gəlir;**
- E) təsadüfi səbəblər üzündən əmələ gələn birdəfəlik itkiləri.

647) Sual: Aşağıdakılardan hansı köməkçi alətlərə aiddir?

- A) freezerlər;
- B) manometrlər;
- C) təsərrüfat inventarı;
- D) çəkic;**
- E) saxlayıcılar.

648) Sual: Aşağıdakılardan hansı dəmir alətlərinə aiddir?

- A) manometrlər;
- B) təsərrüfat inventarı;
- C) çəkic;**
- D) saxlayıcılar.
- E) freezerlər;

649) Sual: Aşağıdakılardan hansı kəsici alətlərə aiddir?

- A) frezerlər;
- B) manometrlər;
- C) təsərrüfat inventarı;
- D) çəkic;
- E) saxlayıcılar.

650) Sual: Alətlərə ehtiyatın həcmində hansı amil təsir göstərir?

- A) eyni vaxtda istifadə edilən alətlərin sayı;
- B) alətlərin qabariti;
- C) alətlərin təsnifləşdirilməsi;
- D) alət təsərrüfatında işləyənlərin ixtisas səviyyəsi;
- E) alətlərin indeksləşdirilməsi.

651) Sual: Aşağıdakılardan hansı ölçü alətlərinə aiddir?

- A) frezerlər;
- B) manometrlər;**
- C) təsərrüfat inventarı;
- D) çəkic;
- E) saxlayıcılar.

652) Sual: Alətlərə ehtiyatın həcmində hansı amil təsir göstəmir?

- A) eyni vaxtda istifadə edilən alətlərin sayı
- B) iş yerlərinin sayı
- C) alətin iş yerlərinə gətirilməsi dövrülüyü
- D) alətdən istifadənin ehtiyat əmsali
- E) alətlərin indeksləşdirilməsi**

653) Sual: Alətlərin məsrəf norması işləniib hazırlanarkən əsasən hansı üsullardan istifadə edilir?

- A) əsas və köməkçi üsullar;

- B) texniki və təşkilati üsullar;
- C) adı və köməkçi üsullar;
- D) adı və iriləşdirilmiş üsullar;**
- E) iriləşdirilmiş və əsas üsullar;

654) Sual: Alətə tələbatı müəyyənləşdirərkən hansı göstəricidən istifadə edilir?

- A) saydan
- B) gücdən
- C) normalaşdırmadan**
- D) alətin görkəmindən
- E) alətlərin təsnifatından

655) Sual: Alətlərin indeksləşdirilməsi nə məqsədlə aparılır?

- A) alətləri qablaşdırarkən
- B) alətləri təsnifləşdirərkən**
- C) alətləri təmir edərkən
- D) alətlərin bərpa edərkən
- E) alət məsrəfini normalaşdırarkən

656) Sual: Aşağıdakılardan hansı alət təsərrüfatına aiddir?

- A) əsas sexlər, köməkçi sexlər və xidmətedici sexlər;
- B) əmək haqqı şöbəsi, maliyyə şöbəsi və təmir şöbəsi;
- C) istehsal-dispetçer şöbəsi, plan-dispetçer bürosu və sahənin dispetçeri;
- D) alət sexi, model sexi, alət-təmir emalatxanası;**
- E) alət sexi, model sexi, maddi-texniki təzcizat şöbəsi.

657) Sual: Aşağıdakı bölmələrdən hansı müəssisənin alət təsərrüfatının tərkibinə aid deyil?

- A) alət sexi;
- B) model sexi;
- C) alət-təmir emalatxanaları;
- D) alət saxlayan və paylayan anbarlar;**

E) təmir-mexaniki sex.

658) Sual:Aşağıdakılardan hansı alət təsərrüfatının əsas vəzifələrinə aid deyil?

- A) müəssisənin isthesal bölmələrini lazımi miqdarla və çəsiddə texnoloji alətlərlə təmin etmək;
- B) alət istehsalı üzrə ixtisaslaşmış kadırların hazırlanması;**
- C) müəssisə və onun bölmələrində alət fondu ehtiyatlarını yaratmaq;
- D) universal alətlərin kənardan alınmasını təşkil etmək;
- E) xüsusi alətlərin müəssisədə hazırlanmasını təşkil etmək.

659) Sual: Cari ildə mexaniki-emal sexində 891 ədəd hissənin emal olunması nəzərdə tutulmuşdur. Bir hissənin emal olunmasına sərf olunan vaxt 2 saat və alətin köhnəlmə vaxtı 66 saat olarsa, sexin kəsici alətlərə olan ümumi tələbatı nə qədər olacaqdır?

- A) 29403 ədəd;
- B) 8 ədəd;
- C) 27 ədədə;**
- D) 117612 ədəd;
- E) 125 ədəd.

660) Sual: Cari ildə mexaniki-emal sexində 462 min ədəd hissənin emal olunması nəzərdə tutulmuşdur. Kəsici alətin maşınla işləmə vaxtı 10 saat və alətin köhnəlmə vaxtı 66 saat olarsa, sexin kəsici alətlərə olan ümumi tələbatı nə qədər olacaqdır?

- A) 70 min ədəd;**
- B) 3049 min ədəd;
- C) 1341 ədədə;
- D) 117612 ədəd;
- E) 125 min ədəd.

661) Sual:İşıqlandırma üçün elektrik enerjisinin sərfi həcmi:

- A) işıqlandırılan sahəyə, işıq-landırma normasına və işıqlanlırmaya saatlarının plan miqdarına görə müəyyən edilir
- B) işçilərin sayına, işıq-landırma normasına və işıqlanlırmaya saatlarının plan miqdarına görə müəyyən edilir
- C) avadanlıqların sayına, işıq-landırma normasına və işıqlanlırmaya saatlarının plan miqdarına görə müəyyən edilir
- D) binaların həcmində, onların sahəsinə və işıq-landırma normasına görə müəyyən edilir qızdırmaq üçün
- E) işıqlandırılan sahəyə və işıq-landırma normasına görə müəyyən edilir**

662) Sual: Texnoloji məqsədlər üçün enercidən istifadə edilir:

- A) binaların qızdırılması üçün
- B) yüksək hərarət yaratmaq üçün**
- C) otaq havasının dəyişdirilməsi üçün
- D) binaların işıqlandırılması üçün
- E) tozun sorulması üçün

663) Sual: Təsərrüfat və məişət işlərin həyata keçirilməsi məqsədilə enercidən istifadə edilmir:

- A) binaların qızdırılması üçün
- B) yüksək hərarət yaratmaq üçün**
- C) otaq havasının dəyişdirilməsi üçün
- D) binaların işıqlandırılması üçün
- E) tozun sorulması üçün

664) Sual: Yanacaq-enerji balansları istifadə edilən enerjinin növlərinə görə hansı qruplara bölünür?

- A) perspektiv və cari balansları;
- B) istilik və elektrik enerji balansları;**
- C) xarici və daxili yanacaq balansları;
- D) ümumzavod və sex enerji balansları;
- E) ümumzavod və iş yerləri üzrə olan enerji balansları.

665) Sual: Yanacaq-enerji balansları fəaliyyət göstərmə müddətlərinə görə hansı qruplara bölünür?

- A) perspektiv və cari balansları;**
- B) istilik və elektrik enerji balansları;
- C) duru və bərk yanacaq balansları;
- D) ümumzavod və sex enerji balansları;
- E) ümumzavod və iş yerləri üzrə olan enerji balansları.

666) Sual: Sexlər üzrə enerjiyə tələbatın planlaşdırılmasının əsasında nə dayanır?

- A) məhsul vahidinin maya dəyərində energi xərclərinin payı və istehsalın həcmi

- B)** məhsul vahidinə texnoloji və mühərrrik enerjisinin sərfinin sex norması və natural ifadədə istehsalın həcmi
- C) məhsul vahidinə energi və mühərrrik energisinə sərf olunan xərclərin həcmi
- D) əmətəəlik məhsulun maya dəyərində energiyə çəkilən xərclərin payı
- E) müəssisənin isteşsal həcmi və energinin maya dəyəri

667) Sual: Təsərrüfat və məişət işlərin həyata keçirilməsi məqsədilə energidən istifadə edilir:

- A) avadanlıqların mühərriklərini işlətmək üçün
- B) yüksək hərarət yaratmaq üçün
- C) kimyəvi prosesləri həyata keçirmək üçün
- D)** binaların işıqlandırılması üçün
- E) nəqliyyat vasitələrini hərəkətə gətirmək üçün

668) Sual: Müəssisənin enerji təsərrüfatının təşkili qarşısında hansı tələb qoyulmur?

- A) mövcud enerji avadanlıqlarından düzgün istifadə edilməsi;
- B) mövcud enerji avadanlıqlarının keyfiyyətlə təmir olunması;
- C) enerji təsərrüfatı üçün ixtisaslı işçilərin hazırlanması;
- D) enerji növlərindən səmərəli istifadə edilməsi;
- E)** yanacaq növlərindən səmərəli istifadə edilməsi.

669) Sual: Müəssisə mərkəzləşdirilmiş şəkildə kənardan 56 min kVt-saat enerji alır və cari ildə 70 min kVt-saat enerji istehlak etmişdir. Bu şərtlər daxilində mərkəzləşdirilmiş enerji təchizatı əmsali nəyə bərabərdir?

- A)** 0,8
- B) 1,25
- C) 14 min
- D) 126 min
- E) 0,2

670) Sual: Müəssisədə pardan hansı məqsədlər üçün istifadə edilmir:

- A) texnoloji məqsədlər üçün
- B) mühərrrik enerjisi kimi
- C)** otaq havasının dəyişdirilməsi üçün

D) binaları qızdırmaq üçün

E) məişət ehtiyacları üçün

671) Sual: Cari ildə müəssisədə 7000 ədəd məlumat hazırlanmış və onların istehsal edilməsi üçün 3500 kVt-saat elektrik enerjisi sərf edilmişdir. Bu şərtlər daxilində məhsulun elektrik enerji tutumu nəyə bərabərdir?

A) 2

B) 0,5

C) 3500

D) 10500

E) 0,2

672) Sual: Cari ildə 9 min fəhlə məhsulun hazırlanmasında iştirak etmiş və il ərzində məhsul istehsalı üçün 18 min kVt-saat elektrik enerjisi sərf edilmişdir. Əməyin enerji ilə təchiz olunma əmsalı nəyə bərabərdir?

A) 2

B) 0,5

C) 27000

D) 9000

E) 0,2

673) Sual:Müəssisədə soba təsərrüfatının tərkibinə aşağıdakılardan hansı bölmə daxil edilir?

A) qazanxanalar

B) qaz (buxar) şəbəkələri

C) enerji-təmir sexi

D) transformator təsərrüfatı

E) bərk və maye yanacaqla işlədilən peçlər

674) Sual:Müəssisədə qaz təsərrüfatının tərkibinə aşağıdakılardan hansı bölmə daxil edilir?

A) qazanxanalar

B) qaz (buxar) şəbəkələri

C) enerji-təmir sexi

D) transformator təsərrüfatı

E) elektrik şəbəkələri

675) Sual:Müəssisədə qaz təsərrüfatının tərkibinə aşağıdakılardan hansı bölmə daxil edilir?

- A) qazanxanalar
- B) qaz (buxar) şəbəkələri**
- C) enerji-təmir sexi
- D) oksigen və asitilen stansiyaları
- E) elektrik şəbəkələri

676) Sual:Müəssisədə istilik-güt təsərrüfatının tərkibinə aşağıdakılardan hansı bölmə daxil edilir?

- A) qazanxanalar
- B) qaz (buxar) şəbəkələri
- C) enerji-təmir sexi
- D) oksigen və asitilen stansiyaları
- E) elektrik şəbəkələri

677) Sual:Müəssisədə istilik-güt təsərrüfatının tərkibinə aşağıdakılardan hansı bölmə daxil edilmir?

- A) qazanxanalar
- B) kompressor stansiyaları
- C) nasos stansiyaları
- D) oksigen və asitilen stansiyaları**
- E) hava və buخار şəbəkələri

678) Sual:Aşağıdakılardan hansı energetika təsərrüfatının vəzifələrinə aiddir?

- A) bütün növ avadanlıqların əsaslı təmiri və avadanlıqlara xidmət;
- B) enerji təsərrüfatı üçün ixtisaslı işçilərin hazırlanması;
- C) alınma mənbələrindən asılı olaraq enerjini ümumizavod şəbəkələri və qurğuları arasında bölüşdurmək;**
- D) daha məhsuldar energetika avadanlıqlarının istehsalını təşkil etmək;
- E) enerciyə qənaət edən texnologiyalar yaratmaq;

679) Sual: Yanacaq-enerji balansları istehsalı əhatə etmələrinə görə hansı növlərə bölündürler?

- A) elektrik enerji balansları, istilik enerji balansları, duru və bərk yanacaq balansları
- B) perspektiv və cari enerji balansları
- C) ümumzavod, sex, istehsal sahələri və ayrı-ayrı iş yerləri üzrə olan balanslara**
- D) xammal, məhsul və enerji balansları
- E) sahələrarası və sahədaxili balanslar

680) Sual: Yanacaq-enerji balansları fəaliyyət müddətinə görə hansı növlərə bölünürler?

- A) elektrik enerji balansları, istilik enerji balansları, duru və bərk yanacaq balansları
- B) perspektiv və cari enerji balansları**
- C) ümumzavod, sex, istehsal sahələri və ayrı-ayrı iş yerləri üzrə olan balanslara
- D) xammal, məhsul və enerji balansları
- E) sahələrarası və sahədaxili balanslar

681) Sual: Yanacaq-enerji balansları istifadə edilən enerjinin növlərinə görə hansı növlərə bölünürler?

- A) elektrik enerji balansları, istilik enerji balansları, duru və bərk yanacaq balansları
- B) perspektiv və cari enerji balansları
- C) ümumzavod, sex, istehsal sahələri və ayrı-ayrı iş yerləri üzrə olan balanslara
- D) xammal, məhsul və enerji balansları
- E) sahələrarası və sahədaxili balanslar

682) Sual: Binanın qızdırılması üçün par sərfinin hesablanması zamanı hansı amil nəzərə alınır?

- A) işıq-landırma norması
- B) ventilyasiya qurğularının gücü
- C) məhsul vahidinə mühərrik enerjisinin sex norması
- D) qızdırma möv-sü-mü-nün müddəti**
- E) binada avadanlıqların sayı

683) Sual: Binanın qızdırılması üçün par sərfinin hesablanması zamanı hansı amid nəzərə alınır?

- A) binanın daxilində mövsüm üçün müəyyən olunan optimal temperatur
- B) xa-tric-də havanın orta temperatur**
- C) binanın həcmi

D) qızdırma möv-sü-mü-nün müddəti

E) binada avadanlıqların sayı

684) Sual: Müəssisənin enerjidən necə istifadə edildiyinin təhlili üçün aşağıdakı göstəricilərdən hansı istifadə edilir?

- A) istehsal edilən məkəhsulun əməktutumu;
- B) istehsal edilən məhsulun fondtutumu;
- C) müəssisənin idarə edilməsi xərclərinin həcmi;
- D) enerji təsərrüfatı işçilərinin əmək haqqı;
- E) enerji qurğularının gücü.

685) Sual: Aşağıdakılardan hansı energetika təsərrüfatının vəzifələrinə aid deyil?

- A) bütün növ avadanlıqların əsaslı təmiri və avadanlıqlara xidmət;
- B) kənardan alınan enerjini istehlak edilməsi mümkün olan parametrlərə çevirmək;
- C) alınma mənbələrindən asılı olaraq enerjini ümumizavod şəbəkələri və qurğuları arasında bölüşdurmək;
- D) maye və bərk yanacaq növlərini lazımi şəraitdə və keyfiyyətdə saxlanılmasını təmin etmək;
- E) enerji ehtiyatlarına qənət edilməsinə nail olmaq və energetika təsərrüfatının saxlanmasına çəkilən xərcləri minimuma endirmək üçün tədbirlər işləyib hazırlamaq və həyata keçirmək;

686) Sual: Enerjinin məsrəf norması işlənib hazırlanarkən əsasən hansı üsullardan istifadə edilir?

- A) diferensiallaşdırılmış və texniki üsullar;
- B) diferensiallaşdırılmış və köməkçi üsullar;
- C) diferensiallaşdırılmış və iriləşdirilmiş üsullar;
- D) diferensiallaşdırılmış və adi üsullar;
- E) diferensiallaşdırılmış və əsas üsullar.

687) Sual: Müəssisənin enerji təsərrüfatının tərkibinə hansı bölmələr daxil edilir:

- A) istilik-güç təsərrüfatı; enerji-təmir sexi; qaz təsərrüfatı; alət təsərrüfatı; soba təsərrüfatı
- B) istilik-güç təsərrüfatı; enerji-təmir sexi; anbar təsərrüfatı; alət təsərrüfatı; soba təsərrüfatı
- C) kompressor sexi; istilik-güç təsərrüfatı; enerji-təmir sexi; yardımçı təsərrüfatlar; enerji-güç təsərrüfatı; soba təsərrüfatı
- D) əsas və köməkçi sexlər; təmir sexi; qaz təsərrüfatı; enerji-güç təsərrüfatı; soba təsərrüfatı
- E) istilik-güç təsərrüfatı; enerji-təmir sexi; qaz təsərrüfatı; enerji-güç təsərrüfatı; soba təsərrüfatı

688) Sual:Aşağıdakılardan hansı müəssisənin enerji xidmətinin funksiyalarına daxil deyil:

- A) enerji təsərrüfatına dair normativlərin hazırlanması;
- B) bütün növ enerjilərə və enerji daşıyıcıları üzrə təlabatların hesablanması, müəssisənin enerji balansının tərtibi və müəssisənin enerjinin zəruri növləri ilə təmin olunmasının təşkili;
- C) elektrik avadanlıqlarının təmirinin planlaşdırılması;
- D)** bütün növ avadanlıqların əsaslı təmiri və avadanlıqlara xidmət;
- E) elektrik avadanlıqlarına, şəbəkələrinə, rabitə xətlərinə xidmətin təşkili;

689) Sual:Müəssisənin enerji təsərrüfatının iqtisadi göstəricilərinə aşağıdakılardan daxildir:

- A) 1 kVt-saat elektrik enerjisinin maya dəyəri; məhsul vahidinin maya dəyəri; 1 kub m suyun maya dəyəri; 1 kub m təbii qazın maya dəyəri; əmək məhsuldarlığı; 100 kub m sıxılmış havanın maya dəyəri.
- B)** 1 kVt-saat elektrik enerjisinin maya dəyəri; 1 mqkal istiliyin maya dəyəri; 1 kub m suyun maya dəyəri; 1 kub m təbii qazın maya dəyəri; 1 ton kömürün maya dəyəri; 100 kub m sıxılmış havanın maya dəyəri.
- C) elektrik enerjisinin istehsal xərcləri; 1 mqkal istiliyin maya dəyəri; 1 ton suyun maya dəyəri; 1 kub m təbii qazın maya dəyəri; məhsulun sex maya dəyəri; 100 kub m sıxılmış havanın maya dəyəri.
- D) 1 kVt-saat elektrik enerjisinin maya dəyəri; 1 mqkal istiliyin maya dəyəri; 1 ton suyun maya dəyəri; 1 kub m təbii qazın maya dəyəri; fondverimi; dövriyyə vəsaitinin dövr sürəti.
- E) elektrik enerjisinin istehsal xərcləri; 1 mqkal istiliyin məhsuldarlığı; 1 ton suyun istifadə səviyyəsi; 1 kub m təbii qazın maya dəyəri.

690) Sual:Müəssisənin energetika təsərrüfatının fəaliyyətinin təhlili hansı istiqamətdə həyata keçirilmir?

- A) enerji növlərinin texniki-iqtisadi göstəricilərinin nə səviyyədə olması müəyyən edilir;
- B) müəssisənin və onun ayrı-ayrı bölmələrinin enerji resurslarının müxtəlif növləri ilə təchiz olunma səviyyəsinin təhlili;
- C) enerji resurslarından istifadənin təhlili;
- D)** energetika təsərrüfatı işçilərinin məhsul istehsalına cəlb edilməsi imkanları qiymətləndirilir;
- E) mövcud enerji növlərindən necə istifadə olunmasını müəyyənləşdirilir.

691) Sual:Müəssisənin binasının qızdırılması üçün para olan tələbatın həcmində hansı amil təsir göstərmir?

- A) qızdırma mövsümünün müddəti;
- B) binanın daxilində havanın orta temperaturu;
- C) binanın xaricində olan havanın orta temperaturu;
- D)** binada istehsal edilən məhsulun həcmi;

E) qızdırılan binanın xarici həcmi.

692) Sual: Aşağıdakılardan hansı istifadə edilən enerjinin növlərinə görə yanacaq-enerji balanslarının bölündüyü qruplara aid deyil?

- A) elektrik enerji balansları;
- B) istilik enerji balansları;
- C) bərk yanacaq balansları;
- D) duru yanacaq balansları;
- E) kənardan alınmış yanacaq balansları.

693) Sual: Aşağıdakılardan hansı istehsal əhatə etmələrinə görə yanacaq-enerji balanslarının bölündüyü qruplara aid deyil?

- A) elektrik enerji balansları;
- B) iş yerləri üzrə olan balansları;
- C) istehsal sahələri üzrə olan balansları;
- D) sex üzrə olan balansları;
- E) ümumzavod üzrə olan balansları.

694) Sual: Aşağıdakılardan hansı istifadə edilən enerjinin növlərinə görə yanacaq-enerji balanslarının bölündüyü qruplara aiddir?

- A) istilik enerji balansları;
- B) iş yerləri üzrə olan balanslar;
- C) istehsal sahələri üzrə olan balanslar;
- D) sex üzrə olan balanslar;
- E) ümumzavod üzrə olan balanslar.

695) Sual: Müəssisənin enerjidən necə istifadə edildiyinin təhlili üçün aşağıdakı göstəricilərdən hansı istifadə edilmir?

- A) müəssisə üzrə məhsul vahidinə düşən enerjinin xüsusi məsrəf norması;
- B) fabrik-zavod şəbəkəsindən energi itkisinin miqdarı;
- C) müəssisənin idarə edilməsi xərclərinin həcmi;
- D) məhsulun maya dəyərinin tərkibində enerjiyə çəkilən xərclərin xüsusi çəkisi;
- E) enerji qurğularının gücü.

696) Sual: Müəssisənin enerji təsərrüfatının iqtisadi göstəricilərinə aid deyil?

- A) 1 kVt-saat elektrik enerjisinin maya dəyəri;
- B) 1 mqkal istiliyin maya dəyəri;
- C) 1 kub m təbii qazın maya dəyəri;
- D) 1 ton kömürün maya dəyəri;
- E) 1 ton istehsal edilən məhsulun maya dəyəri.

697) Sual:Müəssisədə enerjiyə tələbatının həcmində hansı amil təsir göstərir?

- A) energetika təsərrüfatı işçilərinin məhsul istehsalına cəlb edilməsi imkanları;
- B) ventilyasiya məqsədləri üçün enerjinin həcmi;
- C) kənara satılacaq enerjinin həcmi;
- D) istifadə edilən avadanlıqların dəyəri;
- E) energetika təsərrüfatı işçilərinin sayı.

698) Sual:Müəssisədə enerjiyə tələbatının həcmində hansı amil təsir göstəmir?

- A) texnoloji və hərəkətverici (mühərrrik) enerjinin həcmi;
- B) ventilyasiya məqsədləri üçün enerjinin həcmi;
- C) işıqlandırma məqsədləri üçün enerjinin həcmi;
- D) isitmə məqsədləri üçün enerjinin həcmi;
- E) energetika təsərrüfatı işçilərinin sayı.

699) Sual:Müəssisələrin yanacaq-enerji balansları tərtib olunarkən aşağıdakılardan hansı nəzərə alınmışdır?

- A) enerji ehtiyatlarından istifadənin səmərəliliyini təhlil edilir;
- B) enerji istehsalının və istehlakının səmərəli strukturu müəyyənləşdirilir;
- C) enerjiyə qənaət olunması;
- D) müəssisənin energetika təsərrüfatının səmərəliliyinin yüksəldilməsi;
- E) müəssisədə istehsal fəhlələrinin əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi.

700) Sual:Müəssisənin energetika təsərrüfatının fəaliyyətinin təhlili hansı istiqamətdə həyata keçirilir?

- A) müəssisənin energetika təsərrüfatının işlərinin yerinə yetirilməsinə müəssisə rəhbərliyinin sərf edəcəyi vaft müəyyən edilir;
- B) müəssisənin və onun ayrı-ayrı bölmələrinin enerji resurslarının müxtəlif növləri ilə təchiz olunma səviyyəsinin təhlili;
- C) alınmış avadanlığın əməktutumu təyin edilir;

- D) energetika təsərrüfatı işçilərinin məhsul istehsalına cəlb edilməsi imkanları qiymətləndirilir;
- E) istifadə edilən istehsal avadanlıqlarının məhsuldarlığı qiymətləndirilir.